

1926

వ్రతి దినము వ్రతం వరబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూన్ నెల 4-వ తేది శుక్ర వారము

No 55

సంపుటము 68

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర శైశవామాస బహుళ నవమి ౯.

సంచిక ౫౫

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోయను, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట వట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి చేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

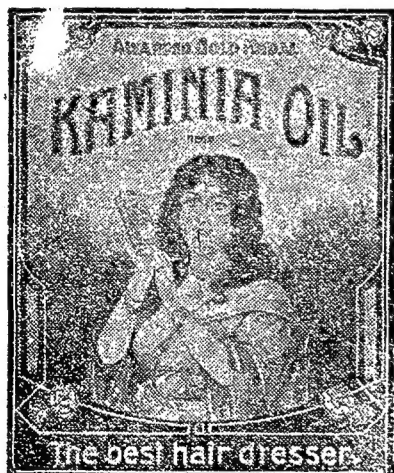
శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము

"ఆనంద" గ్రంథమాల, తృతీయకుసుమము

శ్రీమదాంధ్రమహాభారతము

వ చ న ము

2902

దీనియందు మనోహరమైన స్వరూపమును, ఉపయోగించిన
తరువాత మెదడుకు ఉత్పామును, చల్లదనమును, మంచియొందిన
ను గలిగించును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలు
గు అపారమైన ఆత్మశుభ్రతను గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి
యున్నారు.

ఈ దీనిన తెలుగుపదిన యోగ్యతపత్రము చదువుము.

దివాకచందు భండారి, అమృతేశ్వర పంజాబునండి వ్రాసినది:—

"మీ కామినియానూనె పరిశీలించితిని. ఇది వెంట్రుకలు
పెరుగుటకు, అందముగా మండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి.
మూలముగా 4 బుడ్లను దియచేసిపంపుము.

దీనిని ఉపయోగించుటకునుగతులు. ఇచ్చుచే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్లి ధర రు 1-0-0 హాఫ్ బుడ్లి 0-5-0 ప్రత్యేకము
8 " " 2-10-0 " 0-12-0 "

హెచ్చరిక:— కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి వాగరికయందు
దుకాణమునందు తప్పక దొరుకును. కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక నుఱుతుగల తప్పుచరణము నిచ్చి "ఇది సర
సము, శ్రేష్ఠమైనదని" చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టిచల్లని వ్యాపార
తంత్రములనుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరేదియు వాడకూడదని,
స్థిరపరచుకొనుడు.

అత్తరులన్నిటికి రాజువంటిది ఓటో దిల్ బహారు

వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్ప గొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చేతిరు
మాలయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కొనిన పువ్వులులాలె మీదుట్టు
త్రక్కలకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడునురు.

1 కొన్ను బుడ్లి 1 కి ధర రు 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0 ప్రత్యేకము
1 " " 1-4-0 " 0-5-0 "

కాంపిల్ బుడ్లి 1 కి ధర రు 0-2-0

సోలీషజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్నానుగేను మార్కెట్టు, బొంబాయి.

ఎట్లన:—'భారత: పశ్చిమో వేద: అన్నట్లు
ఇదియు వేద మనుట జగద్విదితము. వేదము
మాత్రమే కాదు. వేదవేదాంతములకంటె సధిక
మైనది. ఇది యన్నింటిసారము. సకలశాస్త్ర సర్వ
స్వము. రాజోత్తముల యుదాత్తచరిత్రములును,
మహర్షుల మహాత్వవిశేషములును, కృష్ణుని పరమ
సౌలభ్యవైభవములును నిందుఁ గలవు. ఇంతే కాక
యిందు సర్వాశ్రమ ధర్మములును శ్రద్ధాత్తి నివృత్తి
ధర్మములును, స్వామిభ్యత్య ధర్మములును, ఆప
ధర్మములును, అన్నియు నిందుఁ గలవు.

ఈ మహాభారతము పెద్ద గ్రంథ మగుటను
బట్టి మగ్యకు విష్ణుములు సంభవించుకుండుటలై
ఆది సభా: ర్వములు పూర్తికాగానే, శాంతిపర్వ
మును ప్రారంభించి అచ్చు వేయించుచున్నారము.
ఒక్కొక్కప్రతియు చక్కని కాగితములపై
అచ్చుత్తిచి అతిసుందరములైన పటములుచేర్చి
చక్కని కాలికో బైండు చేయుచుబడి యున్నది.

Vol. I	ఆదిపర్వము	రు. 14 0
Vol. II	"	" 14 0
Vol. III	" సంభ్రాము	" 18 0
Vol. IV	సభాపర్వము	" 18 0
Vol. XXI	శాంతిపర్వము ప్రథమభాగము,,	14 0
Vol. XXII	" ద్వితీయభాగము,,	16 0
Vol. XXIII	" తృతీయభాగము,,	14 0
Vol. XXIV	" చతుర్థభాగము,,	12 0
Vol. XXV	" పంచమభాగము,,	12 0

వలయువారు:— ఆర్ వేంకటేశ్వర అండు కో.,
లోన్ స్క్వేర్ మద్రాసు, అని వ్రాసి తెప్పించుకొన
వలయును.

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, రత్నములకు పూచీ నిచ్చెదము.

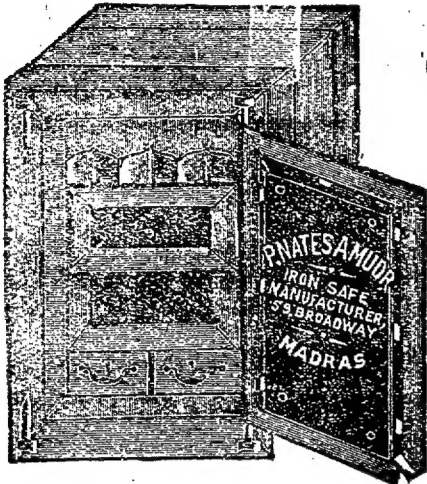

మావద్ద పలుకముల తోలాకులు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారు మెడచేయిములు, మొల్లతాడులు, టంబులు, మొదలగునవి తయారుగనున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు.
 పొప్రెటర్లు:- కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండుబదర్లు.
 ది ఆంధ్ర జ్యోతిషుల మాన్యుఫాక్చరీంగు కంపెనీ
 పొడోను: బెజవాడ. 1597 (3) 1149 బ్రాంచి: 51 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు.

నరసము

దృఢమైనది

నమ్మకమైనది

ఇప్పటిమోస్తరుప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈదిగువ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిగ్గుగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కోఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న. శే. శ. మొదలియార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రొప్రెటర్లు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంబెస్సీరింగు వర్కుసు.

ఐరన్ అండు బ్రాన్ ఫౌండర్లు

అయితే ఎంబెస్సీలు, మోటారులు, మెషినుభాగములు, మొదలగు నవి రిపేరుచేయుటయందు సమర్థులవారు. రైసుమిల్లులకు కావలసిన

సిలండర్లు, సోఫ్టింగు నట్లులు సరసముగా యివ్వబడును. శుభ్రరాయశిల్పి, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషినులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరుయిచ్చినతయారుచేయివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బడులు వ్రాయబడును.

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1842

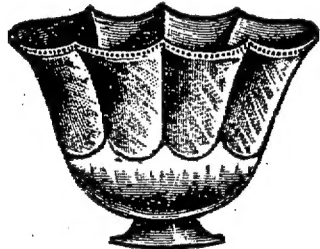
వర్తకశిఖామణులకు
అమూల్యమైన తరుణము

సీమవెండికి గారంటి నిచ్చెదము

ప్రతి గృహమునందును

అవశ్యముగా నుండితీరవలెను

3 నుండి 8 తులముల యెత్తువరకు 3 పైజాలందు పేలాగిన్నెలు, పట్టెలుతట్టిన గిన్నెలు, తయారుగానున్నవి. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యివ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు ఆర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, పైన చక్కగా మెరుగుచేయబడియున్నది.

1 గిన్నె మొదలు 3 వరకు	తు 1 కి ధర	రు	1-1-0
6 " 12 " "	" "	" "	1-0-6
3 డజన్లు ఒకేసారి తీసిన	" "	" "	1-0-0
6 " " "	" "	" "	0-15-6
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	" "	0-15-0

అలిపోను నెం. 2802

ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

లంఠివిలాసము "ఉమ్మడియార్"

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ఏల

అది జబకుసుమ తైలముగానుండవలెను

వెంట్రుకల కుమళ్లను బలపరచుటకును; వెంట్రుకల పెరుగుటకు తోడ్పడుటకును, వాటిని అందముగాను, నలుపుగాను, కాంతిగాను చేయుటకును; బట్ట తలరానీయక ఆటంకపరచుటకును; చుండును పారదోలుటకును, మితిమీరి పనిచేయుటవలన గలుగు తలనొప్పి, విసుగుదల, జ్ఞాపకశక్తి తగ్గుట, నిద్రలేఱు మొదలగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును.

జబకుసుమ

యందు ఆసిడ్ చేరుటలేదని సుమారు 50 సం॥రములనుండి రూపించబడినది. 2643

C. K. Sen & Co., Ltd.,
29, Kolutola, Calcutta.

జబకుసుమ

చిన్న బుడ్డి

రు 1-0-0

పెద్ద బుడ్డి

రు 3-4-0

అపూర్వ గ్రంథములు

తగ్గింపు ధరలు

నాసికీతో పాఖ్యానము:- శ్రీనాథకవి

సార్వభౌముని బావమరిది దగ్గుబల్లి, దుగ్గి విరచితము. నాసికీ తుడను విష్ణుభక్తుని కథ యందు విష్ణుంపబడినది. చక్కని కైఫీ నెల 1-0-0

ఉద్భటారాధ్య చరిత్రము:-

నేసిద్ధుని తొలి, రామలింగ విరచితము, ఉద్భటగుడుచరిత్ర, ప్రంతు వచింపబడినది. హృద్యములగు పద్యములు గలవు. శ్రీ మిటూరి, ప్రభాకరశాస్త్రిగారి పీఠికతో; నెల 1-0-0

కాలనిరయచంద్రిక:- మిట్టపల్లి సీతా

రామశాస్త్రి విరచితమయిన ధర్మశాస్త్రగ్రంథము పంచాంగ కర్తలకు, ధర్మవిద్వాయకులకు అమూల్యమైనది. 2 సంపుటములు గా ముద్రించినాము, సగముధర సంపుట 1 కి రు 1-8-0

శ్రీకృష్ణభారతము:- శ్రీ కవిరాజు. శ్రీ

పాద, కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే రచింపబడినది. సగముధరలకు విక్రయించునాన్నాము. ప్రథమసంపుట (ఆది, పర్వా) 1-8-0, ద్వితీయసంపుట (అర్ణ్య) 1-8-0. తృతీయ పర్వా (వ్యాక) 1-8-0 హరిష్వ మహాత్మ్యము, కృష్ణమహాత్మ్యము, వేదాద్రి మహాత్మ్యములతోపాటే పాఖ్యానము- బ్రహ్మానంద చంద్రిక, మొదలగు గ్రంథములుగూడ తక్కువధరలకు విక్రయించబడును. కేటలాగు ఉచితము. 2774

నరస్వతి కార్యాలయము,

జగ్గయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.

కాష్టాండ లేహ్యము

సమస్త వైద్యములు నిక్కాకలూబోగొట్టి యింద్రియ బలము రొమ్ముపుష్టి కలగజేయును. అనేకులచే గుణముచేసినదని యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నాము. శేరుడబ్బి రు 2 లు

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

(రాయవరము) గోదావరిజిల్లా

నేత్రవ్యాధుల కద్వితీయమైన

అద్భుతమైన నివారిణి

కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, మెల్బా పూరు, శ్రీకాళహస్తిలో "అల్పరూపాద్ధి" యందు కాపురమున్న పండితస్వామి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారికి వారినలన నాకు గలిగిన అనేక లాభములకు నేను మిక్కిలి కృతజ్ఞుడను. వారు నాకును, నా కుటుంబమువారికిని అనేక వ్యాధులను బాగు చేసిరి. కొంతకాలముక్రిందట నా కన్నడలో నొకటి జబ్బుగా నుండి ఎడతెగక నీరుకారుచుండెను. చూపు మందగించి రాత్రు లందు చదువ బొత్తిగా పోలేనదికాదు. నేను అనేక ఆంగ్ల వైద్యులవద్ద చికిత్స చేసుకొనియు గుణముకాలేదు. వారిచే నియమింపబడిన సులోచనములను వాడినను నాకు కావలసిన గుణముగలుగలేదు. శ్రీ పండితులుగారు ఒక అంజనమును కం టికిచేసి, అతి స్వల్పకాలములోనే నాకుండిన బాధను తొల గించిరి. ప్రస్తుతము జబ్బుచేసిన కంటిచే జబ్బుచేయని కంటికిం పైన మిక్కిలి బాగుగాను, విశేషముగాను చూడగలుగుచున్నా నని మిక్కిలి సంతోషముతో తెలియజేయుచున్నాను.

వి. వి. కృష్ణారావు. జటప్రోలు రాజాగారి

అల్లుడు. 24-5 1926.

మదనకామేశ్వరిలేహ్యము

బలహీనుల సంతిని, పేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ శుక్ల శవ్తము, ఆతిమాత్రము మొ॥ వాటిని హరించి బలమును, వీర్య వృద్ధిని, సంసార సౌఖ్యమును, సంతోషపాప్తిని గల్గించును. 2 డబ్బీలు చాలాను. 2851 (4)

20 రు. డబ్బి రు 1-4-0 వి. పి. 0-6-0.

పి. కి. పి. ఆండు కో, ఆయుర్వేదపదనా జం, పెరిడేపి, (నెల్లూరు

కార్తీయాత్ సృష్టియాలిటీలు

ఆంటి-గెజోసూరియా	4-8-0
బహుమూత్రవాధి నివారణి	
ఆంటి-మస్టిక్టోలిసి	1-0-0
దోషలను దగ్గర రానీయదు, అందుచే మలేరియా రాదు	
ఆస్తమారిలిఫ్ పాడరు	1-12-0
(శ్వాసకాశరోగమును నివర్తిజేయును)	
బేరమ్ (అమెరికాది)	1-8-0
శిరోజములకు మంచిటానికు.	
బూమాల్ విన్	2-4-0 4-0-0
దేహమునకు పుష్టినిచ్చును, బలహీనత, జ్వరమువచ్చి నిలిచిన తరువాత ఇది బాగుగా పనిచేయును.	
బ్రాన్ కోర	2-0-0
దగ్గును నివారించును, గెళ్ళును త్రోసివేయును, గొమ్ముకు బాధగలిగించునట్టి వ్యాధులను పారద్రోలును	
బరోనా	4-0-0
మూర్ఖరోగమునకు దివ్యమైనది.	
సి. ఏ. క్యూ (మిక్ శర్పరు)	1-0-0
జలుబు, శీతలము, ఇన్ ఫ్లుఎంజా మొదలగు వాటికి తగినది	
సి. ఏ. క్యూ (కాప్ సెన్సు)	0-14-0
సి. ఏ. క్యూ కాప్ సెన్స్ ఫారము గాగలదు, తీసుకొనుట సులభము. ప్రయాణసమయములందు వెంటబడి తీసుకొని పోవుట సులభము.	
కాంఫరోడైన్	0-8-0
గృహమునం దెప్పుడును ఒకబుడ్డి యుండవలెను. విరేచనములు, శూలనోష్టి మొదలగువాటిని కుదుర్చును.	
కన్నాబైన్	1-0-0
పాదములమీద నయ్యెడుకాయ, చర్మము మొద్దుబాగుట మొదలగువాటిని కుదిర్చి, సుఖముగా నడచుటకు పీలుండును.	
కార్మిలెట్ చెట్టి దగ్గు నివారణి	1-4-0
రోమ్యుపడికమునకు అద్భుత నివారణి.	
కెమికల్ ఫుడ్	1-0-0
బిడ్డలకు మంచిపుష్టి నిచ్చును.	
క్లోరోడైన్	0-8-0
కలరా ద్రావులు	2-0-0
మితోడ ఎప్పుడును ఒకబుడ్డిని ఉంచుకొనుడు.	

గుఱ్ఱములకు కండిషన్ పాడరు	2-8-0
మీగుఱ్ఱములను అలక్ష్యము చేయుదు వాటిని ఆరోగ్యస్థితియందుంచుదు	
చెవలియర్లు పేర్ రెస్టోరర్	2-0-0
వెంట్రుకలకు పుష్టిని కలిగించుటకు, వాటిని పెరుగునట్లు చేయుటకు తోడ్పడును.	
తోలు కాంపాండు మరబత్తు	2-0-0
దగ్గులకు రొమ్ముపడికమునకు తగినది.	
డాక్టరు కార్ లుచ్చిలన్నుదగ్గు నివారణి	1-0-0
బిడ్డదగ్గులకు నిరపాయకర మైనట్టియు, గుణమిచ్చునట్టి బోషధము.	
ప్రిక్లి హీట్ లోషన్	1-8-0
ప్రిక్లి హీట్ పాడరు	0-14-0, 1-8-0, 2-4-0
క్విన్లెన్ అండు ఐరన్ టానిక్	1-8-0
రింగువరం ఆయిన్ మెంటు	0-9-0
హిందూ దేశముందున్న వాటి అన్నిటియందును శ్రేష్ఠమైనది.	
సోన్ గార్ గల్	1-0-0
స్కర్ ఫైన్	2-4-0
చుండు నివారణి.	
డియోడొరైసుడు పెట్రోలియా	1-0-0
శిరోజములకు ఉపయోగించుటకు తగినది. వెంట్రుకలను మంచిస్థితిలో నుంచును.	
డియోడొరైసుడు కోలొనల్ ఆయిల్	1-0-0
శిరోజములకు తగినట్లు ప్రత్యేకముగా తయారుచేయబడిన మనోహరమైనది.	
డడ్లీసు అస్మా కాన్	1-8-0
ఉబ్బసమునకు దీనినిలోనికి తీసుకొనుటకు తగినదని వైద్యులందరును శిష్యులచేసి యున్నారు.	
ఈస్టన్ మరబత్తు	0-12-0, 1-8-0
ఈ సుప్రసిద్ధమైన టానిక్ ఎప్పటి కప్పుడు మంచి బలమునిచ్చుటకు నూతనముగా తయారు చేయబడును.	
ఎస్సెన్సు సరసపరిల్లా	2-0-0
అమోఘముగా రక్తమును శుద్ధిపరచును.	
ఎలిక్స్ ిర్ గ్లెసర్ ఫాస్ ఫేట్, పార్శ్వ ల్యుజ్ సహగలది	1-8-0

నరములకు పుష్టి కలిగించును	
ఎడికొలోన్ 2 బొమ్మలు	1-4-0
ఎడికొలోన్ 4 బొమ్మలు	1 12-0
ఎడిక్విన్లె	1-8-0, 2-8-0
ఎడిల్టాస్సు	1-0-0
దోమకాటులచే గలిగిన మంటను పోగొట్టును.	
పెథల్ బామ్	0-12-0
నోపులు, బాధలు, తిమ్మరు వాయువ మొదలగు వాటికి మంచిగుణమిచ్చును.	
ఫ్రేసర్స్ లీవర్ బానిక్	1-8-0
సోమరి తనమును పోగొట్టును.	
ఫర్మెల్స్ లీవర్ మూత్రాలు	0-12-0
మలబద్ధమునకు, పిత్తమునకు అమోఘమైనది.	
క్లె హో	2-0-0
శిరోజములకు తగిన టానిక్.	
క్లె మొలెని మాత్ వాష్	2-4-0
నోటికంపుకు రుచిసరిగా తెలియనప్పుడు ఇది బాగుగా పనిచేయును.	
లైమ్సు అండు గ్లెసర్ లెను	1-0-0
శిరోజములకు అద్భుతమైనది.	
ఓమమ్ బిల్బులు	1-0-0
శూలనోష్టి, స్థూలత్వము, పుల్లి శేపులకు తగినది.	
ఓమమ్ వాటరు బుడ్డికి	0-10-0
పింకలామెంట్	1-8-0
మొటిమెలకు లోషన్.	
పైరోస్	2-12-0
డైరోయా వ్యాధికి తగినది.	
సైమొ	0-12-0
చాకలికడ్డలచే గలుగు తీటకు దివ్యమైనది.	
పండ్లనోష్టికి ఎస్సెన్సు	1-0-0
ఇంద్రజాలమువలె పనిచేయును.	
కార్తీయాల్ దంతచూర్ణము	0-10-0, 1-4-0
దంతముల కమోఘమైనది.	
ఎక్జమా	0-15-0
ఎక్జమా, తత్సంబంధమైన చర్మవ్యాధులకు మంచి గుణమిచ్చును.	

వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు. **Spencer & Co., Ltd.** (W. E. SMITH & Co., Department) MADRAS.

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

50000 షేర్లు

షేరు వకటింటికీ 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు అమ్మితిమి, షేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీసుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు

స్కీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును.

క్రాత్త షేర్లు వేయించుటకు, అన్నిజిల్లాలలోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, సింగపూరు వగయిరాలలోను ఏజంటుగావలయును. ఏ షేర్లుకు మంచికమీషను యివ్వబడును. 2859

షేర్లుగాని, ఏజంటుపదవికిగాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్. జి. రాజుగారికి వ్రాయవలయును,

పాడ్స్ ఆఫీసు గుంటూరు,

నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు,

M. A. (Hons), L. L. B, Edin Bar-at-Law. మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

ఆంధ్ర ఇన్ స్ట్రుమెంట్స్ కంపెనీ,

ప్రధాన కార్యస్థానము—మచిలీపట్టణం.

గమనింపుడు.

- (1) భీమాకంపనీ ఆపత్కాలమున సాయబడు గొప్ప పరస్పర సహకార సంఘము. (చేసికొందురు.
 - (2) దీర్ఘ కాలము జీవించువారు ఆకాలమరణము నొందు వారి కుటుంబములకు తోడ్పడును, తమకు ఆదాయము
 - (3) భీమాచేయుటలో పూర్ణము, పురుషార్థము, రెండును యిమిడియున్నవి.
 - (4) వారి క దీక్షలో శరణ్యమగును, ఆపత్ప్రయమున ౩ పాదము, కుటుంబమునకు జీవ నోపాధి కల్పించును, ఖర్చులో ఆదాయముచేయు మార్గమిది యొక్కటియే.
- మీ జీవితములను యీకంపెనీలో భీమా చేయించి దేశీయసంస్థను ప్రోత్సహింపుడు.
- అన్ని ప్రాంతములనుంచి యేజంటు కావలెను.

యర్రమల్లి మంగయ్య, బి.ఏ. బి. యల్. కార్యదర్శి 2474

క్రాసు థియేటరు 2253

2-6-26 బుధవారము నుండి 4-6-26 శుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 (పదర్పనములు. సా|| 6-15 గం, రా|| 9-30 మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి టె డ్ వా రు మే రి థో రో

“మెయిడ్ ఆఫ్ మిస్సిరిలో” నున్నది

ప్ర ద ర్శిం చ బ డు ను 6 రీల్సు గలది. అనేక ఇతర ఫీల్ములు కూడ చూపబడును

కాశీ పట్టు పీతాంబరములు

క్రాంతసంకులు సరసమైనధరలు
జరి క్లావరుఅండు సాదాచీరలు 16 మూరల పొడవు 2 1/2 మూర వెడల్పు రు 22 మొదలు 23, 24, 25, 28, 30, 35 వరకు
పైమాదిరి చీరలు 18 మూ × 2 1/2 = ఒకటికి రు 24 మొ. 25, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40 వరకు.
పైమాదిరి జరి అండు ఖండువాలు 5 × 2 1/2 మూ. ఒకటికి రు 7 మొ. 8, 9, 10, 12 వరకు.
పైమాదిరి ఖండువాలు 6 × 2 1/2 మూ. ఒకటికి రు. 9 మొ. 10, 12, 13, 14, 15 వరకు.
పై కావరు జరిఅండు రవిక ఒకటికి రు 1/8 మొదలు 1/12, 2, 2 1/4, 2 1/8 వరకు.
పైమాస్తరు జరి లచ్చాఅండు సాదాచీర 16 × 2 1/2 మూ. ఒకటికి రు 28 మొ. 30, 34, 36, 38, 40 వరకు.
పై మాస్తరు 18 × 2 1/2 మూ. చీర ఒకటికి రు 32 మొ|| 35, 36, 37, 38, 40, 41, 43, 45 వరకు.
ఇంకా అన్నిరకముల పట్టుదినుసులు, సే పా శ పు రుద్రాక్షములు, కస్తూరియ మువనద దొరుకును.
మ్యానేజరు, భవానీకంపెనీ పట్టువర్తకము, కాశీ.

రీడింగు ఇర్విను ప్రభువుల సంభాషణము

“తీలకు శిష్యుని” స్వప్నము

రీడింగు, ప్రభువు:—నే నీ కేళిమును వదిలిపోవలయునని, అతరుపడుచుండుటచే మీ నెలపు తీసుకొన గోరుచున్నాను.

ఇర్విను ప్రభువు:—మీకు ఆలస్యము కలుగజేయును. కొన్ని సలహాలను మాచనలను మీరివ్వవలయునని కోరుచున్నాను.

రీ. ప్ర:—నాకు ఎవ్వరు సలహాలనుగాని మాచనలనుగాని ఇచ్చియుండలేదు. అయినను నేను అన్ని ఇబ్బందులను అంత తొందరతోనే నేను న్యాయవాదిగ నుండుటయే ఈ విజయము నకు కారణమని నెప్పుడునును. పనుయసహాయములందు విధి విరామము లేక, న్యాయము ధర్మము సమానస్వాతంత్ర్యములను గురించి, సూచించుచుండెడివాడను.

ఇ. ప్ర:—కాని నేను కర్మకుడును గావున నేను మీవలె శంభరముగ మాటలను పలుకజాలను. ఒకటి రెండు మాడు అన్ని కొన్ని మాచనలను మీరు నాకివ్వవలయునని కోరు చున్నాను.

రీ. ప్ర:—సంతోషము. కొన్ని పదములను వాక్యములను కలకలగమింపజేయుచున్న ప్రజలను ఆకర్షించు విధమున పనుయాసమయము అందు నాటిని ప్రయోగించుచుండిన సామ్రాజ్యమునకు లాభము నకు లాభముగనుండును. మొదల మీకు కొన్ని మాచనల నొస గెదను. (1) ఫాసికాధికారులను నిశ్చయింపుడు. (2) ఉద్యోగము జండు అనుభవముగాంచిన ఆంగ్లేయోద్యోగుల సలహాను పొందు చుండవలెను. (3) భారతీయోద్యోగులతో సరసముగ సంభాషణ అను జరుపుచుండవలయును. భారతీయోద్యోగులు తమ మనస్సు జండున్న విషయములను బయట చెప్పరు. మనకు అనుకూలముగు నిజమున మాట్లాడుచుండెదరు. వీరు చెప్పినమాటలన్నియు విని నాటిని సంపూర్ణముగ మరచిపోవుట ఉచితము. (4) ఆంగ్లేయ వారాప్రతికల వ్యాఖ్యలను గమనించుచు ప్రభుత్వవిధానమును అప్పడప్పుడు నిర్ణయించుకొనుచుండుట ఉచితము. భారతీయులచే ప్రకటింపబడు వారాప్రతికలను చదువవద్దు. స్పెషింగు తప్పులు అధికముగ నుండును. ఇంగ్లీషు తప్పులతిరేకగ నుండును.

(5) స్పెషలుబండ్లలో నే మీరు ప్రయాణము చేయవల యును. (6) ప్రభుత్వధనమున తరచుగ గొప్పవిందులు జరుప వలయును. ఇష్టమునచ్చినపుడెల్లకొండలకుపోవుచుండవలయును.

ఇ. ప్ర:—ఈమాచనలకు వందనములు. ప్రజల నాక ర్షించుచేయుమాటలను వాక్యములను చెప్పవలయునని ప్రార్థించు చున్నాను.

రీ. ప్ర:—సరే. ఈ క్రిందిమాటలను మరవవద్దు. (1) ప్రాగైతివు రెన్నాన్నినిలు గవర్నమెంటు (2) రాజభక్తిగల భారతీయులు (3) పరియగు విధముగ ఆలోచించు ప్రజలు (4) ప్రజాసమాహము (5) నాప్రియమిత్రుడు (6) నిశ్చల రాజభక్తితో గూడిన భావములు (7) ఓటిషు పరిపాలనలని గాథలు (8) సరకుచేయ తగినవి.

కొన్ని వాక్యములనుకూడ కలకలగ మొనర్చుట ఉచి తము:—

(1) విపరీతిమగు మార్పులు ఓటిషు సాంప్రదాయ లకు విరుద్ధమైనవి. (2) నిజముగ సంపూర్ణ సహకారమును ంము కోరుచున్నాము. (3) సంస్కరణచట్టము విజయము ంచుటకై పట్టుదలతో కృషిపలుపలయును.

ఇ. ప్ర:—హిందువులకు మహమ్మదీయులకు కలహము యైన ఏమి చేయవలయును?

రీ. ప్ర:—అల్లరులు కలహముల విషయమై ఎట్టి యిష్టము వున్నానోనవద్దు. ఇష్టము వచ్చినట్లు ప్రజలు పోట్లాడు చున్ను. కోపాలు అల్లరులు జరిగినప్పుడు విధానమే అవలంబించిరిని.

ఇ. ప్ర:—ఇంకను ఏమైనను చెప్పవలయున్నదా?

రీ. ప్ర:—మానము! మానము! మానము! మానము సర్వ కార్యసాధన ముని గు రెగగవలయును. ఈదేశము విభజనార్థముల తోను మతములతోను నిండియున్నది. సంస్కరణములను స్పృహ చేయవలయునని ఎవరైనను కోరిన 1929 వ సంవత్సరమువరకు జీవించుండవలయునని చెప్పెదను. అప్పటికి మీపరిపాలనమున శాలుగుసంవత్సరములు ముగియును. ఇంతలో ఎన్నియోకలహ ములు అల్లరులు జరుగవచ్చును. స్వపరిపాలనము పొంద భారతీ యులు అగ్గులుకారని మీరు చెప్పచుండవలయును. విద్యావం పతుసమాజమున వారిని పొగడుదు : ప్రజాసమాహము నెదుట క్రిందనాయకములను గురించి మాట్లాడుదు.

ఇ. ప్ర:—ఇంకా? రీ. ప్ర:—సిక్కులపట్లను మహమ్మదీయులపట్లను నేను హాభావముతో మెలగవలయును.

ఇ. ప్ర:—సరే. రీ. ప్ర:—మిమ్ములను (మీపరిపాలనమును) దేవుడు ఆశీ ర్వదించుగాక.

ఇ. ప్ర:—మీవిధానమునే నేను అనుసరించెదనని ఇం గ్లండులో ప్రకటించినందున మీ కీశ్రమను కలుగజేసితిని.

రీ. ప్ర:—నాకువలెనే మీకుకూడ ప్రాచ్యదేశపరిపాలనా ఆచరణ వీర్యదీనంబులకు సంశించుచున్నాను. నెలపు తీసి కొనెదను. (నువారాటాపత్రికనుండి గ్రహింపబడినది.)

నిజాంరాష్ట్రములోని ఖాన్సా పాఠశాల

కృతజ్ఞతానూచకవర్ణన

గడచిన ఆదివారము (10 తీరు; 11 మే) నాడు రెసి డెన్సిబజారులోని, నవాబు ఫయాజల్లిఖాను గారి భవనమున సమావేశమైన మహాజనసభ అనేక కారణములవలన చారిత్రకమైనదని చెప్పటకు సందియములేదు. కొన్ని మాసములక్రింద నిజాం ప్రభుత్వముయొక్క విద్యాశాఖవారు ఖాన్సా పాఠశాల స్థాపన మును గురించియు, నిర్వహణమును గురించియు, ఆపివేయుటకును గురించియు నొక ప్రత్యేకకాసనము అను దానిని నిర్ణయించుచుండిరి. ఈ కాసనము (ఖామాను) నుబట్టి 11 మందికాని అంత కంటె ఎక్కువనందిగాని విద్యార్థులకు చదువుచెప్పనట్టియు; ప్రభుత్వమువారిసంధి సహాయద్రవ్యముగాని అంగికాగముగాని పొందియుండవలయు పాఠశాల ఖాన్సా పాఠశాలను నిర్వహించి పబడివలయును అట్టి పాఠశాలను ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞనముర దుగా పొందనిది ఎవరును స్థాపింపరాదు. ఇంతకుముందే స్థా పింపబడియున్న పత్తు మన దాని విషయమున ప్రభుత్వమువారి ఆజ్ఞన దరఖాస్తు ఇచ్చుకొని, పొందితిరవలయును. అట్లు చేయ నిపత్తు మన పాఠశాల పోలీసువారిద్వారా ఎత్తివేయుచుచర్యజరు పబడును. ఈ కాసనము దేశమునందలి విద్యావంతులలో వనేకు లకు విద్యాభీష్టాన్ని ఆటంకపరచునట్టిదిగా దోచినందున మొట్ట మొదల మ్రాదరాబాదునగరమునందలి హిందూమహమ్మదీయ విద్యాధికులు (బారీస్టర్లు, వకీళ్లు, డాక్టర్లుమున్నగువారు) ఒక సంఘవిజ్ఞాపనము (మహజరు)ను సిద్ధముచేసి యిం ప్రభుత్వమువారి విద్యాశాఖకార్యదర్శిగారినిన్నిధికి పంపుకొనెదను. ఈ క్రొత్త కాసనము, కాసననిర్వాహక నిర్ణయపబడినది కాసందన కాసనము అను పేరునకుకొనిదేశాదనియు, అందలినియుములు విద్యా విషయమున జెనుకబడియున్న మనరాజ్యమునకు చాలకష్టదా యకములనియు వివరించి, ఈ కాసనమును దానిని ఉపసంహరిం చుకొనుట మంచిదని ప్రార్థించిరి. అందు పైననేమియు జరిగినట్లు కాసరానందున, రఖుర్దాదు, (11వీలు)నాడు, వివేకవర్ధనీ నాటక కాలయందొక గొప్పసభ సమావేశమయ్యెను. వివిధవర్ణులకు సంబంధించిన 2000 మంది ఆసభసలంకరించిరి. వచ్చినవారిలో హిందూమహమ్మదీయ క్రైస్తవమతస్థులునుండిరను సంగతికార్య క్రమమును జూచినవారందరెరుంగుదురు. ఈ సభయందు, పైన చెప్పిన కాసనమును రద్దుచేయవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని ప్రార్థించుచు నొక తీర్మానము చేయబడి, అట్టి తీర్మానము, ప్రభుత్వా ధ్యక్షునకంపబడినది. దీనిపైన నేమివీర్పాలు ప్రభుత్వమువారు జరికితోతెలియు నవకాశముల వారంగముగ లభింపలేదు. అయిన ను, ఈ కాసనమునుగూర్చి మరల నాలోచించుటకు ప్రభుత్వము వారొక యువసంఘము కేర్రరచిరిని వందతివ్యాపించియున్నది. రవఖుర్దాదునాటిమహాజనసభలో, ప్రభావశక్తిమున నివేదయము వ అనసరమగుచర్యలు జరుపుటకొక ఉపసంఘము కూడ నిర్మిం పబడియుండెను. ఈ ఉపసంఘకార్యదర్శివద్దకు మనరాజ్యము యొక్క వివిధభాగములనుండి ప్రై కాసనమును రద్దుచేయవలసినది గా గోరుచు నుమారు 200 సంఘవిజ్ఞాపనములు వచ్చినట్లును, వారు వాని విద్యాశాఖయొక్క కార్యదర్శి (తానమాల్ మోతనుది) పంపినట్లును రూఢిగా చేరియవచ్చుచున్నది. వివేకవర్ధనీ నాటక కాలయందు గడచినమాసములో నెన్నియో విద్యావిషయకము లగు నుపన్యాసములు జరిగినవి. వానిలో దాదాపు ప్రతిదానియం దును ఈ కాసనము వలన కలిగిన నష్టము కలుగనున్నవిక్రూలు నూచింపబడినవి. గ్రామములందలి ఉపాధ్యాయులును, రీతిరుల గు పెట్టమనుష్యులును, పర్వమతములవాను క్రొత్త కాసనమును గూర్చి విచారపడుచున్నట్లును దానియుపసంహరమును కోరు చున్నట్లును కాస వచ్చియున్నాడు. ఓటిషు హిందూదేశములో ని పత్రికలో ననేకములు రాజ్యములో ప్రవేశపెట్టబడిన క్రొ

త్త నిబంధనలను దేశాధిపతి దాడుకములగా నభిప్రాయపడినవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో ఈ కాసనమును నిర్మించినందులకు ప్రభుత్వ మువారికి కృతజ్ఞతా వందనములర్పించుటకై కొందరు నగరవా నులవలన నొక మహాజనసభ గడచిన యాదివారమునాడు స మావేశమగుటయు, దానికి నుమారు 2000 జనులవచ్చుట యు, సభాకార్యక్రమ మారంభమైనది. దేశ, కాసనముకూడా వారుతమ మాత్రము అభిప్రాయము ప్రకటించు సభాకార్యక్రమ. కా ని ప్రతిపూలవాదులకు లేదని ప్రతిపూలవాద నాయకుల కన్యకు డు తెలియచేయగానే ప్రతిపూలవాదులందరును రెండువేలసం ఖ్యకుమించి, సభనువదలి నెమ్మదిగా బయటకువెళ్లి తమ రాజభ క్తిని, హిందూమహమ్మదీయ భారమును ప్రకటించి, వివేకవర్ధ నీనాటకాలకు బోయి అచ్చటగొప్పసభజరిపి, మునుపటి కాసనప్రతి పూలవాదమును బలపరచు తీర్మానమొనర్చి, అట్టి తీర్మానమును మహా ఘనతపొందిన మన ప్రభువుగారి కంపుకొనుటయు, దాసవాసుకూలవాదులు రెండు మాడు వందల సంఖ్యగలవారో యైనను తమ రెండువేల సోదరులు సభవదలి పోవుటవలన నిరు త్సాహదేశకధార్యముతో సభాకార్యముల జరుపుకొనుటయు, ఈరాజ్యములోని ప్రజలయందు క్రమముగా కలుగుచున్న ప్రబో ధమునకు, అభిప్రాయ ప్రకటనందలపడుచున్న ధైర్యసాహసము లకును, ప్రభుత్వమునందు కల విశ్వాసమునకు ప్రబల నీడర్పనము లై యొప్పుమున్నవని యొప్పుకొనకతప్పదు.

మా. హనుమంతరావు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

గుంటూరునందు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమును నాల్గవకేంద్రమును ఏర్పరుచుటకు సదరు విశ్వవిద్యాలయాధికారుల కున్న ప్రభుత్వమువారికిని విజ్ఞాపనలు పంపుటకు తగిన చర్యలను తీసుకొనుటకు 21-5-26 తేదీ నాయంత్రం 6 గంటలకు గుంటూరు టవున్ హాలునందు వింజయూరి భావనాచార్యులవారి యాజమాన్యముక్రింద సభ జరిగెడిది. కొంతకాలము సాకల్యముగ చర్యజరిగిన తర్వాత ఈ క్రింది తీర్మానములు ఆమోదంపబడినవి

1. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయకార్యస్థానప్రదేశము విషయమై తీవ్రచర్య జరుగుతూవుండుట చేతను కాసనసభవారు స్థలనిశ్చే మవిషయమై మార్పుచేయు నవకాశము పొడముటచేతను దేశ వాడను స్థిరముగ కార్యస్థాన ముఖ్యపట్టానుగ జేయుచర్యల నేమియు తీసుకొనకుండుటకును 2. ప్రస్తుతం దేశవాడయందు ఎక్కువ ధనవ్యయ ము గల ఆ లో చనల నిర్ధారణ చేయకుండుట కు ను ప ను ల ను ప్రారంభించుట కు ను

రీ. సాధన విశ్వవిద్యాలయ జీవనమును పెంపొందచే యుటకు తగిన పరిస్థితులను కలుగజేయు విశ్వవిద్యాలయ విజ్ఞా నము విరాజిల్లుటకు తగిన సహజవిజ్ఞాన నై సర్దిక ఎక్కువ ఆను కూలములు గుంటూరునందున్నవనియు దేశవాడముందుఅందుకు తగిన పరిస్థితులు లేకపోవుటచేత కేంద్రముగనుండుటకు ఎంతమా త్రము సునికరాచనియు తీర్మానించడమైనది.

ఉపపాదకులు:—రాయబహదర్ పత్రి కంకల శ్రీని వాసరావు పంతులుగారు బి. ఏ. డి. యల్.

ఆమోదకులు:—రాయబ్రాలు లింగన సోమయాజులు గారు బి. ఏ. డి. ఎల్.

బలపరిచినవార:—యదవల్లి కనకదుర్గయ్యగారు ప్రివరు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయనాల్గవకేంద్రమును కార్యస్థానమునుగుం టూరునందు ఏర్పరుచుటకుగాను విశ్వవిద్యాలయ చట్టమునందు అవుసరమైన మార్పులను చేయుటకు తగినమార్గములను పరిశోధిం చుటకు ఒక ఉపసంఘము కేర్రరచుటకును సదరు సంఘమువారు తమ నివేదికమును 20-5-26 తేదీన తయారుచేయుటకును తీర్మానించడమైనది.

ఉపపాదకులు: యం. చి. నరసింహాచార్యులు

ఆమోదకులు: న్యాపతి నారాయణరావు

కొంపల్లి కోటిలింగంగారును, కామరాజు మన్నారూ కృష్ణా రావు పద్మిక్కు ప్రాసీక్యూటరుగారు సభకు రాలేనందుకుచింతిల్లుచు యుద్యమమునందు తమకుఎక్కువ సానుభూతి యున్నదనియు విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానమునకు నాల్గవ కేంద్రమునకు గుం టూరు అన్ని విధముల తగిన ప్రదేశమనియు కలవు నిచ్చిరి

అధ్యక్షునికి వందనములు ఆర్పించినపిదప సభ ముగిసినది.

న్యాయతి నారాయణరావు

కాసనసభ.

పిస్తాలు దగ్గర నుంచుకొన్నందుకు ప్రధానరాజధాని మే జిప్టింటుచే రెండుసంవత్సరములు కఠినతీక్షణ విధింపబడిన అల్లరు పేష్యురీ అప్పీలుకు మ్రోజ్ట్లో రానోకెన్ దివాన్ గార్లంగీక రించిరి.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 26 (4-6-26)

ఇరుగుదొడ్డిగజముల "పిన్" ధరలు

కాకికామలములు—22 X 22 మంగిసమరము (8) రు 10-0.

కాకికామలములు — 22 X 22 వేరు రకములు (8) రు 9-12, సరాసరిరకము రు 8-12.

తెలుపుమట్టు— 1708 రు 14-10; గ్లాస్ 9000 రు 15-6; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-4; ఇ. సి. 78 రు 9-12, 88-888 రు 18-12; 8978 రు 8-14; 1702 రు 18-0. 2908 రు 8-4. జి. ఎ. 88 రు 9-0. జి. ఎ. రు 8-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు)—ట్రాక్—రు 5-10-0 చలవ రు 6-9-0 పచ్చరంగు రు 9-8-0; పడవ రు 8-15-0; కాళి రు 9-4-0 సవరణ రు 8-6.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు)—నత్త్రము రు 12-0-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 18-0-0; నమలి రు 17-0; "గేట్" రు 16-12-0 గొడ్డలి రు 10-10-0, గడ్డిబండి రు 10-9-0 ఎద్దుగడియారము రు 10-7-0; సింహము కలకాడు రు 10-7;

60 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టుకు)—భూగోళము-సీలంచేత రు 20-4-0.

లోహములు

ఇనుము:—తెల్లయను చట్టకమ్మిల ఒకబాదనకు ధర రు 84.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 288. జర్మను (డిబ్ మాక్) రు 287; రాగిరేకు రు 260.

టిన్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేస్ ఒకటికి) 9" రు 19-4-0.

కలాయిపెంతురేకు:—24" గేజ్ 6" 7" 8" రు 15-0 9" రు 15-2.

సిమెంట్ పీపాకు నెల:—

సార్వత్రిక అవుమార్కు రు 11-12. నమలి రు 10-10. చక్కెర (రెడి) రు 85-6-0.

వాయిదాధరలు జూన్ 32-0 జూలై, ఆగస్టు 30-0.

పేరు సెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:—"మిషన్" రు 55, రు 61-0.

సాదా పాను రు

పేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 128, "రెస్" రు 124.

ఆముదము

(గ్రామధర) రు 90.

పదును చేసిన తోలు రు 1 133

	మొదలు	వరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రకులు)	రు 0 18 0	రు 0 18 6
" (తేలిక)	రు 1 1 0	రు 1 1 6
" బెంగుసూరు (8 మొదలు 9 1/2)	రు 0 18 8	రు 0 18 4
" " (తేలికైనరకము)	రు 1 1 8	రు 1 2 3
" (విజయనగరం 7 7 1/2)	రు 0 18 9	రు 0 14 6
" (ఏలూరు 7 1/2 7 1/2)	రు 0 14 6	రు 0 15 0
గేజ్ తోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 8
గేజ్ దూడతోలు	రు 1 0 9	రు 1 1 0
అవుమార్గతోలు	రు 1 10 6	రు 1 12 0
మేకతోలు	రు 2 12 0	రు 2 18 0
గొడ్డెతోలు	రు 2 12 0	రు 3 0 0

పదును చేయని పచ్చితోలు

బెంగుసూరు మేకతోలు	100-8	రు 175 0 0	రు 190 0 0
బెజవాడ మేకతోలు	"	రు 170 0 0	రు 182 8 0
బెంగుసూరు గొడ్డెతోలు	"	రు 140 0 0	రు 165 0 0
బెజవాడ గొడ్డెతోలు	"	రు 130 0 0	రు 170 0 0
ఆవారముపట్టు బాదన 1-8	"	రు 80 0 0	రు 86 0 0
కొన్నంపట్టు	"	రు 20 0 0	రు 22 0 0
కరక్కాయలు	"	రు 88 0 0	రు 50 0 0

కెన్యా పరిస్థితులు

భారతీయులను ప్రత్యేకించు విధానము మరల అమలునర దుంచబడుట

(మొంబాసనుండి ఒకవిలేఖకుడు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు)

కెన్యా భారతీయులపట్ల అన్యాయము కలిగించు కెన్యా వైట్ హేపరు 1928 సంవత్సరము జూలై 28 వ తేదిన ప్రకటించబడిన. తూర్పుఆఫ్రికా భారతజాతీయు మహాసభ మొంబాసలో 1924 సంవత్సరమున శ్రీమతి సోజినీనాయుడుగారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన. కెన్యా వైట్ హేపరునందు గావింపబడిన నిర్ణయము ఈ మహాసభకు ఖండింపబడిన. ఈ నిర్ణయము రద్దు అగునంతవరకు భారతీయులు తలపన్నును చెల్లింపగూడదని కూడ ఆ మహాసభయందు తీర్మానింపబడిన. కెన్యాభారతీయుల తీర్మానమును ఏవిధమున ఆచరణయందుంచినో అందరకు తెలియును. ఆ సమయమున పండిత బనార్సీదాసు చతుర్యేదిగారు సర్వేంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికాసంపాదకు లగు శ్రీయుత వేణుగారు ఆఫ్రికాయందుండిరి. భారతీయులపట్ల దలను వారు ప్రకటించియుండిరి. భారతీయులకు గావింపబడిన అన్యాయము ప్రపంచమునకంతయు విశదమయ్యెను.

మొంబాసయందు భారతీయులను ప్రత్యేకించుట

ఇప్పుడు కాలనీలమంత్రిగారు మొంబాసద్వీపమున భారతీయులను ప్రత్యేకింప బూనుకొనియున్నారు. ఈ ప్రదేశము నందు డెల్టాప్రభువుగారు ప్రముఖులు. వీరికి 20 వేల ఎకరములభూమి యున్నది. నేటిపుల సంతోషించువాడ్యతను నిర్వహించునెవముతో డెల్టాప్రభువుగారు నేటిపులపట్ల అక్రమ మొనర్చు ఉద్దేశించుచున్నారు. వీరి ప్రోద్బలములనే కాలనీలమంత్రి ఇట్టివిధాన మవలంబించుచున్నారని ఊహింపవచ్చును "భవనములమకట్టుటకై భూములను విచ్చలవిడిగ అమ్ముడడు. ఆంగ్లేయులకు మాత్రమే విక్రయింపవలయునని కాలనీలమంత్రి కోరుచున్నాడు" అని నైరోబి కమిషనరు మొంబాసయందలి లాండు ఆఫీసరుకువ్రాసిరి. సముద్ర తీరములందున్న భూములకి ఉత్తరువు అనువర్తించుచున్నది. దీనివల్ల కాలనీల మంత్రివైఖరి విశదమగుచున్నది.

కెన్యా వైట్ హేపరునందు సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు గావించిన నిర్ణయమున నిరుద్ధముగ కాలనీల మంత్రి ప్రవర్తించుచున్నాడు. వైట్ హేపరునందు 7 వ క్లాజ్ ఈ విధమున నున్నది:—

ప్రాథమిక సింపునుగారి నూచల ననుసరించి భారతీయులను ప్రత్యేకించువిధానము అమలునందుంచబడిన.

వ్యాపార ప్రదేశములందు ఆంగ్లేయ సాంఘిక పరిస్థితుల ననుసరించి ఈ విధానము అవసరమని మిల్టన్ ప్రభువుగారు అంగీకరించి విధానమును అమలునందుంచినది. ఈ విధానము సరియైనదికాదని పలువురు ఆక్షేపించుచున్నారు. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు ఈ సమస్యను ఏదో యొకవిధముగ పరిష్కరించునంతవరకు నగరములందు భవననిర్మాణమునకై స్థలములను భారతీయులకు విక్రయించగూడదనియు ఆంగ్లేయులకు మాత్రమే విక్రయించవలయుననియు సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు తాత్కాలికపు టుత్తరు వొసగిరి. ఆంగ్లేయుల ఆంగ్లేయమును సంతోషించుటకు భారతీయులను ప్రత్యేకించుట అవసరమని నిపుణులగు వైద్యకాస్త్రజ్ఞులు అభిప్రాయ మిచ్చి యున్నారు. ఆంగ్లేయ సంతోషమునకై పోలీసువారి ఉత్తరువులను కొనసాగించిన చాలును. ఒక్కొక్కజాతివారు ప్రత్యేకస్థలములందు తమకు తామే నివాసముల నేర్పరచుకొనెదరు. ఈవిషయమై ప్రభుత్వమువారు రెట్టి కఠినవిధానము అవలంబించుట అనవసరము. ఇందులకు ప్రత్యేకకాసనము అనవసరమనియు సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు అభిప్రాయపడుచున్నారు. కావున నగరములందు ఆంగ్లేయుల నివాసస్థలములను భారతీయుల నివాసస్థలములను ప్రత్యేకించు విధానమును సామ్రాజ్యప్రభుత్వమువారు అంగీకరింపజాలరు."

ఈవిధమున భారతీయులను ప్రత్యేకించు విధానమును సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు 1928 సంవత్సరమున స్పష్టముగ ఖండించియుండిరి. ఇప్పుడు కాలనీలమంత్రి మరల ఈ విధానమునే అమలునందుంచు యత్నించుచున్నాడు. భవననిర్మాణమునకై నివేశనములు విక్రయింపబడునని తెలియగనే వివరములను తెలుపవలయునని జిల్లాసంఘసభ్యుడగు బారిష్టరు పటేలుగారు జిల్లాసంఘపు అధ్యక్షుని కోరెను. ఈ నివేశనములు ఆంగ్లేయులకుమాత్రమే విక్రయింపబడుననియు, అన్నట్లనిర్దిష్టపడు భవనములందు ఆంగ్లేయులే నివసింపవలయుననియు అధ్యక్షుడు తెలిపెను. ఈ విధమున ప్రభుత్వమువారి అక్రమ ప్రయత్నములు బహిరంగపరచబడిన.

దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులను ఎన్నియో విధముల బాధించుచున్నాడు. ఇప్పుడు కాలనీలమంత్రికూడ దక్షిణాఫ్రికాప్రభుత్వమువారితో కలిసి భారతీయులను పీడింప బూనుకొనియున్నాడు.

కెన్యా వైట్ హేపరునందు భారతీయులను ప్రత్యేకింప గూడదను నిర్ణయముతప్ప మిగిలిన అంశములన్నియు భారతీయులకు అవమానకరముగ నుండెను. ఇప్పుడు ఈ అనుకూలముకూడ రద్దుచేయబడుచున్నది. ఈ అక్రమములన్ని భారతీయులెట్టి ఆవేదన ననుభవించుచున్నారో ప్రత్యేకముగ వివరించుట అనవసరము. ప్రభుత్వమువారు తాము గావించినవాదానములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుచున్నారు. కావున (పతిభారతీయులను పోరాటమునకు సంసిద్ధుడయింపవలయును. మితవాదులు స్వరాజ్యవాదులు అసహాయవాదులు అందఱు భారతీయులను ప్రత్యేకించువిధానము రద్దుచేయబడునంతవరకు పట్టుదలతో ఆందోళన మొనర్పవలెను. ఈవిషయమై సోజినీనాయుడు, పండిత చతుర్యే, వేణుగార్లు తగువిధమున ప్రయత్నించెదరని నమ్ముచున్నాను. కెన్యాకాలనీయందు పెక్కుబాధల ననుభవించుచున్న సహోదరులకు భారతీయులు తగుసహాయ మొసగెదరని నమ్ముచున్నాను.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము:

మొహరు

ఒక్కొక్కసంస్థకు ఒక్కొక్క మొహరు ఉండవలయు అచారమైనది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయానికికూడా ఒక మొహరు ఏర్పడవలసి ఉన్నది. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమునకు పులక, సింహములు, ఏనుగుతెలు, పద్మము వీటిబాహ్యము గల మొహరున్నది. కాని ఇది ఒక వర్తకవిహీనుగా ఉన్నదిగాని, దానివల్ల ఏమీ అర్థము ద్యోతకము కాలేదు. పాశ్చాత్య విశ్వవిద్యాలయాలకు సాధారణముగా డాలు ఆకారముగా మొహరు ఉంటుంది. ఆ ఆకారమునే చెన్న విద్యాలయమువారు అవలంబించినారు. మొహరు అనేది అసంస్థ దేనికోసము ఏర్పడినదో ఆ అర్థమును స్ఫురింపజేయవలెను. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము మొహరును చూడగనే ఆంధ్రుల వ్యక్తిత్వ మందు లోకనబడవలెను. ఈ విశ్వవిద్యాలయ మిందుకోస మేర్పడ్డది అని వెంటనే స్ఫురించవలెను. ఆంధ్రశిల్పములో పద్మమూ హంసా, ముఖ్యత్వము వహించి ఉన్నవి. కనుక ఆ రెండు బొమ్మలును మొహరులో కనపడవలెను. ఇదిగక ఆంధ్రులు పూర్వకాలములో వర్తకమునకు ప్రోద్బలించి ఉండేవారు గనుక, సముద్రమును దానివై ఓడయున్న కనపడవలెను. విశ్వవిద్యాలయ మనేది అజ్ఞానాంధకారములో నుంచి జ్ఞానరేజిస్సుతోనెక తీసుకొనివెళ్లేదిగనుక ఓడను కనుమోటులోనుంచి తూర్పున సూర్యోదయమునుచూపించవలెను. పిలయితే మాడునదులు సముద్రములో కలుస్తూఉన్నట్లు చూపించవలెను. ఈ మూడునదులున్నా సత్వరజస్త్రమొకటొక్కమైన ప్రకృతి అవ్యక్తావస్థను పొంది ఉన్న బ్రహ్మాండముసమద్రుములో లీనమై యున్నదని తెలియజేస్తది. మొహరు ఆకారము గ్రంథుఆకారముగా ఉండి బ్రహ్మాండమును స్ఫురింపజేయవలెను. దాని మట్టును అంచునమీది అర్ధభాగములో "రవసో మాశ్లోత్తిగమయ" అని నాగరాక్షరములలోనూ, క్రింది అర్ధభాగములో "దేశభావలందు తెలుగులెన్న" అని తెనుగు అక్షరములలోనూ ఉండవలెను. మొహరు చిన్నదిగా ఉంటుందికాబట్టి, దానిలో ఇన్నివిషయాలను ఇమడ్చేదము కష్టమేమో అని నా మిత్రులు కొందరంటున్నారు. నేర్పుగావేస్తే అసాధ్యముకాదని నాఅభిప్రాయము. ఉత్తరేఖాంశ చాలును. కళ యేమీ కనబడనక్కరలేదు. ఈ నా ఊహ ననుసరించి ఎవరైనా ఒకరూపమును కేటస్తే చాలా సంతోషిస్తాను.

చిలుకూరి నారాయణరావు,

రాజసుహృద్భవరం.

పని తృప్తికరముగానున్నచో!

మీరు పేదవైతే, తృప్తి కరమైన మక్కురుకొనాలెనని కోరినచో రుకణికుక్క

రుకు తీయుడు. వేసవేలవలెన కది తృప్తినిచ్చును. 5 పైజాలు 1, 2, 4, 6, 8 నుండి తగినది. ధర 1 కి రు 18, 18, 22, 27, 33 కారేభిన్న ప్రత్యేకము. వివరములపుస్తకము యిగాం. పిల్లలకొనలేను.

రుకణికుక్కరు ఆంధ్రులకో

19 మూదాగలది

రాజసుహృద్భవరం, మద్రాసు.

దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల

అంతులేని కష్టములు

ఆసియావాసుల చట్టముపై ఉపసంఘసాక్ష్యవిచారణ

వాడినను డిప్యూటీ సును దాఖలుచేసిన
మొమోరాండము

“భారతీయులు గౌరవకరమగు పరస్పర ఆదరణమును గోరుచున్నారు. కాని దక్షిణాఫ్రికా ఆంతరంగిక వ్యవహారములందు జోక్యము కలిగిండుకొనవలయు నని ఆశించుటలేదు.”

క్రి.అ.సో.సో.పె.కె. (పెను న్యేషనలిస్టు)

సిగ్గా, జూన్ 3:—దక్షిణాఫ్రికానుండి నివసించుచున్న భారతీయుల ననుబట్టిన సృష్టించిన ఆసియావాసుల చట్టము బహుమతిలకు వివాదపరిచి ఉపసంఘము యొందుట పాడినను గారు యితర డిప్యూటీ సును సభ్యులు విచారించుచున్నారు. ఉపసంఘ సాక్ష్యవిచారణ దక్షిణాఫ్రికా మేలులపొగొని వచ్చెను. కాని ఉపసంఘవివేదిక అంతులేనిదిగా నుండెను. దక్షిణాఫ్రికానుండి యిండియాదొరతనము పంపిన డిప్యూటీ సును దాఖలుచేసిన మొమోరాండము ఉపసంఘ నివేదికయందు జత పరుపబడలేదు. కాని మొమోరాండము నకలు యిచ్చుట అందు బాటులో గలదు. మొమోరాండమును వివరింపబడిన విషయములు పది పూర్వపు కారితములందు ఆన్వేషించబడెను. ఆసియావాసుల చట్టమునకు ప్రతిపక్షముగా దాఖలుచేసిన ముఖ్య ఉద్దేశ్యములు, అసభ్యుల సాక్ష్యము స్వేచ్ఛ మొందుటలనుండి ఎత్తి వ్రాసిన భాగములు మొమోరాండమునందు గలవు. ఆసియావాసుల చట్టములను సాక్ష్యము ప్రతి పక్షమున ఉంచుట చే, డిప్యూటీ సును ఆ చట్టవివరములను విచరించుటకు ప్రయత్నించలేదు. భర్తము, సామ్రాజ్య అగ్రులబట్టి ముత్ర మేగాక, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల సామాన్యపరిస్థితులను ఆర్థికస్థితిగతులబట్టి డిప్యూటీ సును అభిప్రాయముల వివరించెను. నివాసము, వర్తకములందు నిర్బంధము భారతీయుల ప్రత్యేక ప్రాంతములకు పారదోలుటకు చట్టము అమలునందు బెట్టుటచే గలదు. ప్రతిపక్షముల నరయుటకు డిప్యూటీ సును ప్రయత్నించెను. భారతీయులపై దక్షిణాఫ్రికా శ్వేతముఖులు జూపు వర్ణాభిమానము తగ్గిరణములను డిప్యూటీ సును విచారించెను.

భారతదేశీయులు ఆఫ్రికాయందు నివసించుటకు గల హక్కులు

భారతదేశపు గతముతోడనున్న సన్నిహిత్యము ముందుగ వివరించి, వర్తమానమున భారతీయులు వివిధప్రజాపిత సంస్థలందును గావించుచున్న ఘనకార్యములను బోధించి సామ్రాజ్యపరమైన భారతదేశము న్యాయముగ ననుభవించవలసిన సౌకర్యములను డిప్యూటీ సును భారతీయుల కొసగవలయునని గొర్రెను. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమందును, సభ్యరాష్ట్రములందును యిండియాదేశమునకు గల ప్రతిపక్షము ఆరాప్రము గోరుచున్న న్యాయమును హక్కులు బలపరచబడుచున్నవి. సామ్రాజ్యభివృద్ధి సంతోషయందు, వికోపా మహా సంగ్రామముందు భారతదేశము చేసిన సహాయముచే సామ్రాజ్య పరమైన సహనాదరణములతో తన్ను గౌరవించుటకు భారతదేశము ప్రత్యేకముగా పాటుపడెను. 1919-వ సంవత్సరములో డిప్యూటీ సును భారతీయులలోని వివరించిన సందర్భమున మాట్లాడుచు పై విషయములనే వ్యట్టునేనని ప్రవచించెను.

భారతీయులు నేటాలునకు వలసపోవుట

చరిత్రకాలమునకు పూర్వమునుండియు భారతీయులు ఆఫ్రికా ఖండమునకు వచ్చుటయు బోవుటయు గలదు. వారు శ్రమపడి పెక్కు బ్రిటిషువారి, స్వాధీనమునకుల విన చిన్నరాజ్యముల బాసజేసిరి. తదనంతరము భారతీయులు నేటాలునకు వలసపోవుటకు గురించి డిప్యూటీ సును వివరముగ చెప్పెను. “భారతీయులు నేటాలు రాష్ట్రమును ఫలవంతముగా జేసెను. భారతీయులు సముద్రదరిన లేసెయెడ, చెరకుతోటలుగాని తేయాకుతోటలుగాని, కాఫీతోటలుగాని పెండుట దుస్సాగ్యమయ్యెడిది. తీయందుగల పరిశ్రమలు భారతీయులు స్థాపించినవియో” అని నేటాలు ప్రభుత్వము నిరూపించిన కమిషనుల మూలమున కర్నూలు ప్రాంత ఆడిషను గారును

వ్యక్తము జేయుచున్నారు. రయిగులతో వ్యాపారముల సలుపుటయందు యాధులకంటె భారతీయులకు అధికముగా లాభకరముగనున్నారు సార్వభౌమునియొడవిశ్వాసమునభక్తియు జూపనివారలకు నీయబడు సౌకర్యములనైనను భారతీయులకు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వము నీయుట కంగీకరింపకున్నది.

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయుల యిబ్బందులు

కేపు రాష్ట్రముందు దప్ప భారతీయులకు రాజకీయముగ వోటునీయు అధికారములేదు. నేటాలుబో ఆర్థికసంస్థలమున యిబ్బందుకు నేటాలునందు భారతీయులనుభవించుచున్న మునిసిపల్ ఎన్నికలందు వోటునీయు అధికారము గూడరద్దుజేయబడెను. నివసించుటకు బ్రాన్సువాలు ప్రభుత్వము గ్రాంటుజేసిన స్థానములందు దప్ప రాష్ట్రమున ఫిరా సైని భారతీయులు సంపాదించుపండు ఆసియావాసుల చట్టముతో అంత్యముననున్న బెక్కు చట్టములు గావించబడెను. దక్షిణ ఆఫ్రికా రాష్ట్రమున దంతులను మిక్కిలి కఠినములై సెంసింగ కాపములు భారతీయులయొడ ప్రయోగించబడుచున్నవి. దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులనుభవించుచున్న ఇబ్బందులను వివరముగా బోధించి భారతీయులు వారియంతట వారు దక్షిణ ఆఫ్రికా రాజకీయవిప్లవమును సృష్టించుటకు ఆకర్షింపబడెను. ఉచితము వారులను యిండియాను గొనిపోవుటకు దక్షిణ ఆఫ్రికా దొరతనము అంగీకరించిన వరకు వ్యయము క్రింద సమముగ ఖరీదుగలభూమి దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు వారుదీసికొనుటకు దొరతనము అంగీకరించెను. 1909-వ సంవత్సరపు క్లెటను కమిషను దెప్పివట్టుల ఒకటి రెండు పరిశ్రమలందుగాక భారతీయులు బెక్కుపరిశ్రమలందు విస్తారముగా బనులజేయుచుండిరి. చెరకుతోట యజమానులవలెనే భారతీయులును ప్రయోజనపరులుగ నున్నారని సామాన్యముగ రయిగులు దలంచుచుండిరి. గవర్నరు మొంటాగై లెస్టు నేటాలుగగనందు వేలకొల్ప భారతీయులు సమలజేయుచుండిరి. మొత్తముమీద భారతీయులవలన రాష్ట్రమునకు లాభ మేమోరెనని చెప్పవలయును. భారతీయులకార్మికులవెంట వచ్చిన వర్తకము వారలసౌకర్యముల దీర్చి తదంతరము యావత్సంఘ అవసరముల దీర్చుచుండెను. నాగరకతల వర్తకమువారివలె భారతీయులవర్తకలక్ష్య ప్రశంసాపాత్రముగ నున్నదని పెక్కు సామాన్యులు, టోకువర్తకము మాతో చెప్పిరి. వారికాతాదానలతో వారు న్యాయముగ నున్నారు. గౌరవముగను మంచిగను భారతీయులవర్తకము కాతాదానలతో మెలగుచున్నారు. దక్షిణ ఆఫ్రికాయందున్న భారతీయులలో చాలమంది దక్షిణ ఆఫ్రికాలోనే పుట్టి పెరిగినవారు. వారలకు వేరేముల్లు లేదు. 1921 సంవత్సరములో దీసికొనబడిన జనభా లెక్కల ప్రకారము నూటికి 67 మంది దక్షిణ ఆఫ్రికాలో బుట్టినవారని లేలుచున్నది. వీరు పాప మొక్కసారియైన భారతదేశమును సందర్శింపలేదు. భారతదేశభాషలు, ఆచారములు వారెంగరగి. “న్యాయముగ యూరపియును భారతీయులు కాంతస్వభావమునియు, కాపనమును మన్నించి నడచుకొనువారనియు, సక్రమముగా గార్వాస్థాపనముల నడపువారనియు అంగీకరింపకతప్ప”దని భారతీయులయొడ దయ విస్తారముగా లేనట్టియు, నిట్టివల దక్షిణ ఆఫ్రికా సమస్యలగురించి పుస్తకము రచించినట్టియు డెట్టియు. హెచ్. దాసగుడు వ్రాయుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములందు తాము విదేశీయులు గారనియు, దక్షిణ ఆఫ్రికాసంఘముందు తమకు స్థానముగలదనియు భారతీయులు గోరవచ్చును. తాము వృద్ధినొందవలయుననిగాని వెడలగొట్టబడవలయుననిగాని దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులు గోరరాదనియు, దేశ సౌభాగ్యమునకు తాము ఆవశ్యకముగాని చిక్కులకు గారణముగాదనియు శ్వేతముఖులు భారతీయులగురించి తలచవలయును.

శ్వేతజాతులు చూపు విభేద ఆదరణము

సంగ్రహముగా మేము పేర్కొనిన పరిస్థితులందు నూతనముగా వలస వచ్చువారలకంటె తమయెడ వర్ణవిభేదములజూపు భారతీయులకు కంటకముగ నున్నది. సార్వభౌముని ప్రభుత్వముచే విదేశరాజ్యములందుసంరక్షింపబడువారలకు సార్వభౌముని రాజ్యములె రక్షణ లేకపోవుట వారు సామ్రాజ్యమునకు గావించిన సేవాఫలిత మని దక్షిణ భారతీయులు గుండుచున్నారు.

ఆసియావాసుల చట్టముల మూలములు

దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రభుత్వమునకు స్వపరిపాలన యొసంగు కాపనము గావించినప్పుడు భారతీయుల జేమము గాపాడు భారము దక్షిణ ఆఫ్రికాయానియను ప్రభుత్వమున కొసంగెను ప్రత్యేకస్థానములందు వర్తకముజేయుట, నివసించుటకు భారతీయుల నిర్బంధించుట, ఫిరాఫి సంపాదించుటకు నిబంధనల గావించుట, ఒక రాష్ట్రమునుండి మరొక రాష్ట్రములోనికి భారతీయులు దక్షిణ ఆఫ్రికా యూనియనులోనికి నివసించబోకుం డజేయుట ఆసియావాసుల చట్టముందలి ప్రాముఖ్యముగ మూలాంశములు “దక్షిణ ఆఫ్రికా రాజకీయవేత్తల ప్రక్కను గూర్చుండ భారతీయులు సామ్రాజ్యసమస్యల తర్కింప అగ్గులైనను, బీదవారైన దక్షిణ ఆఫ్రికా శ్వేతముఖుని సహాయములైనను భారతీయులు దక్షిణ ఆఫ్రికాయందు నివసించ అనర్హులనుట భారతీయులకు మిక్కిలి పరిభ్రమ గలిగించుచున్నది వా బ్ల్యు య ముందు నో బిలు బ హు మా న ము బడయుట కర్దులను వేవీంద్రనాథ భామాయగారు దక్షిణ ఆఫ్రికాకు వచ్చినచో పాటకజనులు నివసించు బాకబగ్గ, గరిష్టి యతులందు నివసించవలసినట్లు భారతీయులవలనంపుగాదు అమలుపరచు చట్టములొకటి ప్రతిపక్షముగ ప్రయోగించబడుచున్నట్లు భారతీయులకు సంతోషముగలిగింపజాలదు. తనస్వజాతీయులతో గలసిమెలసియుండుటకు మారుగ స్వీయాభివృద్ధికారకుగా దేములందు నివసించ ప్రత్యేకముగ నుండుటకు ఏ భారతీయుడు అంగీకరింపడు. అల్లుస్వజాతీయులతో నివసించుటకు అంగీకరింపనివారు జాతీయదర్శింపదగిన ప్రయత్నములు జేయజాలరు. భారతీయులు ఫిరాఫి సంపాదించుపండు నిబంధనల గావించుటచేవారు రలకు గల ఆస్తివిలువ బహుమతిను బహిష్కరించును. వివరమువారు తగ్గినప్పుడు ఆస్తి అమ్మువారలకు పోటీపరరాదు. సమప్రతిరమును ఆసియా వాసుల మండలము నిర్బంధించుటలన అపాయములు సంభవించును. మూడవసూత్రమును గురించి చర్చించుచు భారతీయులకు గల హక్కుల కింకనలన ఉపద్రవములు గలుగవచ్చునని డిప్యూటీ సును చెప్పుచున్నది.

ఉపసంఘము

దక్షిణ ఆఫ్రికా భారతీయులనుభవించుచున్న యిబ్బందులు వారి నాగరికతను బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమునకు, సామ్రాజ్యమునకు దక్షిణ ఆఫ్రికాను గావించిన సేవకు అవయోజముగ గలిగించుచున్నదని యొచవలయును. కాపనము గావించవలయునని తయారు చేయబడిన చట్టమును వివిధ తరగతులందరి భారతీయులు ఎటుల అసహించుచున్నారో మేము చెప్పితిమి. నల్లవారలపోటీనుండి తెల్లవారభయపడుటకు అవకాశములేవు. భారతదేశము దీక్షిణాఫ్రికాను చట్టముగలిగించిన అలజడిని సువ్యక్తముజేయుటలన మూలభిప్రాయముల కపార్థము జేయవలదని కోరుచున్నాము. దూరదేశములందు నివసించు భారతీయులయొడ జూపబడు ఆదరణ భారతదేశ ప్రత్యక్ష, గౌరవములకు పరిక్షిగ తదేశవాసులు దలంచుచున్నారు. సామ్రాజ్యసమస్యను రాష్ట్రపుప్రజల ఆగౌరవపరమట తమకు ఆగౌరవపరమటయని భారతీయులు విశ్వసించుచున్నారు. ఇది విస్తారముగ సర్వసామాన్యముగా అభిప్రాయముని దలంపవలయును. ఇదికృత్రిమ అందోళన ఫలితముగజనించిన అభిప్రాయముగాదు. సామ్రాజ్య పరమైన ఆంతరంగిక వ్యాపారములలో జోక్యము గలుగజేసికొనుట భారతీయులతలంపు గాదు. సామ్రాజ్య పరమైన రాజ్యముల ఆంతరంగిక వ్యాపారములలో జోక్యము గలుగజేసికొనుట భారతీయులతలంపు గాదు. సామ్రాజ్య పరమైన రాజ్యములతో సమానముగా స్నేహభావముతో శాంతియుగ నండువలయునని వారు గోరుచున్నారు. వారు ఆదరణయందు పరస్పరగౌరవమునుమాత్రమే అపేక్షించుచున్నారు. భారతదేశమునుండి అంతులేకుండ నల్లవారువలసవచ్చి తెల్లవారలకు ఉపద్రవమును గలిగించుట కవకాశము లేకపోయినను దక్షిణ భారతదేశీయుల హక్కులను క్రమముగా తగ్గింప బ్రయత్నించుట ఆకాంక్షకరముగ నున్నది. యిండియా ప్రభుత్వము సార్వభౌముని హక్కులకు జేయునప్పుడు భారతీయుల కీయబడిన అభయములకు విరుద్ధముగ నున్నది. రంగుభేదమువలనగాని, మతభేదమువలనగాని వ్యత్యాసము జూపబడదని అప్పుడు అభయమియబడెను. తరువాత బాధ్యవహించినట్టి రాజకీయవేత్తలు గావించిన వాగ్దానములకు విరుద్ధముగ సంఘించుట భారతీయులకు గ్రాహ్యముగానున్నది. దక్షిణ ఆఫ్రికాయు భారతదేశమును దగ్గరగవు. పరస్పర సహాయమునందును, సామ్రాజ్య సురక్షణముందును ఉభయ రాష్ట్రములకు బాధ్యతగలదు. ఆట్టి సందర్భములందు అకారణముగా భారతీయుల కొపమును రేపుటకు దక్షిణ ఆఫ్రికా ప్రయత్నింపరాదు. మిత్రభావముతో ఉభయ రాజ్యముల రాజకీయవేత్తలును సంప్రదించినచో యిష్టమున బిచ్చగించుట

దుస్సాక్షియమగునా? న్యాయముగను ఉభయల కంగీకారమున రిటని సమస్య బరిష్కరించుటకు భారత ప్రభుత్వము రాండు శ్రీనివాస సమావేశము గావలయునని పట్టుపట్టెను.

రాజరాజేశ్వరి ఉత్సవము

హిందువుల సభ

కలకత్తా, జూన్ 21:— ఎ.కె. సర్కారుగారియధ్యక్షతన ప్రతిపక్ష పురస్కారమున నోక గొప్ప హిందువులసభ జరిగెను. బి. చక్రవర్తిగారు సర్కారుగారిని అధ్యక్షతన వహించుటకు కోరుతున్నామని కోరినందుకు సర్కారుగారు యుద్ధిపించినందున ప్రభుత్వమువారు హిందువుల హక్కులనయినను సరకుగానక రాజరాజేశ్వరియత్నమును నాపిరిన మహమ్మదీయులనున్నారనియు, ప్రభుత్వమువారు తమ చర్య నీ విధమున అర్థముచేసికొనినను ఇంకను పరిస్థితుల నిల్చి యుండుటచే మోయనియు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసమును అధికారులకంపి పోలీసువారి చర్య కధితేవణగా నుండునట్లు చేయుదురు. గవర్నరుగారివద్దనుండి వచ్చిన తంత్రీవార్త ననుసరించి బి. చక్రవర్తిగారును, డేవిడ్ సాండ్ ఖయిల్ గారును నేడుదయమున ఛాలసేపు మాటలాడిరి.

ప్రకటన

యేలూరు డి. మునసబుకోర్టులో

O. S. No. 959 of 1911.

వాదిగారు:— శ్రీరాజా బొమ్మదేవర భాగన్న నాయుడు బహద్దరు జమీందారుగారు. ప్రతివాదులు:— 1. మొక్కపాటి సత్యంజనేయులు 2. యీ సుబ్బారావు, ముగిగాలి యేలూరు డి. మునసబుకోర్టు ఎగ్జామినరుగారు, 3. యీ. వెంకటచలపతి, 4. యీ. వెంకట్రాయుడు (చనిపోయెను) 5. యీ శ్రీరాములు (చనిపోయెను) 6. యీ. మల యీచంపాటి కృష్ణచాచార్యులు (చనిపోయెను) 7. మొక్కపాటి వెంకటచలపతి, 8. యీ. శోభనాచలపతి (5 ప్రతి డి. వార్డులు) 9. యీ. మల యీచంపాటి శింగారమ్మ (6 ప్రతి డి. వార్డులకు) 10. జముల సోమదేవమ్మ, 11. పోపూరి కామేశ్వరమ్మ (4 ప్రతి డి. వార్డులకు మాత్రము).

మీయరు } K. RAJANNA
2-6-1928 } Pleader for Decree holder

గుంటూరుమండల జాతీయవిద్య పరిషత్తు పాఠానుక్రమణికానభలు

తేనాలి 22-7-1922

ర వ దినచర్య

ఆంధ్రము

ఫిరదౌస్ యీ జర్నల్ ఎడ్యుకేషన్ బోర్డువారిచే ప్రచురింపబడిన ఇంగ్లీషు పాఠానుక్రమణికా సంక్షిప్త ప్రాతిపదికను చదువడమైనది. వారివిద్యావద్ధతినిగురించి కొంత విచారించడమైనది.

1. ఆంధ్ర భాష పాఠానుక్రమణికను పథకము మదిర్చి బ్రహ్మశ్రీ ములుకుట్ల కృష్ణశాస్త్రిగారిని బ్రహ్మశ్రీ వల్లూడి సోమయాజులుగారిని క్రమమైన పాఠానుక్రమణికను తయారు చేయుటకు కోరడమైనది.

ప్రజాసేవ

1. మానవసేవయే భగవత్సేవ యని భావము.

ఆత్మపవ్యము ఈపాఠమునకు సాధనము.

ఆత్మపవ్యము కిద్దించుట యీపాఠ్యమునకు లక్ష్యము.

2. తనను తాను జాగ్రత్తచేసుకొనుట లోకమునకు సేవ చేయుటలో కొంతభాగము.

3. బ్రహ్మశ్రీ గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు వ్రాసిన పాఠానుక్రమణికను చదువడమైనది.

మతము

జిజ్ఞాసను ప్రోత్సహించవలెను.

రామకృష్ణ పరమహంసయొక్క వాక్యములను మన నము చేయవచ్చును. ఉపాధ్యాయులచేతిలో నిలబడు ఉండవచ్చును.

గి వ దినచర్య 22-7-1922

గణితము

1. ప్రారంభగణితము ప్రారంభతరగతులతో పూర్తి కావలెను.

2. రూపాయల వెరుసులు మణుగుల వెరుసులు మాత్రము ప్రత్యేకముగా చెప్పి సులభపద్ధతులక్రింద ఉపయోగింపవచ్చును.

బ్రహ్మశ్రీ గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు వ్రాసిన పాఠానుక్రమణికను చదువడమైనది.

3 వ దినచర్య 23-7-1922

గణితము. భూగోళము. ప్రకృతిపాఠము బ్రహ్మశ్రీ గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారు వ్రాసిన పాఠానుక్రమణికలను చదువడమైనది.

1. అక్రమమైన వాణిజ్యపోటీ తగదు. స్వయంపావనము త్రమనకు ప్రాముఖ్యము నీయవలెను.

2. భూభాగమును 1. ఆసియా ఆఫ్రికా. 2. అమెరికా, 3. ఐరోపా ఆఫ్రికా యను భాగములుగా చేయవలెను.

3. ఇంటినుండి ప్రారంభించవలెను. ప్రపంచభూగోళమును సంక్షేపముగా చెప్పినవిమ్మట హిందూదేశ భూగోళశాస్త్ర సమామ్నాయమును చేయవలెను.

దేశభక్తి కొండవెంటపప్రయ్య పంతులుగారు వ్రాసిన పంపిన విద్యావిషయికములయిన సలహాలను చదువడమైనది.

2 వ దినచర్య

చరిత్రకు సంబంధించిన పాఠానుక్రమణికలను శీఘ్రకాలములో తయారుచేయుటకు ఏర్పాటు చేయడమైనది.

వ్రాసిన పాఠానుక్రమణికల నన్నిటిని పునర్విమర్శన చేయుటకు జూలై మాసాంతములోవల మరల సమావేశము ఆగుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఉదయమున ౮ గం. కు. పరిషత్తు కార్యనిర్వాహకసభ జరిగినది.

తీర్మానములు

1. ఈపరిషత్తు తరఫున తేనాలిలో శ్రీ మంధూరు మానుమతరావుగారి మేడమోద జరిగిన పాఠానుక్రమణికా సభ

లకు (౮ దినములు) కావలసిన అవసరపుఖర్చులు పరిషత్తు ఉత్తరువుల లోబడి చేసినవానిని మంజూరు చేయడమైనది.

2. ఈపరిషత్తు సభల సమావేశమునకు తమ గృహము నిచ్చియు తమ సక్రమమున భోజనపు టేర్పాటులు చేసి ప్రాత్యహించిన శ్రీయశ తిరుమధూరు మానుమతరావుగారికిని, ఇతర ధర్మకర్తలకును పరిషత్తువారు కృతజ్ఞతాపూర్వక నంకనము లర్పించుచున్నాడు.

3. శ్రీ తేనాలి తిలక్ జాతీయ విద్యాలయము “ఉపాధ్యాయులకు వారు చేసిన సహాయమును కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనములు.

4. 2, 3 తీర్మానములను ఆయా పెద్దమునుష్యులకు వంపుటకు” కార్యనిర్వహిం కొరడమైనది.

24. కడపిన 3 సం. లనుండి ఎవరినైనను ఏవిధమైనట్టి ఆర్థికసహాయము లేకయే సమ ప్రకృష్టములకు లోనై కేలము తమకు జాతీయవిద్యయందుగల నిష్కామమైన ప్రేమచేత నిరంతరము కృషిచేసి జాతీయవిద్యానూత్రభావ్య మనదగు “జాతీయ విద్య” అను గ్రంథమును రచించియు దానిననుసరించి పాఠానుక్రమణికలను తయారుచేసినందుకు బ్రహ్మశ్రీ గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారికి కృతజ్ఞతాపూర్వకముగా పరిషత్తుతరఫున రు. ౧౦౬. 00 ఇచ్చి సత్కరించుటకు తీర్మానించడమైనది.

ఉపపాదకులు: ఓగేటి వెంకటసుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు.

ఆమోదకులు: జనస్వామి విశ్వనాథంగారు.

ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించడమైనది.

5. ఈపరిషత్తును అధ్యక్షుడును కోశాధ్యక్షుడును అయిన గుళ్లపల్లి రామకృష్ణయ్యగారి గుంటూరుకల్లూకో-ఆఫ్-రేటివ్ బాంకింగ్ యూనియన్ టి.వి.పెడ్, తేనాలిలో వ్యవహరించుటకు ఆపరేటర్ గా నుండుటకు తీర్మానించడమైనది.

బ్రంహ్మోడం సరసింహం.

కార్యదర్శి.

పెహారి ధేరాజి: గోపధ

హిందువుల డిప్రెషేషను

కమిషనరు ప్రత్యుత్తరము

ధిల్లీ, జూన్ 21:—జూన్ 1-వ తేదిన పెహారి ధేరాజి కిద్ది యందలి హిందువులు దాఖలుజేసిన మహాజరునందు సంతకము చేసినవారిలో గొందరు ప్రత్యేకముగ గోరగ, డిల్లీ పోలీసు కమిషనరు వారంపిన డిప్రెషేషనుతో సంప్రతించెను. ఫిఫ్త కమిషనరు సి. ఎమ్. స్టోగారు రాయబహదూరు ఛౌదూరి, డుగ్గా ప్రసాదు, లాలా రంగ బేహలూలుగార్లు సభ్యులుగ గు డెప్రెషేషనుతో నేటి ఉదయమున సంప్రతించెను. డిప్రెషేషే కమిషనరు ఓర్డుగారు, పోలీసు సీనియరు మాపరేటెం డెంటు ఆఫీసునుచున స్టోగారితో గూడ గలరు. తాను దరఖాస్తు జదిలితి నని ఫిఫ్త కమిషనరు డెప్రెషే. ఉభయసంఘములలో నెవ్వరికిని చింతకలుగనండ ఉత్సవమును జరపుటకు దొరతనము లేన సన్నాహముల గావించుచున్నది. ఇంతకంటే వేరే యేది యైన గోరినయెడ, అనగా మహమ్మదీయులు మామూలుప్రకారముగ గోవును గొనిపోవడం ప్రభుత్వము నచ్చ జెప్పవలసినదను విషయమున దొరతనము ఉభయ సంఘములును సమాధాన పడి రాజీకి వచ్చుటకు సావధ్యము జేయ సిద్ధమున నున్నది.

(అ. (ప్రె.)

అమ్మ క ము న కు

డబుల్ బారల్ బ్రిక్ లోడింగు 12 బోరుల హామర్ లెస్ తుపాకి ఆటోమాటిక్ నేఫ్లి కిబి స్పెషల్ నీల్ బారల్ తో నహా గండి, స్పెషల్ ఆరమ్ము కంపెనీవారిచే తయారుచేయబడినది. 1 కి ధర రు. 90.

Spencer & Co, Ltd., Madras & Branches

శ్రీ వేంకటేశ్వర ఆయుర్వేద కళాశాల-బెజవాడ

నిఖిల భారతాయుర్వేద వహామండలి వారి ఫిషక్, విశారద, ఆచార్య పరీక్షలకు శిక్షణ మీయబడును. అన్ని తరగతుల శ్రీత్రవిద్యార్థులు చేర్చుకొనబడుదురు. దరఖాస్తులు జూన్ 15 తేదిలోగా చేరవలెను. కళాశాల 15-6-26 తేదిన తెలుగువహామ. విద్యార్థులకు సంస్కృత జ్ఞానాభివృద్ధిగార్లు సంస్కృత పాఠశాలయొ అభ్యాసజ్ఞులము కొరకు ధర్మ ప్రద్య కాలయ రసకాలయ గలవు. ఫిజియాలజీ, అనాటమీ మొదలగు పాశ్చాత్య వైద్యశాస్త్ర విషయములను బోధించుటకు సమర్థులైన ఇంగ్లీషు వైద్యులు కలరు. ఆయుర్వేదము గుఢకీర్ణ వైద్యపండితులచే బోధింపబడును. దరఖాస్తు ఫారములు కొరినవారికి పంపబడును.

నోరి రామశాస్త్రి, ప్రధానాచార్యులు.

జస్తిసుపక్షమువారి అసత్వములు

కాంగ్రెసు ప్రముఖులు ఖండించుట

మైలాపూరులో భహిరంగసభ

"కాంగ్రెసు-వోటరుల ధర్మము"

అను విషయమునుగురించి కాంగ్రెసు నాయకులు నిన్న సాయంత్రము మైలాపూరునందు కపాళేశ్వరస్వామి దేవాలయముయందు, జరిగిన పెద్దబహిరంగసభయందు పాల్గొనినపుడు జస్తిసుపక్షమువారు గావించిన ఆరోపణలకు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి.

సభను కాంగ్రెసుగ జరుగకుండ నల్లరిజేయుటగాను కొంతనంది ప్రతిపక్షులు పనికట్టుకొనినట్టిది. కాని వారు అట్లు ప్రారంభించినపుడెల్ల ప్రజలందరూ, గాంధీజీహృదయమున జనుజనుభావములతో వారికి ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. జస్తిసుపక్ష ప్రముఖులలో నొకరగు జె. ఎస్. రామనాథనుగారు, సభాసభ్యులైన లేచి, కాంగ్రెసు నాయకులను ప్రశ్నలనడుగనారంభించిరి. ఉపన్యాసములు వానికన్నిటికిని కాంతముగ సరసమును ప్రత్యుత్తరముల నొసంగిరి. సభ కధ్యక్షులైనహించిన ఆదిత్యేశ్వరస్వామిగారు, జె. ఎస్. రామనాథనుగారికి, తనప్రక్క నొకయోగసముహాసని, అచ్చటకూర్చుని తనప్రశ్నల నడుగనినవని గూడ గోరిరి.

సభనందు ప్రముఖులలో సామి వెంకటాచలంశెట్టి (ఎం. ఎల్. సి.) కె. భావ్యముగారు ఎం. కె. ఆచార్య (ఎం. ఎల్. ఎ.) డాక్టరు పల్లయ్య, బుర్రా సత్యనారాయణ, టి. కళ్యాణసుందరమొదలయారు, పి. భక్తవత్సలు నాయుడు గార్లు మొదలగువారుగలరు.

మంత్రిపదవుల నంగీకరిండుటకంటె అవమానములేదు

"మంత్రిపదవుల నంగీకరిండుటకంటె నెక్కువ అవమానకరమగువిషయము లేదని అభ్యుత్థుడునుడిచెను. ఉద్యోగముల స్వీకరించినతోడనే ప్రభుత్వమును ప్రతిఘటించు శక్తి అంతరించిపోవును.

జస్తిసుపక్షమువారు తమ ప్రజాపక్షమని చెప్పుకొనుచుందురు. కాంగ్రెసును సభలోనికి, ప్రజలను రానిచ్చుటకు నిషేధముల నేర్పరుపవలసిన దను ప్రతిపాదనను బలపఱచెను. ఈయపచారమును చెప్పి పురిపారు కెప్పటికిని మరువాలరు. ఇదియేనా, వీరిప్రజాపక్షకత్వము. జస్తిసుపక్షము కాంగ్రెసును లో అభ్యర్థనకుసాగించినంత కాలము, ప్రజలకు కాంగ్రెసును సభయొగమునైనను జూచెడివారు స్వరాజ్యపక్షమువారు కాంగ్రెసును ప్రవేశించినవరకుతనే, తమహక్కులు సౌకర్యములుగనుంచి రక్షించువారువచ్చిరిని, ప్రజలకు విశ్వాసముగలిగి, వేశేషసంఖ్యలుగా కాంగ్రెసును సభలకు వచ్చుచుండిరి. ఉద్యోగములకొరకు వెదకులాడుటయే జస్తిసుపక్షమువారి ఆకురత. వారు ప్రజలకేమాత్రము నేపజేయుట లేదు.

స్వరాజ్యముగావలెనా? ఉద్యోగములుగావలెనా?

బ్రాహ్మణేతరులకు జస్తిసుపక్షమువారు ఉద్యోగములసంపాదించు న్నారని సమాధానము చెప్పవచ్చును. మీకుగావలసినదే స్వరాజ్యము. భారతీయులహక్కుల సరక్షణమునా? లేక విదేశీయులకింద బానిసత్వము వివిధరూపములవారి ఉద్యోగములు నా ప్రజాప్రభోధమునకు విరోధమును ఏవత్తుమనెను వెంటనే సమాధానముగా నా కే మొ న ర్ప వ లె ను. భారతీయులు కద్దరు ధ రిం ప రా ద ని చె ప్పు చు ఆ యు ద్దేశముతో కాంగ్రెసును సభయందు కద్దరుతీర్మానమును త్రొసి వేసిన రాజకీయపక్షము భారతీయులను విదేశీయభాష్యమునుండి తప్పించవలెను. కాంగ్రెసువారుగారిని జస్తిసువారుచెప్పుట కారంభించిరి. అయితే జస్తిసుపక్షము వారొక్కమూతైనను ప్రజల హక్కులకు ప్రభుత్వమువారితో పోరాడెయ్యండిరా? పోరాడియున్నచో ఏ విషయముననో చెప్పెదరా?

బ్రాహ్మణుల యుద్ధము మగు ఆరోపణ

కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణులపక్షమును ఆరోపణకు రత్న సభాసభి మొదలయారు కాంగ్రెసు దాదాభాయికొర్రోజీమొదలగు బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖులకే సాహింపబడెననియు అయినను జస్తిసుపక్షమువారు కాంగ్రెసు బ్రాహ్మణుల దని జెప్పుటలో సర్దుములేదనియు నడిచిరి.

మేముజేయు చని

కె. భావ్యముగారు తరువాత మాటలాడుచు ప్రజలకంతయో నేపజేయుచు ప్రజలహక్కులకొరకు పోరాడుచున్న కాంగ్రెసు ఎన్నికలలో ప్రజలసహాయము వడుగుచున్నదని నుడిచిరి.

జె. ఎస్. రామనాథనుగారు—కాసనసభలలో మీరు జేయుపనిని దలిపెదరా?

కె. భావ్యముగారు—మొట్టమొదటి విషయమేమనగా ఇంతవరకు కాసనసభలో జస్తిసుపక్షముజేయుచున్న పనులనుచేయబోవు పనులను మేము జేయుము. మనదేశీయులనీ, సోదరులనీ బాధింపబోవు. సాధ్యమైనంతవరకు మన దేశీయ సోదరులకు మంచినిజేయుట కత్నించెదము. విదేశీయ ప్రభుత్వమును మేము జలపరుపము. [వినుడు, వినుడు, గాంధీజీహృదయమున జే అను అహర్ధ్వనులు.]

జె. ఎస్. రామనాథనుగారు రిసమయమున సభలో కొంత దూరమున ప్రశ్నలనడుగుటకు లేచెను.

అభ్యుత్థుడు రామనాథనుగారిని పిలిచి తన వద్దకువచ్చి సగి కూర్చిని ప్రశ్నలనడుగవలసినదని గోచెను. కాని రామనాథనుగారందు కంగీకరింపలేదు.

ఒక బ్రాహ్మణేతర ప్రముఖుడు:—మీయాహ్వానమునతడెందుకంగీకరింపడో దెలియకున్నది. కాంగ్రెసువారు తమసభలో తన కవకాశమునొగడని మొన్న ఆక్షేపించుచుండెను. మీ రాతని కవకాశ మొసగగా నతడు నిరాకరించుచున్నాడు.

కె. భావ్యము:—వారు జేయువిధమే అది. కొన్ని నిమిషములైనతరువాత రామనాథనుగారు, అభ్యుత్థుడొసగిన సానమువకు వచ్చి కూర్చునిరి.

భావ్యముగా రింకను మాటలాడుచు, కాసనసభలను, స్థానిక సంఘములను, కాంగ్రెసు ప్రతినిధులతో నింపి, ప్రభుత్వమును ప్రజాభిప్రాయమునకు లొంగునట్లు లొనర్పదలచిరిననుడిచిరి. ప్రభుత్వవారు, కొందరు దేశీయులలో కొందరిని తమ కండ్లగాజేర్చుకొని తమపరిపాలనను సాగింప నెత్తించుచున్నారు. ఉట్టి పరిపాలనతో మనకు జోక్య ముక్కరలేదు.

జె. ఎస్. రామనాథనుగారు:—మీరు కాసనసభలలో కి వెళ్లి ప్రతిరోధించెదరా?

కె. భావ్యము:—కాసనసభల వెలుపలనుండి మీరుముమ్ము ప్రతిరోధింపకున్నయెడల, కాసనసభలలో ప్రభుత్వమును నిరంతరము ప్రతిరోధించెదము. ప్రభుత్వముతో పోరాడుటకు మన వోటుతప్ప మరియొక గొప్ప ఆయుధము మనవద్దలేదు. ఆచిన్ని యాయుధమునే మన ముపయోగించి ప్రభుత్వమువారిని త్రోవలోనికిదేవలెను.

తణికాచలం చెట్టిగారి అసత్వారోపణలు

సామి వెంకటాచలంశెట్టిగారు తరువాత మాటలాడుచు సాందర్యమాలనందు జరిగిన జస్తిసుపక్షసభలో రా. బ. టి. కె. కాచలంశెట్టిగారినిసభ న ఆరోపణలను పూర్తిగా ఖండించిరి. తణికాచలంగారు నాపై గావించిన ఆరోపణలలో నొకటిమాత్రము నిజము. అది జస్తిసుపక్షమునకు ప్రతిహేతుముగ సాహింపబడిన చెన్నరాష్ట్రీయ సంఘము నందు సభ్యుని గజేటలు నారాజకీయ జీవితమును ప్రారంభించిన విషయము. తరువాత కొంతకాలము జస్తిసోపక్షములోగూడ కలసియుండినని, తన సభ్యులకు దోచునట్లుజేయుటకు తణికాచలంగా రెత్తించిరి. 1928 సం॥ లోగూడ ఇట్టిఅబద్ధమే నాపైవ్యాపింపజేయబడెను. 3, 4 సం॥లకు పూర్వము, జస్తిసుపక్షములోచాల మందికి, తమనాయకులపై అసంతృప్తిగలిగినవిషయ మందరకును దెలిసినవిషయమే. అప్పుడు వారందరు, జస్తిసుపక్షసిద్ధాంతమును మార్చి, కాంగ్రెసు సిద్ధాంతమున కనుకూలముగ మార్చెదమనిదెలిపిరి. వారావిషయముగ మార్పునెడల, జస్తిసుపక్షములో జేరుట కాక్షేపణలేదని నేను దెలిపితి. అది వారు జస్తిసుపక్షసిద్ధాంతమును మార్చునలేదు. మేము జస్తిసుపక్షములో చేరెనులేదు.

ఇంకొక అబద్ధము

క్రిందటి ఎన్నికలలో జస్తిసుపక్షముతరపున నన్నభ్యర్థిగ నిలుపవలసినదని గోరితదని తణికాచలంగారు మరియొక యారోపణనొసర్చిరి. ఇదివరయొక అబద్ధము. ఇంతకంటె హాస్యాస్పదముగ అబద్ధము నూహించుటగూడ సాధ్యముగాదు. జస్తిసుపక్షపు పలకుబడి పడిపోవుచున్న 1928 సం॥ తో, నేను జస్తిసుపక్షమును జేరుట కెత్తించెదనని చెప్పిన ఎవ్వరును భ్రమసి పమ్మువాడెదరు. గత ఎన్నికలలో నేను జస్తిసుపక్షమువారిపక్షమును గోరితనట్లు కావలెనని చెప్పిన అబద్ధము.

1928 సం॥ న 50 ఏ పి పోలీస్ గారు నన్నుపిలిచి, నన్ను జస్తిసుపక్షములోనికి దింపుటకు చాలాసేపు చర్చించెను. కాని నేను వెంకటాచలంశెట్టిగారుజస్తిసుపక్షమును జేరితిని. కాంగ్రెసును అభ్యుత్థుని హోదాలో నాయుండినవద్ద నొక తెలివోనునుపెట్టి య కొం టి న ని త జి కా లం గారు మరియొక యారోపణ మొనర్చిరి. ఈ విషయమున 50 ఏ త్యాగరాయశెట్టి, డి. బి. తిరుమలశెట్టి మొదలగు నుప్రసిద్ధ అభ్యుత్థుల మార్గమునే త్రొక్కితనిగాని నేను క్రొత్త మార్గమునవలంభింపలేదు. నాస్వంత తెలివోను 1924 లో తెలివోను కంపెనీవారి విధానమున కసమ్మతి చెుపుటకు తీసివేయించితినిగాని, కాంగ్రెసును అభ్యుత్థుడనైనతరువాత గాదు.

అయితే మంత్రిపదవిలోనున్నదెందుకు?

సర్జను జనరలుపదవికి చాదరిగారిని నియమింపకపోయినందుకు రామస్వామి మొదలయారుగారు దెప్పిన ఆ క క్త తను గురించి శెట్టిగారు తరువాత మాటలాడిరి. వైద్యకాళి మంత్రి చేతులలో నున్నది. అయినప్పటికిని, కాళి సీనియరు సభ్యుడును భారతీయుడును అగు చాదరిగారిని మంత్రి సర్జను జనరలుగ నియమింపలేక పోయెను. ఆమాత్రము శక్తిలేనపుడు మీరు మంత్రిపదవిలో నింకను ఎందుకు నిలచియుండిరా?

శెట్టిగారు ముగించుచు భారతకాసనసభకు శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాస్ ఆయ్యంగారి నెన్నుకొనవలసినదని హెచ్చరించిరి. వారికి పోటీగా జస్తిసుపక్షమువారు తమ ఆభ్యర్థిని నిలుప సాహసించలేకపోయిరి. (ఒకరు—వారొక అభ్యర్థిని నియమించుచున్నారు.) భారతీయులందరూ గలసి, విదేశీయ నిరంకుశాధికారవర్ధముతో పోరాడవలసియున్నదని జస్తిసుపక్షమువారు రంగీకరించునెడల—వారు స్వరాజ్యపక్షముతో పోరాడుటెందులకో దెలియకున్నది. మొదట ఇరువురునుగలసి శత్రువులతో పోరాడుడు. అటుపిమ్మట మీలో మీవిధేయ సవరించుకొనవచ్చును. శెట్టిగారు ముగించుచు రాబోవు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపక్షమువారికే వోటుల నొనగవలసిన దని యుద్దోధించిరి.

గ్రామోద్యోగుల పునరుద్ధరణము

ఉదకమండలము, జూను 2:—చెన్నరాష్ట్ర గ్రామోద్యోగుల సంఘము అభ్యుత్థులగు వి. శుబ్బయ్యశెట్టి, వి. ఆర్. తాతాచారి కార్యదర్శి. వి. కె. లాసనాధను మున్నగు సభ్యులు కొందు ఉదకమండలములో ప్రభుత్వమందిరము స్టానుపకాను నందు రినిన్యూ అధికారులను నేడు సాయంకాలము 4 గం॥ దర్శించిరి. ఈమధ్య రీగ్రూసింగువలన పనులు పోయిన గ్రామోద్యోగులందరిని తిరిగిపనులలో నియమింతురని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముకముగ దెల్పినను కొందరు కలక్షులు దిగువ ఉద్యోగులతో సంప్రతించి కొందరిని మాత్ర మే తిరిగి నియమించుటకు నిశ్చయించిరిని వారు దెల్పిరి. అందరిని నియమించవలెనని తాము ఉత్తరువుజేసియుండి రనియు ఎచ్చట నట్లు జరుగలేదో విశేషముగదెల్పినచో దఖలువుచ్చుకొందురనియు రినిన్యూ కార్యదర్శిగారు దెల్పిరి. వివరాలులు కొన్ని జిల్లాలలోని ప్రత్యేకాంశముల దెల్పిరి. రివెన్యూ కార్యదర్శిగారు గౌ॥ రివెన్యూమొంబరు గారితో స ప్రతించి తిరిగి కలక్షులకు అందరిని నియమింప ఉత్తరువు జేయుదుమని తెల్పిరి.

ఆలీపురపు సెంట్రల్ కారాగారమున పోలీసు

నూపరింటెండెంటును జంపుట

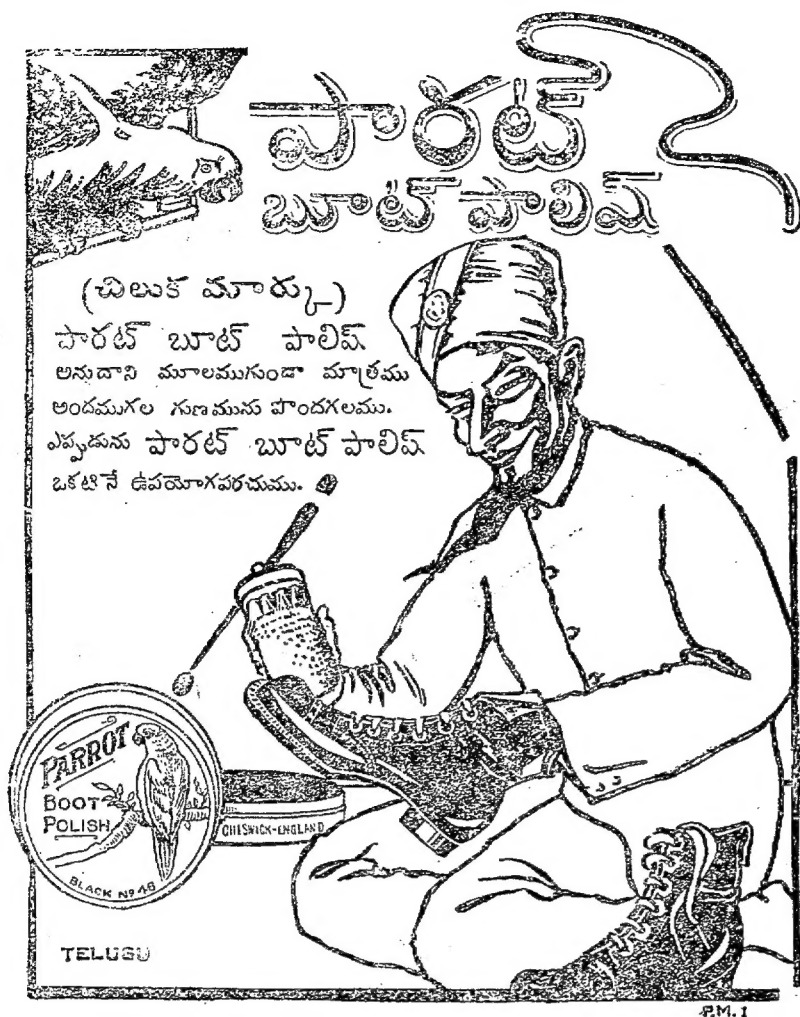
కలకత్తా, జూన్ 3:—మే 28 తేదీన రై॥ భూషేంద్ర నాథ ఛాటర్జీగారిని చంపిన సందర్భమున జిల్లామేజిస్ట్రేటుకు ఆనంతవారి మర 9 మంది ఖయిదీలపై 120- బి, 802 సెక్షనులకింద రిపోర్టు చేయబడినది.

దక్షిణేశ్వర బాంబుకేసునందు ఇతడును, రాజేంద్రనాథ లహిరియు, శివరాం ఛాటర్జీయును జెయిలుకు బంపబడిరి లక్నోయందు కాకోరిదొంగతనపు కేసులో విచారింపబడుచున్న రాజేంద్రుడును, శివరాంయును తప్ప తక్కిన 10 మందిని కొలదికాలములో పైసేరముపై విచారింతురు.—ఆ. వ్రె.

అ మ్మ క ము న కు

సింగల్ బారల్ మజల్ లోడింగు 24, 28 బారులు గలవి, 36" స్టీలుబారల్, స్టీలులాక్, నిప్పల్ గలది. లండనులోనున్న జోసఫ్ కంపెనీ వారిచే తయారుచేయబడినది.

Spencer & Co, Ltd., Madras & Branches

స్వామి శర్వానందులవారు

హిమాలయమునకు జనుచుండుట

చెన్నపురి పాదుల వీడుకోలు

“హిందూమతమును తిరిగి జీవకళతో ప్రకాశింపజేయవలెననినచో, ఆడవులయందలి తా సజీవితమును, గ్రామజీవితమును, నగర జీవితమును సమన్వయమొనర్చి ఏకముఖముగ ప్రవహింప జేయవలయును.”

చెన్నపురి రామకృష్ణాశ్రమధ్యక్షులగు శర్వానందుస్వామిలవారికి వీడుకోలు నొసగుటకుగాను నిన్న సాయంత్రము తిరువల్లిక్కేటి వై న్యూ లు నందు జరిగిన బహిరంగసభ కధ్యక్షత వహించుచు, తంజావూరు జిల్లా సబార్డినేటు జడ్జియగు కె. ఏస్. రామస్వామిశాస్త్రిగారు ప్రేక్షకుగనుడివిరి.

శర్వానందుస్వామి 15 వత్సరములుగా, చెన్నపురి రామకృష్ణాశ్రమమున కధ్యక్షులుగనుండి రాష్ట్రమంతటను మాత్రమే గాక, రంగూన, సిలీను, జావా, సుమాత్రా మొదలగు ప్రాంతములకుగూడ జని, హిందూమతసంక్షేమమును బోధించుచు, మతసాంఘికసేవల కొనర్చుచుండిరి. కొంతకాలమునుండియు ప్రస్తుత కార్యలాపమునుండి విరమించుకొని హిమాలయమున కరిగి భగవద్పాదన మొనర్చవలెనని స్వామికి మిక్కిలించు కోర్కె గలదు. అది ఇప్పటి కనుకూల మయ్యెను. స్వామిగారి స్థానమున యతీశానందుస్వామి ఆశ్రమాధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. శర్వానందుస్వామి నిన్న సాయంత్రము మెయిలుకో బయలుదేరి కలకత్తాకు వెళ్లిరి. వీరికటి రెండు వత్సరముల కాలము హిమాలయమునకు జని తపమొనర్చు కొనెదరు.

అధ్యక్షుడు

“శర్వానందుస్వామిగారింత కాలము మనలో పనిచేసి ఇప్పుడు వదలిపోవుచుండుట చాల విషాద; సంతోషభావములతో మనమును ముప్పరిగిన చేయుచున్నది.” అనుచు ఆధ్యక్షుడు ప్రారంభించెను. “విషాదమునకు గారణమును గురించి ఎక్కువ జెప్ప నవసరములేదు. ప్రపంచము దన్ని ప్రాంతముల విరాగులను దర్శనమాత్రముననే ఆనందతరంగములలో చేరియాడించు మహత్తర మహాత్మ్య ప్రభావ వూరితెనుగు హిమాలయ పర్వతారణ్యములకు జనుచున్నవారినిగాంచి ఆనందరసానుభూతినందని పృథ్వీయములుండునా? ప్రపంచమందలి యుత్తమాత్మనుపురుషులకును, యోగులకును, మహర్షులకును ఆకరమి హిమాలయమును. పృథ్విర్యును వాయునంతుని దర్శించుభాగ్యము నందగోరు వారెల్లరి హిమాలయములయందే ఈశ్వరసాక్షాత్కారము” బడయుచుండురు.

అధ్యక్షుడికినక, రామకృష్ణ ఆశ్రమమునారన అశ్రమాధ్యక్షులుగనుండి, శర్వానందులవారు, ప్రజలకు జ్ఞానప్రబోధమొనర్చి యొనర్చిన సేవను వివరించి “హిందూమతము తిరిగి తన ప్రాచీనజీవకళతో ప్రకాశించి, ప్రపంచము దన్ని ప్రాంతములందును, తనవిజ్ఞాన బాసకిరణముల ప్రసరింపజేయువలెననిన, ఆడవులయందలి తా సజీవితమును, గ్రామజీవితమును, నగరజీవితమును సమన్వయమొనర్చి ఏకముఖముగ ప్రవహింపజేయవలసియున్నది.” అని నడిచిరి. “ప్రాచీనయుషీ జీవితమునందీ యొక్కత ఆదర్శప్రాయముగ గనుపించును. స్వామిశర్వానందులవారు, హిమాలయములకు జని, తపమును పూర్తియొనర్చుకొను వచ్చినపుడీ ఋషిజీవితమును, ప్రజలకుబోధించి, హిందూధర్మపునరుద్ధరణకు వోడ్పడెదరుగాకని అభిలషించుచున్నాను.”

వీడుకోలుప్రతము

పిదప సచ్చిదానందసంఘమువారును, మదరాసుపాదుల తంజునను, స్వామిలవారికి రెండు వీడుకోలుప్రతము లర్పింపబడెను.

దక్షిణదేశపు శాస్త్రము

శర్వానందులవారు, తననుగురించి మదురబడిన ప్రశంసావాక్యములకు ప్రత్యుత్తరమొసగుచు చెన్నరాష్ట్రీయులనిరాడంబ జీవితమున, ప్రాచీనహిందూసాంప్రదాయములను ప్రశంసించిరి. భారతదేశముం దింతరప్రాంతము లన్నిటికంటెను దక్షిణదేశీయుల నిరాడంబరజీవితము ఆశ్చర్యమును పురిగొల్పును. వేదవిజ్ఞానమును, ప్రాచీననిర్మలస్వస్థ కాంతులలో బాడవలెననిన, దక్షిణదేశముందే సాధ్యముగను. మరేప్రాంతమందును, వేదవిజ్ఞాన స్వచ్ఛకాంత లింతమరక్షితముగ గాపాడబడలేదు. దక్షిణరాష్ట్రముం దింతకాలముండుటవలననే నెంతయో లాభమందితిని. మీకును పరమప్రభువునకును సేవయొనర్చు భాగ్యమునాకు సగిందుల కెంతయు కృతజ్ఞుడను.

ఇండియన్ సాండునూర్పు కమిటీ

సబుకమిటీవారు యూరపునందు చేయుచున్న పని

సినిమా, జాక్ 2:—ఇండియన్ సాండునూర్పు కమిటీ సబు కమిటీవారు యూరపునందు చేయుచున్న పనినిగూర్చి కొంచెముగా తెలిసినది. ప్రశ్నచూడకకు యుద్ధకార్యాలయము నుండియు, ఇండియా ఆఫీసునుండియు వచ్చిన జవాబులను విచారించుటకు సబు కమిటీవారు ఇండియా ఆఫీసులో ఏప్రిలు 27-న తేదీన సమావేశమైరి. ఇండియా ఆఫీసువద్ద తిరిగి 28-న తేదీన కూడి ఆయాఫీసు ప్రతినిధిగా స్టాపు డ్యూటీను డిప్యూటీ డైరెక్టరు కలనల్ బ్రాన్ రిగ్గును పరిక్షించిరి. కలనల్ బ్రాన్ రిగ్గుగారు చైర్మనుగారికి మరొకొన్ని జవాబుల నిచ్చిరి. వాటిపై చర్చ మరునాటివరకు నిలిపివేయబడెను. మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఇండియా ఆఫీసు మెడికలు అడ్వైజరు మేజరు జెనరలు జె. వి. స్క్రిత్తుగారు ఇండియన్ సాండునూర్పు కమిటీ ట్రైబీను బాలురను చేర్చుకొను విషయమై పరిక్షింపబడిరి. తరువాత మిలిటరీ సెక్రటరీలు జెనరలు సర్ క్లాడు యస్. కె. బ్రాన్ గార్లు విచారించబడిరి.

ఏప్రిలు 29-న తేదీన యుద్ధకార్యాలయమున సబు కమిటీవారికి యింపీరియల్ జెనరలు స్టాపులో ముఖ్యుడగు జెనరలు సర్ జార్జి మిల్ని గారిని సందర్శించుటకు వీలయ్యెను. సందర్శనా సంతరమున మరొకొన్ని అనుమానవిషయములను గూర్చి కలనలు బ్రాన్ రిగ్గుగారిలో వాదనలు జరిగెను. సంగ్రామ ముత్రికి జబ్బుగా నుండుటచే ఫలహారమునకు రమ్మని సబు కమిటీ సభ్యులను బర్మెన్ హెడ్డుప్రభు వొసంగిన ఆహ్వానము మే 10-న తేదీకి జరుపబడెను.

వీటరుబరో పాఠశాల

ఏప్రిలు 30-న తేదీ యుద్ధయము సబు కమిటీవారు వీటరుబరో స్కూలుకుబోయిరి. బాలురకుబాలికలకుకవులకు నని యీ పాఠశాల మూడుభాగములుగా విభజింపబడి 5-14 సంవత్సరములలో నున్నవారి కందరికిని ప్రాథమికవిద్య నొసంగుచుండెను. సబు కమిటీవారి బాలికలకు హెడ్డుమాస్టరున ఎలియట్టుగారును స్కూల్ యిన్ స్పెక్టరు పిప్పహాము గారును కలుసుకొనిరి. యల్. సి. సి. విద్యార్థిభానములో తమ పాఠశాలకు గల స్థానమును అందుచెప్పబడు విషయమూర్చి ఎలియట్టుగారు తెలియజేసిరి. సబు కమిటీవారు రడిగిన అనేక ప్రశ్నలకు జవాబు చెప్పి ఆయన పాఠశాలభవనముల నన్నింటిని చూపించెను. బాలురు వ్యాయామము చేయుచుండగాను మాధమాటిక్కు పైన్స్ క్లాసులలో నుండగాను చూచిరి.

మధ్యాహ్నమున సబు కమిటీవారు గార్లు కిక్ సింగులకు సెంట్రల్ యల్. సి. సి. స్కూలును జూచిరి. ఇచ్చట 11-15 సంవత్సరముల మధ్య నున్న బాలబాలికలకు ఉన్నత ప్రాథమిక విద్య యొసంగబడును.

గార్ల సెత్తాగారు మే 1-న తేదీనను, మేజరు జోరా వారెసింగు గారు మే 3-న తేదీనను ప్యారిసుకు బోయిరి. లార్డు క్రిస్టుగారు మే 3-న తేదీన జెన్నా, నేత్సా, మేజరు లంబి గార్లకు స్వాగత మొసంగెను.

ఫ్రెంచి సాండునూర్పు

మే 4-న తేదీన సబుకమిటీవారు ఫ్రెంచి సాండునూర్పును చూచుటకు కారులో బయలుదేరి 10 గంటలకు సెంటు సీరుకు వచ్చిరి. ఫ్రెంచి పిల్లవానికి ఆపాఠశాలలో ప్రవేశమెట్లు దొరుకునది, అచ్చట చెప్పబడు విద్యమొనెలగు విషయములను గూర్చి కలనలు ఫిలిప్పాట్టుగారు తెలియజేసిరి. పిమ్మట స్కూలు కమాండంటు జెనరలు కాలిన్ గారి కెరుకజేయగా ఆయన వీరికి కావలసిన సమాచారము నంతటిని తెలియజేయుదు నని యెను. పిమ్మట ఫలహారానంతరమున సబు కమిటీవారు బాలురు గుట్టుపు స్వారిచేయుటకు కవాతుచేయుటను చూచిరి. తరువాత వీరు కేడ్జు టీ త్రాగుచుండగాను పనిచేయుచుండగాను చూచిరి. మ్యూజియములో పెద్ద లెక్కరుహాలును చూచిరి.

మే 5-న తేదీ ఉదయము 9 1/2 గంటలకు సబు కమిటీవారు సానేకి బోయి అచ్చటనున్న సెంటు మైక్కు అను ఆసక్రమ ఫ్రెంచి పాఠశాలను గాంచిరి. ఇచ్చట మామూలువిద్య నొసంగుటయే గాక సెంటుపైరు మొదలగు యితర సర్విసులలో ప్రవేశించుటకు గూడ ప్రత్యేకమైన క్లాసులు గలవు. మేజరు మర్నూగారు కూడ ప్రీతితో వచ్చిరి. హెడ్డుమాస్టరుగారు సభ్యులను పాఠశాలసంతటిని చూపించిరి. మిలిటరీ పాఠశాలల కొరకు ప్రత్యేకముగా జరుగుచున్న క్లాసులనుగూడ వీరుచూచిరి. సభ్యులడిగిన అనేక ప్రశ్నలకు గూడ ఆయన జవాబు లొసంగెను.

మే 6-న తేదీన సబు కమిటీవారు ఇకోలుపాలిటెక్నిక్కు వెళ్లిరి. మేజరు మర్ బ్రూకు కెప్టన్ ఫిల్లింగుము, కెప్టను హెలియట్టుగారు వారివెంట వెళ్లిరి. రెండవఅధికారి నచ్చి వారిని మొదటిఅధికారి కెరింగించెను. అచ్చట వారు ఫీజిక్సుక్లాసును చూచి తరువాత ఇంజనీరింగు వక్కుపావులకు వెళ్లిరి. రెండవఅధికారి వీ రడిగిన అనేక ప్రశ్నలకు జవాబిచ్చెను. తుదకు సబు కమిటీవారికి వీడుకోలుసంగసప్పము తమ పాఠశాలకు వచ్చిన దానికి జ్ఞాపకార్థముగా వీరు తలయొక బహుమానము నిచ్చిరి.

(ఆ. వె.)

వర్షపాతము

సినిమా, జాను 3:—బర్మాలో ఇంకను వర్షములేకుండునోయున్నది. కాశ్మీరమందు అధికవర్షము కురిసినది. బర్మా కాశ్మీరములలో అంతటను వర్షమున్నది. తెంగాలు, బీహారు, మధ్య ఇండియాలో స్థానికముగ వర్షము కురిసినది. అస్సాము, పశ్చిమ మధ్యపరగణాలలోను అక్కడక్కడ వర్షమున్నది.

నూచన:—కాశ్మీరమందు తక్కువగును. (ఆ. వె.)

మత కలహములు

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

బెంగాలులో మతల అల్లరులు ప్రారంభమయినవి. దేశభక్తి తత్పరతయందు పేర్వదసి, వందే మాతర గానముతో హిందూ దేశమునంతను తన్నయిత నొందించిన వంగదేశము, విశ్వమతజన్మస్థానమగు వంగదేశము, స్వరాజ్య సందేశమును మ్రోగించిన వంగదేశము, బహిష్కార సిద్ధాంతమును చాటిన వంగదేశము, నేడు అంతఃకలహముల కాలవాలమై, తన గౌరవమును నీట గలుపుకొనుచున్నది. కొంతకాలము క్రిందటివరకు, వంగదేశమునందు హిందూమహమ్మదీయ కలహము లేన్నటికిని జనింపవని, నాయకులు సగర్వముతో బలుకుచుండిరి. భావయందును, రూపమునందును వంగదేశమున హిందువులకును మహమ్మదీయులకును భేదము లేదని తెలుపుచుండిరి. కాని, భేదములు బట్టుట ఎంతసేపు? స్మారకములు స్వప్రయోజనముల నిమిత్తమై ఎట్టికలహములనయినను బట్టించి తమ కోర్కెల నీడేర్చుకొన గలరు. దేశ మెటుల బోయిన నేమి? వారితలంపులు నెఱవేరిన జాలుగద! స్వమతస్థు డెన్ని తప్పు లొనర్చినను, అతడు యోగ్యుడే. జాత్యైక్య మేనాడు ముఖ్యవసరమో, ఆనాడే మతకలహములుగూడ ప్రబలినవి. ప్రజాశయ ప్రతిపక్షుల కింతకన్నను నేమి గావలయును? ప్రజలు స్వపరిపాలనమునకు బనికి రారని చెప్పట కింతకన్నను నిదర్శన మేముండును? ఓడ్యయరు ప్రభృతులు చెలరేగుటకు అనుకూలాపకాశము లభించినది. లా ఆర్డరుల పేరుతో ఉభయ సంఘములవారిని లేవకుండ జేయవచ్చును. ఇందు కయినను ఉభయ లంగీకరింతురు గాని, తమలో తాము తగవులను పరిష్కరించుకొనుటకు సమ్మతించరు. విద్యాధికులే సంకుచితబుద్ధితో ప్రవర్తించుచున్నపుడు, సామాన్య ప్రజలసంగతి జెప్పేసేల?

బెంగాలు గవర్నరుగూ లిట్టను ప్రభువుగారు వెనుకటి అల్లరుల సమయమునగూడ మంచుకొండలలో నుండిరి. అంతయు సద్దుమణిగిన పిమ్మట క్రిందకు దిగిరి. ఈమారుగూడ వీరు డార్జిలింగు కొండలలోనే సుఖముగ నివసించుచున్నారు. తంతి వార్తనుమాత్రము పంపుచున్నారు. క్రిందకు దిగి, అల్లరుల కేమి కారణములు గలవో విచారించుటకుగాని, అధికారుల ప్రవర్తన మెంతవరకు తిన్నగ నున్నదో స్వయముగ కనుగొనుటకుగాని పూనుకొనలేదు. పాలకులు హిందూమహమ్మదీయ కలహములను బూర్తిగ నివారింప గల్గుదురని తలచుట కాధారము గనుపింపదు. దేశనాయకులే యిందుకు బూనుకొనవలయును. ప్రజాసామాన్యము నందు జ్ఞానప్రబోధము గావింపవలయును. అనహ

నమును చల్లార్చవలయును. మాధ్యమును పోగొట్టవలయును. హాలానా మజరుల్ హక్కుగారు తాత్కాల్యవహారములనుండి మరలినను, హిందూమహమ్మదీయ కలహ తీవ్రతగాంచి, జోక్యము కలుగ జేసికొన యత్నించుచున్నారు. భేదములను మనస్తాపములను తగ్గించుటకు, ఉభయసంఘ నాయకుల సమావేశమును కూర్చున్నారు. ఇట్టి ప్రయత్నము లన్ని ప్రాంతములలోను జరుగవలయును. లేనియెడల అధికారవర్గము వాంఛించెడి విషమున ప్రజలు ప్రవర్తించుట తటస్థించును. జానీమహమ్మదీయులునభజేసి, ఇంకను హెచ్చు సంస్కరణము లక్కరలేదని తీర్మానించిరట. ఇటులనే కొందరు మతావేశపరులు జేరి స్వరాజ్య మక్కరలేదని జెప్పట తటస్థింపవచ్చును. ఇట్టి ద్రోహము పెచ్చు పెరుగక ముందే నివారించుట యవసరము.

దక్షిణదేశమునందు హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయ తీవ్రత లేకున్నను, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదములు గలవు. ఉత్తరహిందూస్థానము నందువలె నివి మితి మీరకున్నను, జాతీయభావ ముడుగంటుచో మాత్రము అపాయము గలదు. అందుచే జాతీయభావమును వ్యాపింపజేసి, వర్ణవైషమ్యము కన్న దేశభక్తయము ముఖ్యమని, నాయకులు బోధింపవలయును. అట్టి కృషిజరుగుచున్నందులకు సంతృప్తి జెందవచ్చును. ప్రపంచ చారిత్రమునం దప్పడప్పుడు నాస్తికభావము ప్రజ్వలించుటయు పిమ్మట తగ్గుటయు కాంచుచున్నారము. ఇంకొక కారణమేమని యూహించిన, మతకలహములే కారణమని తోచును. మతము దైవభక్తిని, ఆత్మపారీశుశ్శయమును, సత్యఅహింసా ధర్మములును, లోకకళ్యాణమును పెంపొందించుటకు మారుగ, భద్వ్యతిరేక స్థితిని పులిగొల్పునపుడు, ప్రాజ్ఞులు వినుపుజెందుట వింతగాదు. మతముతో బనిలేదని యిట్టి వారు వాదించుచుండురు. నేటి మతకలహములుగూడ యిట్టి నిరాశ నే బలపరుపవచ్చును. భూతదయను పెంపొందింపని మతములవలన నెట్టి ప్రయోజనముండును? ఒకరు దైవమును ప్రార్థించుచున్న జూచి వేరొకరు సహింపకుండుట, భగవంతునికి ప్రీతికరమా? ప్రార్థనరీతులు మారవచ్చును గాని, అందరును ఏక పరమేశ్వరునే కొలచుచున్నారనుట సత్యము. అట్టితరి ఒకరినొకరు హింసించుకొన కుండ పరమేశ్వ రాధాధానము నలుప గూడదా? ఇ య్యది ఆ సంభవ మగునేని, దైవప్రార్థన యనుపది వట్టి బూటక మగును. మతముల నిజతత్వమును గ్రహించువారు ఏమతియును తూలనాడజాలరు. ఏవిధమగు ప్రార్థనను నిరసింపరు. భగవానుని కొలచుట కనేకమార్గములు గలవు. ఈసంగతిని గ్రహింపక, వివిధమతములవారును అనవసరముగ కలహించుచు, తమ మాధ్యమును అన్ని శాఖలలోను ప్రవేశపెట్టుచో, స్వరాజ్యము దూరము జనుట నిశ్చయము. నిజమతము, మానవుని ప్రయత్నముల కన్నిటికిని దోహద మొనగును. ఆత్మబలమును వృద్ధిజేయును. విశ్వాసమును, ప్రేమను పెంపొందించును. బాహ్య చిహ్నములను మాత్రమే ముఖ్యమని ఎంచు కృత్రిమమతము, అనహసమును పెంచి, మానవుని సత్యరాభివృద్ధిని అడ్డగించును. మతకలహములను నివారించుటకు రాజకీయనాయకు లొక్కరే గాక, మత

సాంఘికనాయకు లెల్లరును బూనుకొనవలయును. మతకలహములు స్వరాజ్యసిద్ధి నెటుల అడ్డగించునో, మతమును సంఘమును గూడ అటులనే అణగద్రొక్కును. సత్యవ్యాప్తికిగాని, అహింసాపరక్షణకుగాని, అవకాశ మొనగనేరదు. ఉదారమతవ్యాప్తికిని, మతసహనమునకును కృషి. సలుపుచున్న రామకృష్ణసంఘము, థియసాఫీక్ స సంఘము, బ్రాహ్మసమాజము, బాహ్యసంఘము, వేదాంత సమాజములు మున్నగు సంస్థలు నేడెలకో నిద్రాణమై యున్నవి. ఇట్టి సందిగ్ధసమయములలో ఐకమత్యమును బోధింపకున్న వీని ప్రయోజనమడుగంటును. అయినను నిరాశ జెంద నవసరములేదు. త్వరలో నీ కలహములు తొలగి, భ్రాతృభావము మరల ప్రబలునని సమ్మతవచ్చును. లాలా లజపతిరాయిగారు "పీపిలు" పత్రికలో వ్రాయుచు, "హిందువులును మహమ్మదీయులును ఆసియాకును, ప్రాచ్యప్రపంచమునకంతకును ప్రబల శత్రువులుగ నున్నారు. వారిమీదనే శ్వేతేతరుల భావిభాగ్యోదయ మంతయు నాధారపడియున్న"దని నూచించిరి. ప్రాచ్యఖండవాసులు, తెల్ల వారును తదితరులపై నెటుల దాడి పెడలుచున్నారో జూచిన, శ్వేతేతరులు కలిసి బనిచేయవలయునని స్పష్టమగును. ఇందుకును హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యమే ముఖ్యవసరమని లజపతిరాయిగారు చెల్పిన సంగతియందు అతిశయోక్తి ఎద్దియు లేదు. లోకకళ్యాణమునకును, ప్రపంచశాంతికిని మార్గముల నన్వేషించుటకు, పాశ్చాత్య ప్రపంచము ప్రాచ్యఖండవాసులవంకకు దృష్టి ప్రసరింప జేయుచున్నారు. అందు ముఖ్యముగ హిందూదేశమే ప్రపంచమునకంతకును సందేశ మొనగ గలదని సమ్మతవచ్చును. ఇట్టి సమయమున హిందూదేశవాసు లొకరితో నొకరు కలహించి, ద్వేషమునే ప్రధానముగ జేసికొనుచో, భారతభూమి యెనగవలసిన సందేశ మేమియు నుండజాలదు.

మహాత్ముడు: వర్ణభేద చట్టము

రజాలీగారి సమర్థనమును గాంధీ మహాత్ముడు అంగీకరింపకుండుట వింతగాదు. వర్ణభేదచట్టము ఆసియాచట్టమున కన్నను అధ్వాన్నముగ నున్నదని, మహాత్ముని తలంపు. వర్ణవ్యత్యాసమును ఆచరణయందేగాక చట్టమునందు పొందుపరచుట ఎంత హానికరమో స్మట్టుగారు సయితము వెలిబుచ్చి యుండిరి. శ్వేతేతరులకు జీవనాధారమునే తొలగించుచున్నపుడు తెల్లవారివలె నివసించు అటులనో తెలియదు. అటుల నివసించుట యవసరమని, దక్షిణాఫ్రికా మంత్రి ముందే తెలిపియుండెను. రాబోవు రౌండు టేబిలు సమావేశమున పాల్గొనువారు ముందుగ దీని కంగీకరింపవలయును. కాని వర్ణభేదచట్టమును తొలగింపకుండ, ఇందు కంగీకరించుట శక్తిని సాధ్యపడదు. రజాలీగారికి, ఇందలి మంచి చెడ్డలు చెలియక పోవచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా వ్యవహారములను కాచిపడపోసిన గాంధీమహాత్ముడు నిజసందర్భముల నవలీలగ గ్రహింపగలడు. అందుచే వర్ణభేదచట్టము బనికీరాదని, భారతీయు లాందోళన సలుపుట యత్యవసరము. ఆసియాచట్టమున కిందు

వలన భంగము కలుగుననుట వట్టి భ్రమతప్ప వేరు గాదు. సత్యము నెరుకవలనవలన నెప్పుడును యిట్లుండి గలుగదు. భారతీయు లీనమయమున మారుమాటాడక యున్నచో, వర్ణభేదచట్టమును వారామోదించిరని దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారు ప్రపంచమునకు చాటుటకు వీలుగలుగును. ఇండియా ప్రభుత్వ దృక్పథమువైభావిభిత మాధార పడి యుండునని, గాంధీమహాత్ముడు వ్రాయుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారిపుడేమి నేయుదురు? రాండుటేబిలు సమావేశమునందు రంగుభేదచట్టమునుగూర్చి ఆలోచించుటకు వీలులేదని, బర్మేశాహెడ్డు ప్రభువుగారు దెలిపిన చిలుకపలుకులను ఇండియా ప్రభుత్వమువారి మోదించురా? లేక వారి యభిప్రాయము తప్పని ధైర్యముతో జెప్పగలరా? ఏమి జరుగునో త్వరలో దెలియగలదు.

వైకాంటు విల్లింగుడనుగారు

వైకాంటు విల్లింగుడనుగారు, కనడా రాష్ట్రమునకు గవర్నరు జనరలుగ నియమింపబడినటుల రూఢివార్త దెలియుచున్నది. విల్లింగుడను ప్రభువుగారు మొదట బొంబాయి రాష్ట్రమునకును, పిమ్మట మద్రాసు రాష్ట్రమునకును గవర్నరుగ బనిచేసియుండిరి. ఇట్టి యదృష్టము వేరొకరికి గలిగినటులదోచదు. రాజప్రతినిధి పదవి ఖాళీయైనపుడు, విల్లింగుడను ప్రభువుగారి స్థానమునలంకరించెదరని వదంతి బయలుదేరెను. వీరికిదివరకు చేకూరిన యదృష్టముబట్టియు, విల్లింగుడను ప్రభుత్వము గల పలుకుబడి బట్టియు, యీ వదంతి నిజమగునని యెప్పుడు యాహించిరి గాని, రీడింగు ప్రభువుగారు వీరి కడ్డమువచ్చిరి. విల్లింగుడను ప్రభువుగారి నీ మధ్య బాక్సరు నష్టపరిహార విచారణ సంఘమున కధ్యక్షులుగ నియమించుటచే, వీరు చీనాకు వెడలి విచారణ నలిపియుండిరి. మరల వీరి కదృష్టము కలసివచ్చెను. కనడా గవర్నరు జనరలుగ నియమితులగుటచే, వీరు వైకేక్కిరి. హిందూదేశరాజప్రతినిధిగ బనిచేయునపుడు కలిగి నన్మానములేమి, సంస్థానాధీశులనున్ననలేమి, ప్రాచ్యవైభవ మేమి, కనడా గవర్నరు జనరలుగ లభింపనేరవు. విల్లింగుడను ప్రభువుగారు పరిధవమును, సన్మానములను, ఉరేగింపులు మున్నగువానిని ప్రేమించెడివారు. హిందూదేశమున నున్నపుడు, వారు తమ మోజును దీర్చుకొనిరి. కనడా స్వతంత్రమును, శ్వేతపరిపాలనా సముపేతమునకు దేశమగుటచే, విల్లింగుడను ప్రభువుగారికి గావలసిన వైభవము సమకూరుట దుర్లభము. అయినను, పరునగ నొకబహుమానము మెంటు వేరొకబహుమానము లభించుటచే, విల్లింగుడను ప్రభుదావతులకు మితిలేని యానందము గలుగుట మాత్రము నిశ్చయము. కనడాలో వీరు షరిఫ్కరింపవలసిన గొప్ప సమస్య లుండవు. తలపని తలంపుగ నేదయిన ఘట్టిని దప్ప, విల్లింగుడను ప్రభువు గారు తమ పరిపాలనకాలమున హాయిగ గడవవచ్చును.

ఎమర్జెన్సీ చట్టము

ఇంగ్లండులో కార్మికసమ్మె ప్రారంభమయినపుడు, ఎమర్జెన్సీచట్టము సమలులో బెట్టిరి. అది యొక నెలవరకు మాత్రమే అమలులో నుండును. దానిని మరల కొనసాగించుటకు నిశ్చయింపబడెను.

స్వాతంత్ర్య ప్రియులగు బ్రిటీషు ప్రజ లిట్టి నిర్బంధములను చిరకాలము సహింపజాలరు. కామన్సు నభిలో జరిగిన చర్చలో, రాష్ట్ర మాక్టనాల్డుగారు ఎమర్జెన్సీచట్టమును దీసివేయవలయునని విన్నవించిరి. కాని కామన్సునభివారు చట్టమును మరి కొంతకాలమువరకు కొనసాగింప నిశ్చయించిరి. ఈచట్టమునందు క్రొత్తనిబంధన యొకటి జేర్చబడినది. దేశము వెలుపలనుండి వచ్చెడి ధనసహాయమును, హాంస్రెకెటర్గారు నిషేధించుట కీ నిబంధన అధికారమిచ్చుచున్నది. బాల్విక్కుల ధనము ఇంగ్లండు జేరకుండుట కీ నియమమును ప్రతిపాదించి యుండురు. అంతరంగిక విప్లవమిందు మూలమున పురిగొల్ప బడునేమోనని, బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి భయముండును. కాని ప్రభుత్వమువారు సమ్మె నంతరింపజేసి, పనివారలను తృప్తిపరచి గనులను మరల పునరుద్ధరించినగాని దేశము నంతట జేదదు. నిర్బంధములనుమాత్రముప్రయోగించి, ప్రభుత్వ మూరకుండునేని, ప్రజల యనంతృప్తి పెచ్చుబెరుగుట సహజము. బాల్డువిను ప్రభుత్వపు నిలుకడ, ప్రస్తుత సమస్యపరిష్కారమువై నాధార పడి యుండునని యాహింపవచ్చును.

జీనీవా కార్మికసమావేశము

జీనీవా కార్మిక సమావేశమువలన నేమి ఫలము గలుగునో తెలియదు గాని, ప్రారంభముననే వివాదము లారంభ మయినవి. హిందూదేశపు యజమానులకు ప్రతినిధిగ, సర్ ఆర్థుగ ప్రూము గారిని పంపుట ఆశక్తము. భారతీయు లెవరును లభింప రను వాదము నిరాధారము. జీనీవాలోనయి తము, వీరి నియామకము అనమంజన మను సభిప్రాయము వ్యాపించుచున్నది. కార్మికప్రతినిధియగు లాలా లజపతిరాయిగారు, ముఖ్యవిషయము నొకదానిని ప్రతిపాదించిరి. కెనియా, దక్షిణాఫ్రికా మొదలగు ప్రదేశములలో కార్మికపరిస్థితు లెంత హింసముగ నున్నవో విచారింపవలయు ననిరి. ఆఫ్రికా పనివారల సమస్య కేవల రాజకీయ సమస్య గాదు. శ్వేతకార్మికు లీ విషయమై శ్రద్ధవహించి, శ్వేతేతరుల కష్టములను నివారించుట యత్యవసరము. ఇందుకు మార్గ, శ్వేతకార్మికులే రంగుజాతుల వారి నణగద్రొక్కుటకు ముందుకు వచ్చుచున్నారు. వీరి తీవ్రాందోళనవలననే రంగుభేదచట్టము నిర్మింపబడుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో కార్మికులలో అంతర్జాతీయ ప్రేమ ప్రబలుచున్నదని జెప్ప వీలగునా? అందరి కార్మికులను వీరు సమానముగ జూచుచున్నారా? లజపతిరాయిగారు దెలిపిన సంగతులను, అంతర్జాతీయ కార్మికసమావేశము విచారించి, రంగుజాతులవారికి న్యాయము సలుపనిచో, యిట్ట సమావేశము లన్నియు వట్టి యార్భాటముల క్రింద పరిణమించును. వృధావ్యయమునకు కారణమగును గాని, వేరులాభము గలిగింపజాలవు.

కాంగ్రెసు ప్రచారము

నిన్నటిదినము మైసూరురములో జరిగిన కాంగ్రెసుసభయందు, జస్టిసుపక్షమువారి అపనిందలకు తగు సమాధాన మొసగబడెను. సామి వేంకటాచలంశ్రేష్ఠిగారు, తణికాచెలంశ్రేష్ఠిగారి ఆరోపణలను సహేతుకముగ ఖండించిరి. బ్రాహ్మణేతరోపన్యాసకులే విశేషముగ ప్రసంగించినందున,

జస్టిసుపక్షమువారు కేవల బ్రాహ్మణిందతో కాలముగడువజాలరు. విషయమును విడచి, బ్రాహ్మణిందనే ప్రధానముగ బెట్టుకొనుటవలన, ప్రాజ్ఞులగు బ్రాహ్మణేతరులు జస్టిసుపక్షమువారి వాదములను నమ్ముటలేదు. కళ్యాణసుందర మొదలియారుగారు దెలిపినటుల, భారతీయులై కకంఠ్యముగ స్వరాజ్యము గోరుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి నెవరును అడ్డగింప జాలరు. ప్రజ లొండొరులు కలహించుటచేతనే, పరాధీనత బెరుగుచున్నది. హిందూదేశమువంటి పరాధీనదేశమునందు ఒక్కపక్ష ముండుటకే సాధ్యమగుచున్నది. పివిధ పక్షములుండి ప్రయోజనములేదు. కాంగ్రెసుపక్ష మొక్కటియే కృషి నలుపుట కవకాశము గలదు. ఇతరపక్షములను పెంచుట అనర్థ హేతువగును. కావున రాజోపు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపక్షము సభిమానించి, వారిని తమ ప్రతినిధులుగ నెన్నికొనుట యవసరము. చెన్నపురిలోవలె నితరప్రదేశములందును ప్రబోధము జరుగుచో, వోటరులు కాంగ్రెసుపక్షమునకే తప్పక వోట్ల నిత్తురు. ఆంధ్రనాయకు లికముందు ప్రజాప్రబోధావశ్యతను గ్రహించి, తమ ధర్మమును నెఱవేర్చుట యవసరము. ఈ సమయమున నిదురించుట పాడిగాదు.

అల్పబుద్ధి

రాజకీయ విభేదములు ఇతరుల యోగ్యతను గ్రహించుట కడ్డుపడగూడదు. కేబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయమువారు మాక్టనాల్డుగారికి డి. సి. యల్. డిగ్రీ నొనగి సన్మానింప నెంచిరట. కాని, వీరు కార్మికుల సమ్మెను ప్రోత్సహపరచుటచే వలదని సెనేటుసభ్యులు పలువురు వాదించిరి. ఇంతలో తమ కెట్టి డిగ్రీ యక్కరలేదని చెప్పి, మాక్టనాల్డుగారు తమ యాత్మగౌరవమును నిలుపుకొనిరి. ఇంగ్లండు వంటి స్వతంత్రదేశమునగూడ నిట్టి అల్పబుద్ధి విద్యావీరమువారు జూపుట కడుశోచనీయము.

నాభా మహారాజగారు

మహారాజు, జూను 8:—పదవ్రష్టకనొందిన నాభా మహారాజగారు నే డిక్కడను వచ్చిరి. (అ. ప్రె)

గోధుమవంట

కలకత్తా, జూను 8:—గోధుమలు 80288000 ఎకరములలో పండించబడినది. నిరుటికన్న నూటికి 4 చొప్పున తగ్గినది పంట 8668000 టన్నులు. క్రిందటిసంవత్సరముకన్న నూటికి రెండువంతులు తగ్గినది. (అ. ప్రె)

ప్రాచ్యతంత్రుకారులసంఘ చాకచక్రము

నార్తలు లోగడకంటే త్వరలోచేరగలవు
బొంబాయి, జూను 8:—ప్రాచ్యతంత్రుకారుల సంఘము ఇదివరలోకంటే ఎక్కువత్వరలో తంతులసంఘటకు సేర్పాట్లు చేసిరి. డెబ్బిలో గుర్రపుసంఘములైన 15 సెకండ్లలో కలకత్తా బొంబాయిలకు వార్తలు తెలిసెను. (అ. ప్రె)

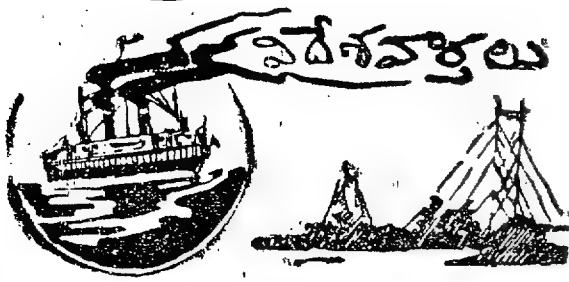
మెయిలు స్టీమరు

బొంబాయి, జూను 8:—లండనునుండి టపాలతో 27 వ లేదీ బయలుదేరి "కాథే" ఓడ పోయెను 2 వ లేదీన ఉదయము 7 గంటలకు చేరెను. ఆనాడే 11/30 గంటలకు తిరిగి బయలుదేరెను.

ఎలిసియా ఓడ ఈ ఉదయము 8/30 గంటలకు బయలుదేరెను. (అ. ప్రె.)

బొంబాయినుండి టపాలతో 29 వ లేదీన బయలుదేరిన డెల్టా ఓడ ఏడవ 3 వ లేదీన 1-30 గంటలకు చేరెను.

బొంబాయి టపాను మోయుచున్న మూల్టాను ఓడ ఏడవ 8 వ లేదీన ఉదయము 6 గంటలకు విడిచెను. (అ. ప్రె.)

వైచి ఆర్థిక పరిస్థితులు

హైదరాబాద్, జూన్ 2:—వైచి రాజ్యాంగసభవారు ప్రభుత్వమునందు విశ్వాసము నుంచుటచే ప్రభుత్వము ధర్మ నిలబెట్టుటకు కొంచెము ఊహించుటకు అవకాశము గల్గినది. 818 అనుకూలముగను 147 ప్రతికూలముగను యభిప్రాయములను తెలియజేసిరి.

తక్షణమే ఆర్థికచర్య గావలెనని సోషలిస్టులు గోరిరి. ప్రస్తుత మాచర్యను జరుపుట మంచిదిగాదనియు, ఒక నెలలో ప్రభుత్వమువారు ఆర్థిక విధానములను ప్రవేశపెట్టెదరనియు విమంతులగు ప్రకటించిరి.

బ్రిటిషు వారి పట్ల ప్రతికూలభావములు

చీనా ప్రభుత్వమువారు అడంచుట
పీకింగ్, మే 31:—బ్రిటిషువారికి జెందిన రంగుజాతుల నాదియు రికామూలీలు బాంకింగులో తిగవులాదిరి మన్యపానము జేసి మత్తెక్కిన భారతీనావికుడు చీనా కూలీని పిస్తూలుతో కాల్చెను. దీనిచే బ్రిటిషువారి పట్ల ప్రతికూలభావములు లభించెను. బహిష్కరించుటకు ప్రయత్నించెను. కాని చీనా అధికారులు తీవ్రచర్యను దీసికొని ఆయుధ్యమును రూపు అడంచెను.

పోర్చుగీసు ప్రభుత్వ సందిగ్ధావస్థ

లిస్బన్, జూన్ 3:—తాత్కాలిక పైనిక ప్రభుత్వము వారు రిపబ్లిక్ అధ్యక్షుని అధికారమును వహించిరి దేశమును రాజకీయవేత్తలవారినుండి తప్పించుట లండన్, మే 31:—12 మాసములలో నాలుగు విప్లవములు జరిగినవి. మన్యస్థులబరాజు పదభ్రష్టుడై నవ్వుటినుండి విప్లవములు జరుగుచునే యున్నవి. ఇది 25 వది. తుదకది వైరిక నిరంకుశ తాత్కాలిక ప్రభుత్వముగ పరిణమించినది. యూరపులో ఇంతవరకే ట్టి ప్రభుత్వములు ఇటలీ, స్పెయిను, గ్రీసు, పోలండులో ఏర్పడినవి. ఇప్పుడిది అయిదవదియగుచున్నది.

లిస్బనువార్తలు ఏమియు చెలియుటలేవు. కాని నిస్సాదియముగ ఒక తూహనిగూడ కాల్పులంద ఈమార్పు గల్గెను. దానివల్ల ప్రభుత్వమువారు వడిదుడుకు లేకుండగా పానుచున్నారమని చెలువుచు నేయుండిరి. శనివారము ప్రకటించిరి. తరువాత విప్లవకారులు లిస్బనుపై కేటచున్నారని ఒప్పుకొనవలసి వచ్చెను. ప్రభుత్వ సేనలను బంపి అవకాయించుటకు ఆసాధ్యమాయెను. దీనికి కారణము రైల్వేవారు సేనలను గొంపోవకపోవుటయే.

జనరలు డాకోస్టాగారు పోర్చుగీసు సైన్యాధిపతిగ ప్రాంతులో యుద్ధసమయమున పనిజేసెను. పోర్చుగీసు రాజకీయవేత్తల వారినుండి తప్పించి గాపాడుటకే ఈ యుద్ధమును నెత్తిని ప్రకటించిరి.

నాకాదళములో కవికేక్కుగారు అందరకును తలలో నాలుకగ నుండెను. పోయిన జూలైలో విప్లవమునకు ఇతడు పెద్దగ నుండెను.

వెల్లింగ్టన్ ప్రభువు

కనడా క్రొత్త గవర్నరుజనరలు

లండన్, జూన్ 3:—కనడా గవర్నరు జనరలుగ విల్లింగ్టన్ ప్రభువు బింగ్ ప్రభుస్థానే నియమించబడుట నిజమే యనుచున్నారు.

ప్రభుత్వప్రకటనను సేదో రేఫో రానున్నది.

మరణ వార్త

లండన్, జూన్ 2:—లెఫ్టి నెంటు జనరలు సర్ విలియం లీమ్మనుగారు చనిపోయిరి.

అమెరికా కీయవలసిన ఫ్రెంచి ఋణము

వాషింగ్టన్, జూన్ 2:—ఫ్రెంచిప్రభుత్వమువారు అమెరికా కీయవలసిన ఋణమును దీర్చు ఏర్పాటులను ప్రతినిధి పథవా రంగీకరించిరి.

బొంబాయికి బతులుదేరిన ఓడసిబ్బంది దుస్థితి
లండన్, మే 31:—కప్టన్ నీల్స్ వెంటిగాడలు, ఈ టిటికెలు గారును ఇంగ్లీషుభాషలలో అపాయకరముగ స్థితియందుండుట కొంచి అచ్చటి వడవనాండు వీరిని డీబుకు గొంపోయిరి. అలసి పోయి ప్రాణము సామ్యుపిలిపొయి యుంకిరట. మరల వాతావరణము అనుకూలముగ తిరిగినగాని ఇంగ్లీషు భాషలను చాటుటకు వీలులేదు.

అత్యవసర శాసనములు

ఇక నవనరములేదనుట

కార్మికపక్షమువారి ఆక్షేపణ
రంగీ, జూన్ 2:—కామన్సుభవారు పరిస్థితులు సమ్మె సందర్భమున ఇంకను వడిచుడుకుగనున్న వాయును విమయమును చర్చించిరి. సమ్మె ప్రకటితమైనపు అసాధారణ పరిస్థితులేర్పడినవనియుఅందుకు తగినటుల అత్యవసరశాసనములను ప్రవేశపెట్టెదమనియు ఏప్రిల్ 30 తేదీని ప్రకటించిరి. అట్టి ప్రకటనము ఒక నెలకంటె ఎక్కువవోజులు అమలులో నుండరాదని 1920 పార్లమెంటు ఆక్తు శాసించుచున్నది. కాని ఆకాలము ముగియుటకు ముందుగాని, ముగియ. సమయమునగాని ప్రకటితముగ రెండవ ప్రకటన మునకు ప్రతికూలముగ నుండరాదు. దానివలన బొగ్గుగమలలో ఇంకను పనిని ప్రారంభించకపోవుటచే ఇంకను అసాధారణ పరిస్థితులు మారలేదని మే 29 తేదీని సార్వభౌముడు రెండవ ప్రకటనమును గావించెను.

కార్మికనాయకుల ఆక్షేపణ

కార్మికపక్షనాయకు డగు మగ్డొనాల్డుగారు అత్యవసర శాసనములు అనవసరమనియు, ఇక నెంతమాత్రము అమలులో నుండనక్కరలేదనియు ఆక్షేపించిరి. వారము, రెండు వారములక్రిత మున్న పరిస్థితులను ప్రభుత్వమువారు ఎదుర్కొనవలసి యున్నవో అత్యవసర శాసనము లుండవలసినదే యనిరి సమ్మెవిచయమై ఎట్టి యభిప్రాయములు బయటజేదనను ఎనలేవున్నను, ప్రపంచమంతయు సమ్మెదారులు జూపినకాంతము, ఓరిమిజూచి అచ్చెరు వొంచెను. ప్రపంచమే సాక్షి. ఒండొరులతో మనము పోరిజేతిమి. ఒకరితోకొకరు ఏకీభవింపలేదు. కొందరు చేయగూడదని మన మనుకొన్నవారు చేసినవని మనము జూచితిమి. కాని ఉభయపక్షములవారును సామరస్య భావమును జూపిరి. దీనిని తలచుకొన్న తృప్తిగలుగుచున్నది.

లిబరలుపక్షమువారి యభిప్రాయములు

సమ్మెకాలములో సమ్మెలో ప్రవేశించినవారందరను దివ్యముగ ప్రవర్తించిరిని కెన్సెర్టీ నేనానిగారు గూడ చెప్పిరి. దేశీయమంత్రి సక్రమపరిస్థితుల నిలబెట్టించుటకు ఎంతయు ప్రయత్నించెను. పోలీసుదళములు అంత చక్కగ ప్రవర్తించుటకు సర్ విలియం జోయిన్సన్ హిక్కుగారే సవనీయులనిరి. సహాయ సైన్యములు స్పెషలు కాప్టైన్లగు గూడ దివ్యముగ ప్రవర్తించిరి. కాని నిబంధనములు ఇట్లు అవసరములేవు గాన వాటిని సాగించరాదనిరి.

దేశీయమంత్రి సమర్థనము

సమ్మె సమయమున ప్రజలు జూపిన సహనము, ఓమి, శాంతిని కార్మిక లిబరలుపక్ష నాయకులతో బాటు రానగూడ కొనియాడుచున్నాడనని దేశీయమంత్రి నుడివెను. 40,000,00 ప్రజలున్నారు. ఇందులో ఎవరో అల్పసంఖ్యాకము మాత్రమే అత్యవసర శాసనములకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించిరి. సమ్మె సమయమున శాసన ధిక్కారములను గూర్చి ముందు చెప్పజేసెద ననిరి. అట్టివిచయము లన్నిటిని తయారుజేసి నివేదమును బంపవలెనంటిరి. అత్యవసర శాసనము లుండవలసినదే యనిరి.

తగవార వేర్వేరు నిబంధనలను చర్చించిరి. మఖ్యముగ పనులు సాగుటకు ఇట్టి శాసనము లుండవలెనని ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయము. ఉద్దేశ్యమై యున్నది. సమ్మె అంతరించుటచే అత్యవసర శాసనములకు అవసరము తొలగిపోయెనని ఒప్పు

కొనిరి. కాని బొగ్గుసమ్మె అగిపోవుటచే కాపుదలకై ఆశాసనములు అమలు జరుగవలెనని ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యమనిరి. అత్యవసర శాసనాధికారములను బొగ్గును పంచిబెట్టుటకు ప్రభుత్వమువారు పయోగించిరి.

అత్యవసర శాసనము లుండవలెనట

లండన్, జూన్ 3:—కామన్సు సభవారు అత్యవసర శాసనములు ఉండవలసిన దనే తీర్మానించి ఖాయపరిచిరి.

విదేశపుస్తాము

లండన్, జూన్ 2:—అత్యవసరశాసనము లుండవలయునని సార్వభౌముడు ప్రకటించినందులకు సార్వభౌమునకు కామన్సుసభవారు వందనములర్పించిరి. 249 మంది అనుకూలరుగను, 100 ప్రతికూలరుగనుండిరి. బ్యాంకులుగాని, ప్రజలుగాని విదేశములనుండి వచ్చినసామ్యుతో ప్రజాహితజీవనమునకుగాని సాంఘిక జీవనమునకుగాని ప్రతిబంధకముగ నుండుపనులను తలబెట్టుగూడదనియు, అట్టిపనులను పూనుకొనవలసనియు శాసించుటకు దేశీయమంత్రి కధికారమునిచ్చినందులకు యభినందించిరి.

కార్మికపక్షమువారు రాంకే మగ్డొనాల్డుగారి నాయకత్వమున సమ్మెసమయమున ప్రజలు చక్కగ ప్రవర్తించుటచే అత్యవసరశాసనములు అనవసరమనిరి.

మసోలుసమస్య

తర్కి-బ్రుసెల్సునంక్తి నంగీకరించుట

కాన్స్టాంటినుపోలిస్, మే 30:—అంగ్లో తురుష్క ఒడంబడిక సంతకముగానున్నదనియు తర్కి-బ్రుసెల్సునంక్తిని అంగీకరించుననియు ఇరాకువిషయమై తలపై ఘర్షణ ముగ నుండుమని ఒడంబడిక ను జేసి కొనెదరనియు పెట్రోలియము రోయల్టీలో తర్కి-పార్లమెంటుననియు తురుష్క పత్రికయొకటి నూచించుచున్నది.

అబ్దులు కరీంగారు

తెగలవారు నిరసించుట

రాజా, మే 31:—రాజాకు కొండొడ్లపూడుగ అబ్దులు కరీంగారి ఆస్తి, భార్యలను గొంపోవుచు 200 కంచరగాడెదలు విచారకరముగ బోయినవి.

అనుకొన్న కాలముకంటె చాల ఆలస్యముగ పయనము పూర్తి అయినదట. తెగలవారు అబ్దులకరీంగారి నిష్క్రమామునకు తోడ్పడి నిరాకరించుటయే కారణమనిరి. ఇదివరకంతయు గౌరవించిన తెగలవారిపుడు తమనాయకుడైన కరీంగారిని నిరసనభావముతో జూపిరి.

ఈజిప్టు రాజకీయములు

జగలులు పాషాగారు ప్రధానామాత్య పదవిని స్వీకరించరు

లండన్, జూన్ 4:—జగలులు పాషాగారు ప్రధానామాత్యపదవిని స్వీకరించనని తీర్మానించుకొనుటచే ఈజిప్టు పరిస్థితులు చాలవరకు స్పష్టతగాంచెనని లండనులో కొందరు పయికినాను చున్నారు. హో-టెలులో ఫలహారము జేయుచుండ జగలులు పాషాగారు తమ నిశ్చయమును చెలిపిరి. అపుడు అక్కడ 250 ఆతిథులుండిరి.

వాస్తవములో ప్రముఖులగు అహ్మదు బేరామిగారు అంతకుముందే ఏర్పాటుజేసికొన్న ప్రకారము జగలులు పాషాగారి ఆరోగ్యమును గూర్చి ప్రస్తావించుచు ప్రధానామాత్య పదవిని అడ్డీ ఎగ్-పాషాగారికి వదలిపెట్టవలె నని నూచించిరి. అపుడు అచటన్న పథ్యుల ఇష్టముననుసరించి ప్రవర్తించెదననియు అడ్డీపాషాగారి క్షేమకాళము నిచ్చి ప్రధానామాత్యపదవిని స్వీకరించుట మానుకొంటినని జగలులు పాషాగారు ప్రకటించిరి. ముందు ప్రధానామాత్య పదవిని స్వీకరించినపుడు ఇచ్చుటకు తయారుజేసిన డిప్లొమాసాసమును, జగలులు పాషాగారు చదివిరి. అందు అచటనున్న వారందరను తమ ధర్మమును నిర్వహించ వలెనని సమ్మదిగ నిదానముతో హెచ్చరించిరి.

మాంటుగొమరీ చెఱసాలాధికారిని తీసివేయవలెననుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, జూన్ 8:—మాంటుగొమరీ చెఱసాల అల్లరుల సంవత్సరములోనున్న చెఱసాలాధికారిని తీసివేయవలెనని కామన్సుస్థలలో వెజ్టింగ్ డాక్టరు తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి హావ్యరించిరి. చెఱసాలను జూడబోయిన కానసస్థుని పైబడి కొట్టవలెనని ప్రోత్సహించలేదన్న దానిని కప్పిపుచ్చుటకు తప్పని సాక్ష్యమును కల్పించెనని వెజ్టింగ్ డాక్టర్ గాకనిరి.

వింటర్బర్గ్ గారి ప్రత్యుత్తరము

ఆచెఱసాలాధికారిని ఇంకొక చిన్న జిల్లా చెఱసాలకు మార్చినందు, ఇకమీదట ఎన్నడును పెద్ద చెఱసాలాధికారిగ నియమించవలయు వింటర్బర్గ్ ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. ఆసందర్భములలో స్థానిక ప్రభుత్వమువారే వీమిచేసిన బాగుండునో నిశ్చయించవలసి యున్నదనియు వారే తగినవారనియు బర్క్లెడ్ హెడ్ ప్రభుత్వ బోక్యము కలుగజేసి కొనరనియు తెలియజేసిరి.

జనీవా కార్మికసభ

ప్రూముగారి నియామకము సంగీకరించుట.

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

జనీవా, జూన్ 1:—సంగతిసంవత్సరములన్నిటిని పరిశీలించి ప్రూముగారిని అప్రమోదకర్మిసభకు భారతయజమానుల ప్రతినిధిగ అధికారప్రతినిధుల పరిశీలించుటకు కార్మికసభవారి చే నియమింపబడిన సంఘమువారు అంగీకరించిరి. కాని ప్రూముగారి నియామకమునుగూర్చి బయలుదేరిన ఆక్షేపణలనుపరిష్కారముజేయక 9వ కార్మికసభవారు నిర్ణయించుటకు వదలిపెట్టిరి.

లజవత్త రాయుగారు

సర్ అటల్ బిహారీ వాజపేయిగారు ఇండియాలో నిర్బంధముజేసి కార్మికలచే పనిచేయించుటలేదన్న అట్టిపని జరుగుచున్నదనియు లజవత్తరాయుగారు కార్మికసభాభ్యుత్థానకు ఉత్తరమును బంపిరి.

నోఖాలిజ్జుబోర్డు

నోఖాలి, జూన్ 2:—హాబియా సాండ్విచ్ నకును తీరమునకును మధ్య తిరుగుచుండుటకై తెప్పలకట్టుటకు 100 టేలుడుకొయ్యలను ఇచ్చిరి. మెహ్మూన్ దీ యుతువున పలుమారు పడవలు మునుగుటవల్ల నిట్లు ఏర్పాటుచేయబడినది. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఆంధ్ర సెనెటు

“నేను ఆంధ్ర యూనివర్సిటీలో ప్రధానోపాధ్యాయులకు నియమించిన స్థలములకు అభ్యర్థిగా నిలుచుటలేదు. 8వ వైద్య గ్రాడ్యుయేటుల స్థానములలో నోకదానికి మాత్రమే నిలుచుచున్నాను. కాన నా గ్రాడ్యుయేటు సోదరులందరూ నాకు దయతో సహాయము చేయ బ్రాణితులు.”

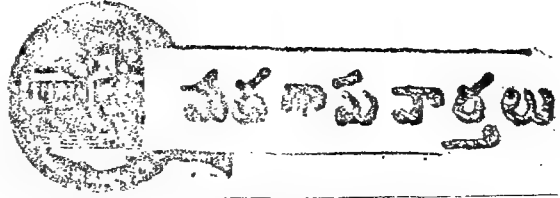
ఐ. గౌరీపతిరావు బి. ఏ. యల్. టి.

హెడ్ మాస్టరు, శ్రీ రాజా హైస్కూలు తుని.

* * * గుంటూరుజిల్లా లేఫర్స్ తాలూకా కారుమారు గ్రామం లో యువజనసమితి యొక్క ప్రథమ సమావేశములోని తీర్మానము.

గుంటూరుజిల్లా కోర్టునకిటున్న ఆంధ్ర స్వరాజ్యపక్షములో మొదటి కృషి సల్పిన గుంటూరు పత్రికయొక్క గౌరవ సంపాదకుడున్నా ఆరు, గుండు మార్యానంత సరవారిరావు గారిని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ పాలకసంఘముకు పై సమితి తరపున అభ్యర్థిగా నిలుపుటకున్నా, అందుకుగాను యానన్విక్రములన్నా అభిమానులున్నా తమ ప్రథమ ఘోషును వారికి ఇచ్చింప, గలందులకున్నా తీర్మానించవలయునని.

* * * ఓరుగంటి నుబ్బారావుగారు బి. ఎల్. హైకోర్టు నకిలు రాజమండ్రి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సెనెటు అభ్యర్థిగా నిలుచుచున్నారు.

కోయంబత్తూరుజిల్లాకమ్యునిస్ట్రీయలసభ— పల్లవం తాలూకా కరడిబావిలో 11వ తేదీన 8 గం. ఈసంఘ పు వార్షికసభ జరుగును.

రాకపోకలు:—గౌ. హైదరాబాదు అధికసభ్యుడు ఊజినుండి నేడు వచ్చిరి.

సర్. పి. ఎన్. వివస్వామి అయ్యురగారు ఉదకమండల మునకు పి. హక్కిన్నగారు బొంబాయిమీదుగ ఇంగ్లాండువకు నిన్న రాత్రి బోయిరి.

నవరణ:—బారాబజారునందు గలభా జరిగినపుడు మిలిటరీవారు వచ్చినది. అబద్ధముని అధికారవర్గమువారు చెప్పుచున్నారు. పైనికలు నచ్చుటగాని రమ్మని కోరుటగాని జరుగలేదని చెప్పుచున్నారు.

(అ. ప్రె.)

ఎండవడకు చనిపోవుట:—నిన్నను మదరాసులో 110. 3 ఎండవడమియించుచే మాంటుగొమరీనందు ఐశోపి యునునగల వర్తకుల కంపెనీయందు పనిచేయుచున్న 28 ఏండ్ల ఐశోపియను పించును సిపాయి మామగోవనగారు కుప్పిలో హాల బడి ప్రాణము విడిచెను.

ఒడలుకాలి చనిపోవుట:—కుప్పనూరుఅను 50 ఏండ్ల జనరలు ఆస్పత్రిలో చనిపోయినది. సోమవారమునాడు పరశువాకములో ఈమెయ్యిముట్టించుచుండగా కిరసనాయిలు దీపము మీదబడి బట్టుకాలి ఆస్పత్రిలో బడెను. నిన్న చనిపోయెను.

శ్రీ వానవావి వైశ్య సమాజము— ది 5-6-28 కనివారం సాయంకాలము 5 ఘంటలకు కార్యనిర్వాహకసభ నెం 2 రు రామకృష్ణసాధమునందు జరుగును గాన సభ్యులందరు తప్పక రాగలందులకు కోరుచున్నాము. గౌరవ కార్యదర్శి

చెన్నపురి ఆంధ్రనాటకసభవారు:—శ్రీకృష్ణుని మహిమ, నారదచమత్కారము, సత్యభామగర్వభంగము, రుక్మిణీదేవి నిశ్చలభక్తియుంగల భక్తిరసపూరితమైన కృష్ణతులా భారమును 1926 వ సం. జూన్ నెల 6 వ తేదీ ఆదివారము సాయంత్రము 5-30 ఘంటలకు విక్టోరియా జనీక్ హాలులో ప్రదర్శింతురు. యస్. యం. కె. కామ్రూగారు, వరదా రాధా కృష్ణయ్యగారు, యస్. శీతారామకృష్ణగారు మున్నగువారు కృష్ణ, నారద, సత్యభామ మున్నగు పాత్రల ధరింతురు.

మోటారునాపు వస్తాడునకు ప్రమాదము:—ఆంధ్ర దేశములో యోధుడనిపించుకొని గరిడేవిద్యలుచేయుచు ఉత్కల వ్రబుమును ప్రదర్శించుచుండిన దేశిరెడ్డిశేషరెడ్డిగారికి ప్రమాదముతలసింపెను. నెల్లూరువద్ద నోక్ గ్రామములో మే 28 వ తేదీన అనేకమంది ప్రేక్షకులయెదుట ప్రదర్శించుచుండెను. ఆనాడు మోటారునాపుటకు సిద్ధపడుచు నడుముకు త్రొట్ల బిగించుకొనుచుండగా మోటారు ముందుగ బతులుదేరిపోయెను. ఆయన యింకను సిద్ధముగ లేవండుటచే నడుముత్రాడు కాళ్లకు జారి కొంతదూరము యిడ్చివేసెను. కాలము దన్ను పెట్టుకొనిన దూలమునకుతగిలి కుడికాలియొక్క విరిగిపోయెను. నిన్న రాత్రి జనరలు ఆస్పత్రిలో వేసిరి. కుడిమోకాలు తీసివేయబడినట్లు తెలియుచున్నది.

గ్రహణిమాత్రలు

20 మాత్రల డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0

కాన, తామగ, తీటు, ఏనుగగడ్డి మొదలగునవి గలవారందరు ఈ త్రైలమును ఒకసారి వాడి చూడగోరెదము. దీనిని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలుపెక్కుదు. పుండు పడదు. వెలస్సలము ఫలమధికము.

అమృతౌజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

కలకత్తా ప్రతికల విచారణలు

కలకత్తా, జూన్ 4—“వసుమతీ” పత్రిక సంపాదకులు హేమేంద్ర ప్రసాద్ ఘోష్ గారిని మందలించి వదలిపెట్టిరి. ఆపత్రికను ముద్రించు పి. పి. ముఖర్జీ గారిని వదలిరి.

“హనాఫీ” పత్రిక సంపాదకులు డిలావుర్ హుసేన్ గారికి ఒకనెల విడిశిక్షయు 100 రూప్యముల జరిమానా, కట్టనియెడల 2 నెలల విడిశిక్షని విధించిరి. ఆ పత్రికను ముద్రించు టి. హుసేన్ గారికి ఒకనెల విడిశిక్షయు 100 రూప్యముల జరిమానా కట్టనియెడల 2 మాసముల శిక్షను విధించిరి.

“మత్వాలా” పత్రిక సంపాదకులు ముద్రించువారును యగు మహదేవప్రసాద్ నీట్ గారికి 4 మాసముల విడిశిక్షను విధించిరి.

“అమృతబజారు” పత్రిక సంపాదకులు చోలవరాజ్ ఘోష్ గారిపైనను ముద్రితులు టి. కె. బీశ్వర్ గారిపైనను వచ్చియుండిన చార్జిని త్రోసివేసిరి

“ఫార్వర్డు” పత్రికసంపాదకులు పి. కె. చక్రవర్తిగారిని 500 రూప్యములకు జామీనుమాసి 6 మాసములించినయెడల వదలునట్లును లేకున్న 6 మాసములు శిక్షను పాత్రులగునట్లును తీరుచెప్పిరి. ముద్రితులు పి. బి. ధార్ గారిని విడిచిపెట్టిరి

“మహమ్మదీ” పత్రికసంపాదకులు ఘజ్జాల్ హక్ గారు 500 రూప్యములు మనీషిజామీనును, 500 రూప్యములు గొక్కజామీనును ఇచ్చునట్లు తీర్మానింపబడెను. (అ. ప్రె.)

బర్మాలో నేరములు

రంగూను, జూన్ 8:—ఇక్ బాక్ యందు మునిసిపాలిటీ వారును, జిల్లాబోర్డువారును ఇచ్చిన సన్మానమునకు ప్రత్యుత్తరమునిచ్చుచు గవర్నరుగా రాక నేరమునుగించి ప్రకటించి ఈజిల్లాయందునలె నేరము లధికమగుచున్నవని చెప్పిరి. దొంగ తనములు, మానీయ, కాల్పుకొనుటలు 1925 సం. 28,20,7 ఉండగా 1926 లో 55,84,84 అయినవనిచెప్పిరి. దొంగతనములు మాడుగుంపుల దొంగలవలన జరుగుచున్నవనిరి. నిరూపణ చక్కగా జరుగుటలేదనియు చెప్పిరి. జనులు తమ ధర్మములను తెలిసికొనినచో పోలీసులకు సులభముగ నుండుననియు, నేను నేరములు జరుగుప్రదేశములకు వచ్చిచూచి తెగు ఏర్పాటులను చేతుననియు గవర్నరుగారు చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

బెంగాలుగవర్నరు కలకత్తాకువచ్చుట

కలకత్తా, జూన్ 8:—బెంగాలు గవర్నరుగారు డార్జిలింగునుండి జూన్ 10 వ తేదీన కలకత్తావత్తురు. వై కాంటునెజ్ వర్తగారు వారివెంటబత్తురు. (అ. ప్రె.)

స్వామి విశ్వానందునిపై చర్య నిలిపివేయబడెను

మిడ్నపూరు, జూన్ 2:—ఖరగపూరులో జరిగిన అల్లరుల సంవత్సరమున ఇండియన్ పీసలుకోడు 188 సెక్సును క్రింద స్వామి విశ్వానందునిపై జిల్లా మేజిస్ట్రేటు నడిపించు చున్న చర్య నిలిపివేయబడెను. స్వామివారు 1 నెలలోజలవరకు ఖరగుపురమునకు వెళ్ల మని చెప్పిరి. (అ. ప్రె.)

వకీలు దుష్ప్రవర్తన

మరొకరిని తనతమ్ముడని చెప్పట

అలహాబాదు, జూన్ 8:—ఎన్కౌంటర్లో చనిపోయిన వారిని మహమ్మదు ఇద్రిసని చెప్పటచే దుష్ప్రవర్తన క్రిందనిన్నెల సన్నెండుచేయకూడదో తెలియజేయవలెనని అలహాబాదు హైకోర్టువారు హైకోర్టునకిలు మహమ్మదు ఉస్మాన్ క్షేత్ర(మహారాష్ట్ర)గారికి నోటిసునిచ్చిరి. గవర్నరుమెంటు అడ్వోకేటు జిల్లాగారుకెట్టిపద రఖాస్తులనగ్రేనకిలుసోదరుడు ఇద్రిసువంజాయియానినెర్నిటీ మెట్రిస్యలేవ్ పరీక్షకు దరఖాస్తు చేసినట్లు తెలియుచున్నది. కాని పరీక్ష కీతడుగాక మరెవ్వరో కూర్చుండిరి. యూనివర్సిటీ అధికారులు అనుమానపడి దస్తూరి చూపించుటకుగాను మహమ్మదు ఇద్రిసును రావలసినదని కోరిరి. తరువాతజూన్ 22 తేదీన వకీలు మహమ్మదు ఇద్రిసునుగాకమరెవ్వరినోవెంటబెట్టుకొనిమహారాష్ట్రపూరు మేజిస్ట్రేటునద్దనవల్లి వాడే ఇద్రిసునిచెప్పెను. దానిమీద మేజిస్ట్రేటు ఆ దస్తూరీమహమ్మదు ఇద్రిసుదేనని సర్టిఫైచేసెను. ఈకేసులో విచారించబడు సాక్షులలో లాహోరు హైకోర్టు అడ్వోకేటు సర్ మహమ్మదు ఇక్బల్ అలీ గారుగూడ విచారింపబడురని తెలియుచున్నది. (అ. ప్రె.)

నా తాతగారి (ప్రతిభ)

కృష్ణజిల్లా ఓటరులసభ

నందిగాములో సమావేశమగుట

నాయకుల రాక

నందిగాము తాలూకా కృష్ణజిల్లా ఓటరులసభ నందిగాములో జయంతిపురం జమీందారు రాజమర్తి సహాధిపతు ప్రసాదు బహదూరుగారు, మంకర నరసింహంగారు 2 వ తేదీన సమావేశపరచి యుండిరి. శ్రీయుతులు టం. ప్రకాశం పంతులు, నాగేశ్వరరావు, కాశేశ్వరరావు, సాంబయ్య, గంపలగూడెం రాజాగారు పి. నూర్జుగారు మున్నగునాయకులు, కాసనపల్లిగూడెం పలువురకు ఆహ్వానము లంపించుచుండిరి. మామూలలో అధ్యక్షునిని జేకోదారక నాగేశ్వరరావు గారును, భార్య కృష్ణమలదే గంపలగూడెం రాజాగారును రాజగారు గభ నాశించియును వార్తల నంపిరి. వివిధ ఫిర్యాదులనుండి నాయకులు, ప్రతినిధులు, చాలమంది 2 వ తేదీనకి వచ్చియుండిరి. స్వాగతవాక్యములు గల బిల్లియతో నొక పెండాలు కట్టబడెను.

వేరొకసభ విఫలమగుట

ఆ తేదీనే ఆయూరునండే వేరొకసభమువారు కాసన సభ ఎన్నికలగుర్చియు, నూతనముగ యేర్పడిన తాలూకా బోర్డులోని యిక్కటలుగూర్చి విచారింప వేరొకసభను జరప యత్నించిరి. 1925 మార్చి 13 వ తేదీనకు నందిగాము, గన్నవరము, నూజివీడు, బెజవాడ తాలూకా లన్నింటికిగల బెజవాడ తాలూకాబోర్డు ఒక్కటే యుండెను. 1925 మార్చి 10 వ తేదీన బెజవాడ, తాలూకాబోర్డు మూడుగ విభజింపబడెను. ఒకటి బెజవాడ రెండవది నందిగాము, మూడవది నూజివీడు. జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులే మూడు తాలూకాబోర్డుల అధ్యక్షులను నియమించిరి. ఓటరులపై పలుకుబడి హెచ్చుకొనుటకై ఎన్నికల ముందర యీ తాలూకాబోర్డు విభజనజేయబడెను. నందిగాము తాలూకాకు తాత్కాలిక అధ్యక్షుడుగ నియమింపబడిన జ. వెంకటరంగారావుగారు మిథ్యాపురం జమీందారుగారి తరపున ప్రచారము జేయుచున్నారు. ఈ రంగారావుగారు వేరుగయ్యి పేరన కొంతమంది ముఖ్యులకు ఆహ్వానము లంపిరి. కాంగ్రెసు అగ్రగణ్యులగు కాశేశ్వరరావుగారికి గూడ నొకటి పంపెను నందిగాములో ఓటరుల సభకు రమ్యగోరము 80 వ తేదీన చివరి యీ రోజులు అందిన కొందరు రెండు ప్రతిపక్షసభలనుచూచుటకు వచ్చిరి. కాని ఆసభకు ఓటరు తెనరు రానందున సభజరగ లేదు.

ప్రకాశం పంతులుగారు ఉదకమండలమునుండి ప్రత్యేకముగ యీ సభకు వచ్చిరి. సాంబయ్యగారు కాకినాడనుండి వచ్చిరి. రాఘవ చంద్రచౌదరి కాశేశ్వరరావు, నూరయ్యగారు, ఆంజనేయులు మున్నగువారందరు మోటారుకారులపై 2 వ తేదీ ఉదయం 8 గ. బెజవాడనుండి నందిగామువచ్చిరి. జయంతిపురం జమీందారుగారు నరసింహగారు వారిని సత్కరించి మోటారులపై మాచేగింపుజేసిరి.

సభ-ఉపన్యాసములు

సభ సాయంతాలము 4 గ. కె. నూరయ్యగారి అధ్యక్షతక్రిందజరిగెను. నందిగాముపురము, తాలూకా ప్రజలతరపున నర్తకులతరపున రయితులతరపున నాయకులను గౌరవించుచు ఎన్నికలలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు సహాయముజేయుదుమని కల్పము ఆహ్వానపత్రములు చదివిరి. ఓటరులందరు కద్దరుధరించి వచ్చిరి. అధ్యక్షులగు కె. నూరయ్యగారు ఓటరులకర్తవ్యమును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులవిధిని కాంగ్రెసు కార్యక్రమముయొక్క ప్రామాఖ్యతనుబట్టియు స్పష్టముగ నుపన్యసించిరి.

ప్రకాశంపంతులుగారు, సాంబయ్యగారు, కాశేశ్వరరావుగారు ఓటరులకుపన్యసించిరి. ప్రస్తుత దేశాధిపతికావల యందు ఉద్యోగములకుగాని ఆడంబరమునకుగాని ఆశపడని త్యాగిని రగు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే సహాయముజేసి కాసన సభల కంపనలనైన బాధ్యత భారతీయులందుగలదని నుడిచిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును బోధనరమయమునయిబ్బందులు లొలవవలకు ప్రతిష్టంభన మొనర్చుట వ్యాయమనిరి. ప్రజలు కట్టుదలగనుండి డిట్టమున ప్రతినిధుల సంపననో తీసికొని మెంటు నీటిసరఫరామున్నగు విషయములగల యిబ్బందుల తాలూకాలో 18 పోలింగు స్థానములగులవు. ఇంకను అధిక ప్రజలనుండియున్నదని యాదినవ. తీర్మానము బెల్లించున్నది.

తీర్మానములు

మదరాసు కాసనసభకు కె. నూరయ్యగారును ఎ. కాశేశ్వరరావుగారును, భారత కాసనసభకు ప్రకాశంగారును ఎన్నుకొనబడుటను యీసభవారు మనస్ఫూర్తిగ సహాయముజేయ నిశ్చయించిరి. మహమ్మదీయుల తరపున డా. నాజీరు ఆహుతు గారును భారత కాసనసభకు ఉక్రూ ఆహుతుగారును ఎన్నుకొన బడునట్లు సహాయము జేయ నిశ్చయించిరి. వివిధ పోలింగు సెంటరుల ప్రతినిధులు పై తీర్మానములను బలపరచిరి.

రాత్రి 8 గంటలకు సభ ముగిసిన పిదప నాయకులు జగ్గయ్యపేట మున్నగు గ్రామములకు బోయి నేడు దయము తిరిగివచ్చిరి. నేను గుడివాడ దివి, బందరు తాలూకాలకు బోయెదరు. 5 వ తేదీ సాయంతాలము ఓటరులు జేయు సభ మవత్తును.

ప్రతిపక్ష సభకు ఆహ్వాన పరచిన నందిగాము తాలూకాబోర్డు, అధ్యక్షులగు రంగారావుగారు నేతదయమువచ్చిరి. నిన్న సభా సహాయమునకు ఉత్తమ తేన. కాంగ్రెసువారేర్పరచినసభ జయ ప్రదముగ జరుగ తునసభ యిట్లు విఫలమగుటకు కారణమైన దెబ్బకాలగు.

ఎండవేడిమికి చనిపోవుట

బెజవాడలో ఎండగాడ్డు భరింప శక్యముకాకున్నది. రైలుప్లాటుఫారముపై గర్భవతియగు మార్వాడీస్త్రీ ఎండవేడికి తాళజాలక చనిపోయెను. ఏలూరు తాళిబార భక్తకన్యలుడుగారు రైలులో చనిపోయినట్లు తెలియుచున్నది.

టి. ప్రకాశంగారు 6 వ తేదీన మదరాసువత్తురు (ఒక విలేఖరి.) 8-5-26

పోస్టు తెలిగ్రాఫుసంఘముల సమావేశము

గిడ్డిగారి అధ్యక్షత

కలకత్తా, జూన్ 8:—ఆఖిలభారత తెలిగ్రాఫుసంఘము, కలకత్తా పోస్టులక్లబ్బు, పోస్టులనాకరుల సంఘముల సంయుక్తసమావేశము కల్కత్తా గిడ్డిగారి అధిపత్యమున జరిగినది. చాలమందిసభకు విచ్చేసిరి. రెండవతీర్మానములు ఆమోదింపబడినవి. కలకత్తా అల్లరులలో చనిపోయిన మేనుమహమడు, రోలా సింగుగార్ల మరణములకు విచారమును వెలిబుచ్చిరి. రెండవ తీర్మానముందు, కలకత్తా అల్లరులలో కష్టపడి పనిచేసినందులకు తమకొక నెలకేతము అదనముగా నిచ్చి బహుకరింపవలసినదని మనవిచేసికొనిరి.

గిడ్డిగారు పన్యాసముం దిట్లుచెప్పిరి. నేను మీరందరును రాజభక్తులనియు కాసనబద్ధులనియు, తెలిసి ఎట్టి కష్టపరిస్థితులలోను అధికారులకుమాత్రమే మికావ్యములను వెల్లడించుకొన వలసినదని మనవిచేసికొనుచున్నాను. ఇతరులకు చెప్పకొనరాదు. మిష్టాక్షుమాప్తురు జనరలుద్వారా భారత ప్రభుత్వమునకు తెలుపుకొనుడు. వారు న్యాయము జాగ్రత్తపరుపగలరు. ప్రయోగవిధానమును మరుపును. పత్రికలద్వారా వెల్లడిచేయుటమానుడు. అప్పుడే మీకు వ్యాయముకలుగలదు. దామోదరనది వరదల సమయమున మీకు బహుమతుల నిచ్చినది జ్ఞాపకముచేయుడు. ఇప్పుడును మీరు తప్పక బహుకరింపబడగలరు. (అ. ప్రె.)

అస్సాము కాంగ్రెసు

తాత్కాలికసన్మానసంఘము సన్నాహముల జేయుచున్నది

గౌహతి, జూన్ 8:—రాజీవు కాంగ్రెసు సమావేశము జయప్రదముగ జరపుటకు తాత్కాలిక ఆహ్వాన సంఘము మిగుల క్రద్ధగ సన్నాహముల జేయుచున్నది. కాంగ్రెసు సమావేశము జరపుటకు నిర్దేశింపబడిన ప్రదేశము గౌహతి పట్టణము నకు నాల్గు మైళ్ల దూరమున గలదు. (అ. ప్రె.)

ఉపకారవేతనము

కలకత్తా, జూన్ 8:—నౌఖాల్జియాయలకు కుటీర హక్ అను గ్రామమునద్ద దొంగలకు తనమునుండ కాల్చినపం ౭డిన నాగేంద్రచంద్రుగారి అనునని భార్యకును తల్లికిని నెలకు 5 రూప్యముల ఉపకారవేతనమును బెంగాలుప్రభుత్వమువారిచ్చిరి. (అ. ప్రె.)

నరోజినినాయుడుగారి ప్రచారము

కాంగ్రెసు సందేశమును పల్లెటూరులకు ప్రాకించుట

[అ. ప్రె. స్వేచ్ఛలు.]

అలహాబాదు, 4:—సంయుక్త పరగణాలందు శ్రీవతి సరోజినీదేవిగారు సంచారము జరపుచున్నారు. చిన్నగ్రామములనుగూడ సందర్శించుచున్నారు. ఇటీవల ఆమె జూచిన గ్రామములలో జాన్సి, గోరక్షణపురం బస్తీ బహారిచి, దియోరియా, గోండా మొదలగు చిన్నపట్నములను ఆమె పండిత గౌరీ శంకర మిశ్ర జె. ఎన్. డి. డి. యు గార్లతో సందర్శించెను. బైబాబాదు, ప్రతాపగరు, కాన్పూరు, మిర్జాపూరుమున్నగు స్థానములను కొద్దిరోజులలో సందర్శింపనున్నాది. మారుమూల స్థలములలో నీతిగూడ కాంగ్రెసుసందేశమును ప్రచారముజేయుటయే ఆమె సందేశనని బెల్లించున్నది. ప్రతిపక్షులను గొప్ప సత్కారము జరుగుచున్నది.

లిస్సానీ బైలారు పత్రికపై కేసు

కలకత్తా, జూన్ 8:—ప్రెస్ పత్రికను 158-ఎ స్టేషను పీఠకోణము ప్రకారము ఛార్జిచేసియుండిన కేసు ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటువారికి ద్వి తేడు మధ్యాహ్నము విచారణకు వచ్చెను. హిందూ మహమ్మదీయ కలహము లట్లుండు సమయమున సహాయవ్యాసము నట్లు వ్రాయరాదనియు, మరనాటి వ్యాసమున కాలమును నెలకొల్పువారిని పరిహసించినదియు, ఇందులకు వారీదురభిప్రాయములు బెలుగుచున్నచియుపబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు చెప్పెను. సంపాదకుని తరపున నరేంద్రకుమార బాసు గారు, సంపాదకుని యభిప్రాయమును కనుగొనుటకు వ్యాసమునంతయు చదువవలెననియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించరాదనిన తంత్రివార్తను ప్రకటించినందున చాలమేలు జరిగినదనియు, రెండవవ్యాసము మంచీకొరకే గాని చెడ్డకలంపుతో వ్రాయలేదనియు చెప్పిరి. కేపు కేసు తీర్మానమునను. (అ. ప్రె.)

రాయల్ వ్యవసాయక కమిషను

పిల్లంగు, జూన్ 2:—గా. సాదుల్లా విద్యాంగమంత్రియు, వ్యవసాయ కా. డైరెక్టరు రాయ కన్హియా బాధున బహదూర్ గాడ్ల వ్యవసాయక రాయల్ కమిషనుకు ఏర్పాట్లు చేయుటకు సిద్ధు వెల్లిరి. (అ. ప్రె.)

అస్సాము గెజెటు

పిల్లంగు, జూన్ 8:—కెన్సెరు వారసుగారి కాసన సభా స్థానము ఖాళీగా నున్నదనియు అస్సామనున నింకొకరిని ఎన్నుకొన బలపరచనియు గెజెటులో ప్రకటించబడినది.

ఫిషరీలకాఖ విద్యాంగ పంత్రి సాదుల్లాగారికి మార్చబడినది.

కేంద్ర కాసనసభయందలి మహమ్మదీయ స్థానమునకు పోలింగు 23 వ జూనునకు ఏర్పరుపబడినది. (అ. ప్రె.)

సికంద్రబాదు, జూన్ 8:—సర్. హెచ్. బి. వాకరుగారు రేపిచ్చుటకు వచ్చి 1 వ తేదీన వెల్లెనరు. సర్. సి. డబ్ల్యు. జి. డిగర్లనుగా రిక్కిడుకు 13 వ తేదీన వచ్చి 18 వ తేదీన వెల్లెనరు. (అ. ప్రె.)

సాంఘికపోరాటములు

లక్నో, జూన్ 8:—నగరమున దంతులు 144 వ స్టేషనును చూపించినన, పోలీసులుండియు సాంఘికపోరాటములు నిలువకున్నవి. ఆచ్చుచచ్చుట అల్లరులు జరుగుచున్నవి. కాశేశ్వర్ దేవాలయమునకు పోవుచున్న భూహరిని కట్టెతో కొట్టిరి. భూగమండియందు స్వహత్యపైదొంగు మహమ్మదీయుని పోలీసులుచూచి ఆస్పత్రికి తెచ్చుకొని ఆతడు మరణించెను. (అ. ప్రె.)

జాన్సీ మహమ్మదీయులు

అలహాబాదు, జూన్ 8:—జాన్సీ మహమ్మదీయుల బహిరంగసభయం దీక్రింది తీర్మాన మంగీకరింపబడెను:— “సంగమరములయందు మహమ్మదీయుల హక్కును పోనాడి రని జాన్సీమహమ్మదీయసంఘమువారు కలవి మహమ్మదీయ హక్కులను చక్కగా కాపాడునంతవరకును, ప్రస్తుత భారతీయప్రభుత్వపు ఆక్షును జీగడకయందున్న సంఘములను కాపాడునట్లుచేయువరకును వస్తువుల్లివరాదు” (అ. ప్రె.)

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూన్ నెల 4-వ తేదీ శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 49 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు		
లియ్యముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 8 0	18 0 0	
తెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0	15 0 0	
డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0	16 0 0	
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0	9 0 0	
సువ్వులు ,, ,, 20 0 0	24 0 0	

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8 0	12 8 0	
సెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0	13 8 0	
పెసలు ,, డిటా ,, 14 0 0	15 0 0	
మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0	18 0 0	
ఉలవలు ,, ర 164 ,, 8 8 0	9 0 0	

3. నూనెపప్పులు.

సువ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 0 0	152 0 0	
నెయ్యి బా 1-కి ,, 14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా 1-కి ,, 59 0 0	62 0 0	
ఇకరపరకము ,, ,, 55 0 0	58 0 0	
కేరు సెనగనూనె బా 1-కి రు 129 మినుకొనానె 124 0 0		
ఆముదము బా 1-కి ,, 90 0 0	92 0 0	

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 75 0 0	80 0 0	
కురపసుపు ,, ,, 80 0 0	85 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరివి)బా 1-కి ,, 122 0 0	133 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాశపాస్తాపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
బెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0	60 0 0	
చింతపండు బా 1-కి ,, 28 0 0	54 0 0	

5. ఇనుము.

పట్టారకం బా 1-కి ,, 81 0 0	88 0 0	
చదరం ,, 82 0 0	86 0 0	
రవుండు ,, 80 0 0	81 0 0	

6. లోహములు.

వెండి 100 రులొక్క ,, 68 0 0	72 0 0	
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4 0	21 8 0	
సవరము 1-కి ,, ,, 18 8 0		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 268 0 0	270 0 0	
రాగి డిటా ,, 260 0 0	266 0 0	

7. దూది.

బోండాపెట్టు బారప 1-కి రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 0 0		

8. నూలు.

పుట్లూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 14 0		
నూళ్ యేనుగ నెం 20 ,, 7 8 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యీ పెట్టె ,, 7 14 0		
నెం 22 ,, ,, 8 0 0		
నెం 12½ బెన్ని సర్కసు ,, 6 7 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 14 0		
నెం 12½ అలెన్సు ,, 5 14 0		
నెం 12½ పాండ్ చేరి ,, 6 4 0		
నెం 14½ ,, ,, 6 6 0		
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,, 5 12 0		
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,, 6 0 0		
నెం 10½ కోయంబుత్తూరు ,, 5 8 0		
నెం 12½ ,, ,, 6 4 0		
నెం 14½ ,, ,, 8 10 0		
నెం 12½ గోక్ ,, 6 0 0		
నెం 20 గోక్ ,, 7 7 0		
నెం 12½ న్యూచెయిన్ ,, 5 8 0		

ఆంధ్ర దేశ కళావంతుల సంస్కరణ

ప్రచారము

పెనుగొండ

కళావంతులసంఘపు సంస్కరణ ప్రచారకసంఘమువారు మేనెల 27-వ తేదీన పెనుగొండ గ్రామమునకు వెదలి సంఘస్థుల యిండ్ల ప్రచారప్రబోధములు గావించి అన్ని కుటుంబములవారిని సభ్యులుగ చేర్చగలిగిరి. ఇచ్చట ముఖ్యముగ పేర్కొనవలసినది మేళతాళములు చేయుచు వ్యభిచారవృత్తికి దింపవచ్చు యొక బాలికను కాపాడుటయే. ఇందులకు కాళే నీలాచలమ్మగారి రెండు వందనీయులు.

నరసాపురము

ఈ గ్రామముందు సంఘీయుల యిండ్లకు వెల్లి కొందరిని సభ్యులుగ జేర్చడమయినది. పెక్కండు గ్రామాంతరముల నుండుటవలన ప్రచారమున కంత యవకాశము కలుగలేదు. అయినను యిచ్చటి యవకు లిదివరకే సంస్కరణ కుతూహలయై యుండుటవలన ప్రతికూలత యుండనేరదు.

భీమవరము

21-వ తేదీన భీమవరమునకు వెదలి 80 వంద సభ్యులను జేర్చడమయినది. ఇదివరకే యిచ్చట సరికే వెంకటస్వామిగారి సోదరుల కృషివలన మేళములు నూని పెండ్లిండ్లు చేయుచున్నారు. ఇదివరలో చేరిన నాలుగు కుటుంబములను యిప్పుడు దీక్ష గైకొనునటుల జేయడమయినది. అన్నాబతుల రత్నమ్మగారు మాత్రము క్రిందపై సంతకముచేయక తన కొమార్తెను మేళములకు జెల్లనియ్యక వివాహముజేయుదునని మాత్రము చెప్పెను.

ఆకువీడు

30-వ తేదీ నీ సంఘమువారు ఆకువీడు గ్రామమునందలి సంఘీయులకు రాష్ట్రసభ్యులందు చేసిన తీర్మానములను తెలిపి గ్రామమునందలి సంఘీయులందరను సభ్యులుగ జేర్చడమయినది. ఇచ్చట శ్రీమతి వడ్డల వెంకటగిరి అమ్మగారు తాను చిన్నవయస్సును గలిగియుండియు తన కొమార్తెను యిటీవల వివాహమొనర్చిన సంస్కరణకు గడంగినందుల కెంతయు సంతసనీయురాలు. ఇచ్చటనుండి దుంపగడప అగ్రహారమునకు పోయి మునుగుసంపదల కెల్ల నిలయమై యొప్పు శ్రీమతి మద్దల కారదాంబగారిని దర్శించి శ్రీయుత సుడిసేన. సుబ్బయ్యగారు విద్యాసంఘమునకు సహాయముచేయుటకు కోరగా ఆమె యదారబుద్ధితో గొప్ప సహాయముచేయ సంకల్పించిరి.

భాస్కర్ల ఈశ్వరుడు.

బెజవాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ఈరోజువరకు విశ్వవిద్యాలయమునందు రిజిస్టరు చేయించుకొన్న గ్రాడ్యుయేట్ల సంఖ్య 600 లు మాత్రమే ఆంధ్రులలో గ్రాడ్యుయేట్ల సంఖ్య ఇంతియేనా? రెండువేలయినను చేరినవత్తుమన ఆంధ్రదేశమునకు గౌరవముగ నుండునని విశ్వవిద్యాలయాధికారులు తలంచుచున్నారు.

ఆంధ్రవిద్యాధికులు వాక్కురులే గాక కార్యకూరులని చూపించుటకు తగిన అవకాశము కలిగినది. విశ్వవిద్యాలయమున కై అత్యుత్సాహము నగవలచిన ఆంధ్రవిద్యాధికులు తమ యుత్సాహమును ఈ స్వల్పవిషయమునైనన క్రియారూపమున చూపించుకొనినారే ఇతరుల విమర్శనలకు పాత్రు లయ్యెదరు. సెనేటు ఎన్నికల తర్వరలో ప్రారంభమగును. ఈవారము పడిరోజులలో ఆంధ్రుగ్రాడ్యుయేట్లు రిజిస్టరుచేయించుకొనుట అత్యవసరమని మనవిచేయుచున్నాము.

ఎండలు

ఈ సంవత్సరము ఎండ అతిశీఘ్రముగ నున్నది. అయిదారు సంవత్సరములలో కల ఇట్టి ఎండలు గాడ్యులు మాకు లేవు. దినముకయుగముగ నున్నది. గతసంవత్సరములలో ఏప్రిలు నెలలో మంచినవ్వు ములు మరియుమండెను. అందువలన రోహిణికాక్రొత్తలో ఎండలు విశేషముగ కన్పట్టెడివి కావు. ఈసంవత్సరము మార్చిలోనే వర్ష ముదరినెను. అందువలన ఇట్టి ఎండ రితలకు ఎండబాధకు లోనుగావలసినవచ్చెను. కొందరు పిల్లలు ముదుసల్గు తపనవలన చనిపోయినారు.

అడయూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

ధియసాఫీకులుకాలేజీ

అడయూరు, జూన్ నెల 2:— ఇచ్చటి నేషనలు ధియసాఫీకులు కళాశాల ఈనెల 15 వ తేదీన మరల తెరువబడును. కళాశాలలో గల విద్యార్థుల నియమితస్థలములన్నియు నిండిపోయినందున, కళాశాలాధికారులు క్రొత్తగా ఎవరిని ఈ సంవత్సరము చేర్చుకొన తలంచలేదు.

గతనెల 24 వ తేదీన హిందూ దేవాలయముకట్టి కళాశాలవరకమున క్రొత్తగా స్థాపించబడినది. భారతసమ్మానుల వారు అడయూరు దేవాలయములో జరుపుచున్న పూజావిధానమునే ఇచ్చట ప్రతిము అనుసరించుచున్నారు. అనుదినము అనేకవంద విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు దేవాలయమునకు వచ్చు పూజావిధానమున పాల్గొనుచున్నారు.

ఈసంవత్సరము కళాశాలనుండి ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షలను వెల్లెన ఎనిమిదిమంది విద్యార్థులలో నలుగురు అన్నిభాగములలో కృతార్థులైరి.

ఆరంజేలు గ్రంథాలయము

రాబోవు 15 వ తేదీనుండి ఇచ్చట నేషనలు యూనివర్సిటీ గ్రాడ్యుయేట్లసంఘమువారి యాజమాన్యముక్రింద ఆరంజేలు గ్రంథాలయముకట్టి నెలకొల్పబడును. ఇందు ప్రస్తుత విద్యావిధానమునకు సంబంధించిన గ్రంథములన్నియూ యుండును. సంఘసభ్యులకును, నియమితచందా చెల్లించు ఇతరులకును గ్రంథాలయమును వాడుకొనుటకు అవకాశములు కల్పింపబడుచున్నవి.

గురుకుల విద్యా విధానము

(స్వకీయవిలేఖరి)

సర్కారులలో ప్రచారము

అడయూరు నేషనలు ధియసాఫీకులు కళాశాలలో గురుకుల విద్యాపద్ధతులను ఆధునిక విద్యావిధానమునకు సమన్వయము చేసి విద్యార్థులకు గరపబడు విద్యావిధానమును అన్ని ప్రాంతములలోను వ్యాపింపజేయుటకుగాను కళాశాలోపాధ్యాయులగు వి. ఎన్. శర్మ వి. ఏ. బి. టి గారు ఉత్తరసర్కారులలో గత ఏప్రిలు మే నెలలో సంచారముచేసి మొన్నటి దినమున ఇచ్చటికి వచ్చిరి.

వీరు విజయనగరము, భీమనిపట్టణము, విశాఖపట్టణము, ఆనకాపల్లి, ఎల్లమంచిలి పురములను విశాఖపట్టణము మండలము నందును కాకినాడ రాజమండ్రి పట్టణములను తూర్పు గోదావరి జిల్లానుందును ఉండి గ్రామమును పశ్చిమ గోదావరిజిల్లాయందును, దర్శించి మాజీకులాంతరు బొమ్మల సహాయమున బాలకులకు శాస్త్రీయపద్ధతుల ననుసరించి ఏయేరీతిని విద్య నీయవలసినదియు తెలుపుచు ఆపద్ధతులు అడయూరు విద్యాలయమునందును దివ్యజ్ఞానసంఘమువారి యాజమాన్యమున మదనపల్లి కాశీనగరములలో నిర్వహింపబడు కళాశాలలో నేయేరీతిని ఆచరణలో పెట్టబడుచున్నవియు చూచించుచు ఉపన్యాసముల నిచ్చియున్నారు. వారు దర్శించిన ప్రతిపురమునందలి ఉపాధ్యాయులును బాలరు తలిదండ్రులును ఈ విద్యా విధానముపట్ల తగిన ఆభిమానమును చూపుచు శక్త్యానుసారముగ తమ ప్రదేశములలో తోడ్పడుటకు అంగీకరించుట సం తోషకరము.

మరల శర్మగారు రాబోవు దసరా నెలపులలో పశ్చిమ గోదావరి, కృష్ణా, గుంటూరు మండలములలో సంచారముచేసి ఈ విషయమున కొంతవరకు ప్రబోధము గావించుటకు నిశ్చయించుకొనినారు. ఆయా మండలములలోని స్థానిక ఉపాధ్యాయ సంఘములు ఇతరమిత్రులు ఇందులకు అన్నిరీతుల తోడ్పడగల రని నమ్ముచున్నాము.

వడదెబ్బకు మృతినొందుట

(స్వకీయవిలేఖరి)

జూన్ 8:-రాజమహేంద్రవరమందలి గోదావరి రెయిల్వేస్టేషన్లో అసిస్టాంటు రైల్వేమాస్టరుగానున్న శ్రీ సుబ్బారావుగారు జూన్ 1 వ తేదీన తమ గృహముచే వడదెబ్బకొట్టి చనిపోయిరిని తెలుపుటకెంతయు చింతిల్లుచున్నాను. మొన్న సము సాయంకాలము 4 గంటలకు మొట్టమొదట ఆయనకు తీవ్రమైన వేడిమివలన వడతగిలి 5 గంటలకు మృదినొందిరి. రాజమహేంద్రవర పౌరుల సానుభూతి సుబ్బారావుగారి కుటుంబమునకు వారికిగల్గిన ఆపత్తునకు చెందుచున్నది.

పాడిసను రాయబారము
(నిన్నటి తరువాయి)

గాంధీ బహిష్కారము

మార్క్సకుగారు:—వర్తమానము ధర్మములు పోవుచున్న వందులే, గాంధీయే భారతదేశీయ వహాసభయందు అస్పృశ్యులను సూక్ష్మముగా పరిశీలించినందులకై బహిష్కరించునటలు లేదే తిలకలేదా?

రజాఅలీగారు:—అయినను బహిష్కరింపలేదు. పూర్వచారపరాయణులగు బ్రాహ్మణులు యిక్కాలపు పద్ధతుల ననుసరించువారిని బహిష్కరించెదమనుచున్నారు. నేను అస్పృశ్యులకు చదువుకొనజోవుటచేత ఆకాశీ నా నెత్తిమీదగూడ బడిను.

మార్క్సకుగారు:—గాంధీగారిని బహిష్కరించెదమనలేదా?

రజాఅలీగారు:—భారతదేశమునందు పూర్వచారపరాయణ సంస్థలు లేండు గలవు. గాంధీ యుపన్యసించిన కాంగ్రెసులో నేనుంటిని. అందులోను ఆచారము గలిగిన గాని వచ్చినవిషయము. అయినను వెలివేయవలెననునదిగాక పూర్వచారపు హిందువులే వర్తమానధర్మములను బ్రద్ధులజేయుటయను విషయము వచ్చెను. పూర్వచారపు హిందువులు కొందరు వారిలో జేరిరి. ఆభాగములో జేరిన ఉన్నతజాతి బ్రాహ్మణులు యిప్పుడు బహిరంగముగానే వర్తమానధర్మము వనికి రాదని బోధించుచున్నారు. అందుచేత అయినను వెలివేయుట మారు ఉపన్యాసమొనరింపవలసిందిగా ఆహ్వానించిరి. అయితద్ధర్మాంగ మహారాజు నాయకత్వమున నున్న అవతలవారిని బహిష్కరింపలేకపోయెను.

మార్క్సకుగారు:—బ్రాహ్మణులకును మహమ్మదీయులకును చాల భేదముగలదు.

సర్ డి. సర్వాధికారి:—నేను మీరజాతి వంశమునను. గాంధీమహాత్ము డివును కొన్ని భారతజాతులచే ద్రవ్యాంశం భూతుడుగా భావించబడుచున్నాడు. మానవమాత్రు డిట్టి స్థితి వచ్చినపుడు రాజకీయ ధర్మము లందుకే త్రువుల గల్గియుండుట సహజము. అయిన చెల్లు భావములు రాజకీయకారణముచేతేమి మతకారణములచేతేమి సంఘానందం కొందరుకు రుచింపకపోవచ్చును. తిట్టినో వీని వచ్చిటిని లేవగొట్టుటకు ఒక ఉద్యమముగలదు. చాలకాలము నుండియు యీవిషయ మాత్రేపటియముగానే యుండెను. మీ తిట్టకు జేయుచున్న పని పురాతనవర్ధిభేదోపమల నాధారము జేసికొని యీయని నేను చెలుసుకొనగోరెదను. అట్లయినయెడల యిచ్చట నున్న భారతీయులు దక్షిణాఫ్రికాకు వచ్చినపుడు రిజియండ్రేండ వర్తమానధర్మములు చాలవటుతరముగ నుండెను. ఇప్పటికి నప్పటికి సంబంధములేదు. ఈ అస్పృశ్యులనువారు విన్నవారులలో గలసిరారు. రిజియండ్రేనాటికిని యిప్పటికిని తెగలలో భేదములుగలదు. ఇక్కాలమునకు తగినటుల నిపుడు మార్పులు వచ్చుచున్నవి. భారతదేశమునకు కొందరుభోయి కొద్దికాలముండి ఆకాశు అనుభవముమీదనే తప్పు అర్థముల పుత్రకమున ప్రాసేదరు. ఇచ్చట నున్నవారికిని అస్పృశ్యులకును యెట్టి సంబంధము లేదు.

మార్క్సకుగారు:—గాంధీగారిని బహిష్కరింపవలె ననుమానము లేమైన నుండెనా?

సర్ డి. సర్వాధికారి:—నాకట్టి దేమియు లేనియదు. అయితే ఆయన సంఘమునందు కనిష్టతోగూడ కలసి యుండగల్గుటచేత వెలివేసినను ఆయన శిష్యులు కష్టముగ నుండెను. ఆయన నుగంధద్రవ్యముల వ్యాపారము జేయువాడు. హిందువులందును మహమ్మదీయులందును ఆయన కపూర్వప్రతిభ గలదు.

మార్క్సకుగారు:—శ్వేతముఖులకన్న భారతీయులెక్కువైనచోట సమావేశము రాజాలదని కాశ్మీరగారు చెప్పిన అభిప్రాయముతో మీ రేకీభవించవలరా?

సర్ డి. సర్వాధికారి:—అయిన రాజకీయ సమావేశము గూర్చి చెప్పెను. మేము దానిని గోరుటలేదు.

పాడిసను గారు:—మేము శిష్యునది, మీకు రాజకీయముగ కథికారము గలదు. దానిని వ్యాయముగ నిర్వర్తింపుదనియే.

మార్క్సకుగారు:—మీరిచ్చిన వామ్యూలసారము వివరకు రాజకీయసమావేశము గావలెననికాదా?

బాజిపాయిగారు:—మాకు విల్లునూత్రములే కావలసినవి సప్తముగ చెప్పితిమి. మేముదియే కాశ్వరిమని చెప్పలేదు. ప్రస్తుతిమన కది యని చెప్పుచున్నాము.

సర్ డి. సర్వాధికారి:—మే మీవిషయమును నవరి చేయవలెనని వహాతిమి. ఆమూలము మీదనే యిప్పుడు భారతీయుల పక్షమున నీవిషయమును చెల్లుచున్నాము. భారతీయులను జేరుజేయువిషయముమీదనే మాకు పెద్ద ఆక్షేపణ గలదు.

అగాఖానుగారి కలలు

మార్క్సకుగారు:—అగాఖానుగారి అభిప్రాయముతో మీ రేకీభవించెదరా?

బాజిపాయిగారు:—మీకు అగాఖానుగారి కలవరింపులలో సంబంధములేదు. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులకు నేడు గల హక్కుల మేము రక్షింపవలసియున్నది.

మార్క్సకుగారు:—విల్లునంతను సవరణయేమియు లేకుండ పూర్తిగ త్రొవ్వేయవలెననియే మీమానసయని ప్లేటుమెంటును బట్టి గ్రహింపవచ్చునా?

సర్ సర్వాధికారి:—అవును.

మార్క్సకుగారు:—సవరణలను చర్చింప వోవ్వకొందురా?

సర్ సర్వాధికారి:—లేదు. మాకట్టియు త్రువులులేవు.

పాడిసను గారు:—మే మీవిషయమును మాలో మేము చర్చించుకొంటిమి. ఇచ్చటివారు చెప్పినదానిని బట్టి మాడ దీనిని గూర్చి చాలభయమున్నటులను, ముఖ్యముగా నేటాలులో భయమున్నటుల చెలియుచున్నది. భారతదేశములోగూడ చాల తీవ్రాభిప్రాయము ప్రబలియున్నది. అవిషయమెయిచటనెక్కువజేసి చెప్పనక్కరలేదు. రెండుపేటిలసభ సమకూర్చుండల మిత్రిభావముతో సరసముగ పరిష్కారము జరుగుననుటకు సంశయములేదు. ప్రస్తుతి మీతీవ్రతి నణచవలయును.

ప్రత్యేకవిచారణ గావలెను

సర్ సర్వాధికారి:—భయమున్నటుల మాకు చెలిసియేయున్నది. ఇందులకు సరియైన ఆధార మున్నది లేనిది లేకును కొనుటకు తగినకారణము గానించదు. అందుకనియే మేము గావించిన నిర్ణయములను పరిశీలించి విచారించుటకు ఒక విచారణసంఘమును నియమింపవలెనని కోరితిమి. ఎవరైతే ఆక్షేపణయులనికో వారిని విరోపియులు, బ్రిటిషువాడును, డచ్చివాడును పోషించుచున్నది నుకు చెలిసెను.

బాజిపాయిగారు:—భారతదేశమున కమానకర మని మీరు దలండు మావైఖరి ఆత్మరక్షణకే యుద్దేశంపడినది. పని జేయుటలో మేము భారతీయులలో వర్తకమునందు పోటీజేయుటలము. నేటిపులుగూడ సంతే. ఈ విషయగ మేము వారిని ప్రశంసించుదు.

బాజిపాయిగారు:—మే మీట్టి ప్రశంస ప్రస్తుతంపజాలము. కానిమీరు మాత్రము భారతీయున కభివృద్ధి కవకాళము లేకుండ నేటాలులోను యితరచోట్లను యిబ్బంది గలగ జేయుచున్నాడు.

రజా అలీగారు:—ఇంతంత గాదు.

డంకనుగారు:—ఈదేశపు పంటల నేవైన భారతదేశము దీసికొనగలదా?

బాజిపాయిగారు:—రాక్షసిబాగు గలదు. అయ్యది దక్షిణాఫ్రికానుండి ఇండియాకు ప్రతి వత్సరమును 10 లక్షల టన్నులు పోవును. భారతదేశమునుండి యీ దేశమునకు గోనె సంచులు వచ్చును. వానిలో మీ పంటలను మాట గట్టెదరు. ఇవి భారతదేశమునుండిమాత్రమే వచ్చును. అప్పుడే వస్తువులమారకము జరుగుచున్నది.

దక్షిణాఫ్రికా పండ్లు

డంకనుగారు:—దక్షిణాఫ్రికానుండి వచ్చుపండ్లు అమ్మకముగనా?

బాజిపాయిగారు:—చాలయెక్కువగ గలదు. ఆరేండ్లక్రింద బ్రిటినుండి పండ్లమియు వచ్చియుండలేదు.

డంకనుగారు:—మీరు పండ్లను పండించెదరా?

బాజిపాయిగారు:—అవునుకాని మీకు వర్తకాలమైనపుడు మాకు పండ్లును, మీకు వనస, అవాస, రేగుపండ్లు పండునపుడు మా కాపండ్లుండవు.

సర్ డి. సర్వాధికారి:—మాదేశమున పండ్లు కొండలలో బండును. వానిని పల్లపుదేశములకు బంపవలసిందదు. తెంగాలు, ఇతరస్థలములు దూరమున నుండుటవలన పండ్లెక్కువగ రావు.

బాజిపాయిగారు:—ఆరేండ్లక్రింద సరిససాకర్యములుయై లేకపోవుటవలన మేము పండ్లమియు దిగుమతి జేయలేదు. ఒకటి రెండేండ్లనుండియు పడమర ఆస్ట్రేలియానుండి ఆపిలు పండ్లు వచ్చెను. అని బొంబాయిలో బాగా అమ్మెను. పండ్లకు బాగా

ఖర్చుగలదు కాని దక్షిణాఫ్రికానుండి యిండియాకు చల్లగానినవ జేసి పంపునవతి చేయుటయే కష్టము.

డంకనుగారు:—ఈసారి జరుగనున్న ఇంటిరియలు కాన్ఫరెన్సులో భారతదేశ ప్రతినిధులుందురా?

బాజిపాయిగారు:—తప్పకుండా నుందురు.

డంకనుగారు:—ఈ దేశపు ప్రతినిధులు మీ దేశపు ప్రతినిధులతో నీ విషయము చర్చించుట కేమైన ఆక్షేపణగలదా?

బాజిపాయిగారు:—మానుట్టును మాకేమియు లేదు.

భారతదేశమునకు రాయబారము

డంకనుగారు:—భారతప్రభుత్వమునా రిచటికి బంపిన ప్లే యూనియను ప్రభుత్వమువారు భారతదేశమునకు రాయబారమును బంపుటవలన లాభము గలదా?

బాజిపాయిగారు:—అమ్మరిమున లాభముండునని నేను దలంచెదను.

డంకనుగారు:—ఎట్టి లాభముండును?

బాజిపాయిగారు:—భారత నాయకులు యీవిషయమున దక్షిణాఫ్రికా యొక్క అభిప్రాయమును గట్టిగా చెలుసుకొనగలరు. యూరోపియను ప్రతినిధులు మాదేశమునకు వచ్చుట వలన భారతదేశాభివృద్ధిని గనుగొని దక్షిణాఫ్రికా పంటలమ్ముడు పోవుటకు సాధ్యమేమి గనుగొనగలరు. ఇచ్చియులును ఒకరివొకరు చెలుసుకొనగలరు.

బాజిపాయిగారు:—దక్షిణాఫ్రికాలోని భారతీయుని గూర్చి మీ రేమనుకొందురో తెచ్చెదరా? భారతదేశమునుండి వలసవచ్చినవారు భారతపౌరు లగుదురు. ఇచ్చటబుట్టిన భారతీయునిగూర్చి భారతీయు రేమనుకొందురు?

బాజిపాయిగారు:—ఇచ్చటనున్న భారతీయులను, యిచ్చటబుట్టినను పుట్టుకున్నను, రక్షింపుట యీదేశముయొక్క ధర్మమని భారతప్రభుత్వమును, భారతీయులును దలంచెదరు. ఇందుకు ముఖ్యకారణము వారినివారు రక్షింపుకొనజాలకపోవుట వలన.

పియర్సుగారు:—మీ రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము అబట్టిమాడ భారతీయులను జేరుజేయుట మీకీష్టములేనటుల గానించును. వారు యూరోపియనులతో బాటు అదే ప్రమాదమున జీవింపుట మీకీష్టముమేనా?

పాడిసను గారు:—పోవుకొలదియు వారి ప్రమాదము చూపును.

పియర్సుగారు:—వారు యూరోపియనులతో బాటు జీవనము గడుప విరివైపడుదురన్న మాటయేనా?

పాడిసను గారు:—అట్లుండవలెనని మీరు గోరెదరు. కొంతకాలమునాటి కిట్లుండవలెనని నేను గోరెదను. అనునమ్మనకు తగిన వసతియున్నయెడల విరోపియుని జీవనప్రమాదము నకు వచ్చునటుల జేయుదు.

విరోపియులకు ప్రమాదము

పియర్సుగారు:—భారతీయుని మతోబాటుగ జీవింప నిచ్చినయెడల విరోపియునకు ప్రమాదముగదా?

రజాఅలీగారు:—అదెట్లో నాకు తెలియలేదు. విరోపియుని కున్న సౌకర్యములన్నియు నుండునెడల విరోపియుని రెండుయిచ్చెదరో భారతీయునకుగూడ అంత నీయవచ్చును.

పియర్సుగారు:—కాబట్టి భారతీయులుగూడ విరోపియపనివారలవలెనే ఆకూలి నిర్ణయసంఘముక్రిందకువచ్చిన మీకు ఆక్షేపణలేదుగదా?

రజా అలీగారు:—అయితే భారతీయునకు విరోపియునకు సమానసౌకర్యము లుండవలెను. భారతీయునకు సమానాకాశిమిచ్చి ఒకపేరేటుప్రకార మియవలెను.

పియర్సుగారు:—భారతీయులను విరోపియులతో బాటుకూచునెడల భారతీయులను నియోగింపరని భయముగలదా?

రజాఅలీగారు:—ఇచ్చటనున్న వర్తదముకూడ యీదేశములో నల్లపనివారల కెక్కుడవకాళ మిత్తిరాయని సందేహమునున్నది. అభయములేకున్నయెడల భారతీయుల నాభోద్ధుక్రింద చేర్చుట కెట్టి ఆక్షేపణయులేదు.

పియర్సుగారు:—విరోపియును కన్న భారతీయునకు తక్కువజీతమిచ్చుకూలినిర్ణయసంఘ కాసనమునకు భారతప్రభుత్వ మొప్పుకొనునని లెలంచెదరా?

రజాఅలీగారు:—ఈవిషయమై భారతప్రభుత్వమే ప్రత్యుత్తర మియవగియున్నది. అప్పు డది పరిశీలించవచ్చును.

పియర్సుగారు:—భారతీయులను జేరుజేయరాదని మీ రాక్షేపించెదరు. భారతీయులకును యూరోపియనులకును ప్రత్యేకకాసనము లుండగూడదనదురా?

రూపీగారు:—అయితే వారికి సమానస్థాకర్యము లుండవలెను.

అంధ్రాను విజ్ఞప్తి

సి. యస్. ఆంధ్రానుగారు పెద్దకమిటీయొంటు గట్టిగా విజ్ఞప్తి చేయుచు మనస్ఫురించిరి. ఈవిల్లువలన భారతదేశము చాలా అవమానమును బొందినది వారు జెప్పిరి.

“ఇచట నుపద్రవమును భారతదేశమున నవమానమును సంభవించుటవలన అనుమానములకు కారణమయ్యెను. అందుచేత పెట్టి సమాధానముగాని సమావేశముగాని జరుగుట కష్టమయ్యెను. ఉభయత్ర నుపద్రవముండెను. ఇట్టితరీత్రమున తొలగించవలెను. మిత్రసంబంధముల స్థాపించవలెను. ఇందులకు ప్రస్తుతము విల్లు నుపసంహరించుకొనుటయే మార్గము.”

పోర్టు సెంటుజార్జి గట్టు

జూను 1 ముగళవారం

పత్రికాళు

ఎ. బి. వెర్మనుగారిని మదరాసు స్టేట్స్ రెసిడెంటుగను కన్వరుజరలు ఏడంటుగను నియమించిరి.

ఎడ్వర్డు మాంటుగొమరీగారిని మదరాసులో ఆమెరికా పత్రినిధిగ నియమించిరి.

మతాళు

ఈదినువారికి పెంకిండ్లు చేయించు అధికారము ఒసంగబడెను. రెవ ఆర్. ఇ. గుగ్గిసచుగారు భీమునిపట్నం, సి. ఆర్. డియర్మన్ గారు సీతానగరం గుంటూరుజిల్లా.

పోలీస్ కాళు

ఎఫ్. ఎల్. అండరువునుగారిని పోలీసు ఆసిస్టెంటు నూపర్నెంటుగా నియమించిరి.

ఎ. మెకంకిగారిని మదరాసు పోర్టు డిప్టీ కన్స్టేబులుగ నియమించిరి.

ఎ. ఇ. హీరు (పి. ఆర్. కంపెనీ) గారు మదరాసు పోర్టు ట్రస్ట్ గా వర్తకసంఘమునుండి ఎన్నుకొనబడిరి.

సెం 1 పోర్టు పెటిట్ మెంటు ఆఫీసరుగారిని, ఆసిస్టెంటు ఆఫీసరులను పశ్చిమగోదావరిజిల్లాలో రివెన్యూ ఉద్యోగులుగ నియమించిరి.

అభివృద్ధికాళు

జి. ఎఫ్. ప్లంకెలుగారిని దివి పంపింగస్టేషను నూపర్నెంటుగ నియమించిరి.

స్థానికస్వపరిపాలన కాళు కర్న. ఎఫ్ హెచ్. జి. హావిషను వి. ఎం. ఎస్. గారిని మదరాసు సర్జను జనరలుగ నియమించిరి.

యం. ఎస్. హనుమంతరావు గంజాముడివిజను నూపర్నెంటుగారిని క్రికాకుళం సబుడివిజను ఆసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ నియమించిరి.

కె. వేణుగోపాలరావు నాయుడు ఆసిస్టెంటు సర్జనుగారిని కడపనుండి ఛత్రపురమునకు మార్చిరి.

రా. సా. ఎం. శేషాద్రిరెడ్డిగారిని ఛత్రపురంనుండి గుంటూరు ఆసిస్టెంటు సర్జనుగ మార్చిరి.

ప్రభుత్వ పెన్షనులు

నూతన నిబంధనలు

జ్ఞేటు పెక్రటిగారు నూదించిన సివిలు పెన్షను (కమ్యూటేషను) 4, 6 నిబంధన కనుబంగుగ మదరాసు ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసిన నిబంధనలు ఈ దిను ప్రకటింపబడినవి. ఈనిబంధనలు పంపించువారు లండనికి చెందును.

ఈనిబంధనలు 1926 ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి అనుబంధమునందును.

మదరాసు ప్రభుత్వమువారిపరిపాలనక్రింద ముందుఉద్యోగుల సివిలు పెన్షనులు మొత్తముగా ముందే తీసికొనుటకు మాత్రమే యానిబంధన లనుసరించవలెను.

కేంపురుద్రయ్య మొత్తముగా ఒక్కసారి పుచ్చుకొనుటకు గట్టులో ప్రకటింపబడిన అప్పుపారములు అకౌంటుజనరలుగారివద్ద గాని పెన్షను యిచ్చువారివద్ద పుచ్చుకొని దరఖాస్తు పెట్టకలెను.

ఈ దినువ నూదించబడిన పరతులపై పంచనలోపగము శతమించని మొత్తము ఒక్కసారిగ నొసంగబడును. 1 కమ్యూటేషను మొత్తముగ నొసంగిన పిమ్మట మిగిలిన పెన్షను ఫీర

మగు గజ తెడు ఉద్యోగముగలవారికి నెలకు రూ 100 తక్కువ కాకుండ నుండవలెను ఇతరులవల్ల రూ 15 తక్కువ కాకుండ నుండవలెను.

(1) ఈ వ్యయము బడ్జెటు గ్రాంటులలో గ్రహించబడును. కమ్యూటేషను భాయము చేయుటకు పూర్వము పింఛను దారు సివిలుసర్జను, జిల్లాసర్జను లేక ప్రెసిడెన్సీ సర్జను గ్రేడునకు తక్కువకాని వైద్యులవద్ద యోగ్యతాపత్రము బడియవలెను. పిక్చరు భాయముజేయువారు అవసరమునకు రెండవ యోగ్యతాపత్రము తెచ్చుని కోరవచ్చును. లేదా మెడికలు బోర్డువారు హాజరు కమ్యూని కోరవచ్చును.

(2) సర్టిఫికేటునిచ్చు వైద్యులలో, భీమాకంపెనీ దరఖాస్తుదారులను పింఛనుదారు పూర్తిగా పరిక్షించి ఆరోగ్యముగ నున్నాడు దీర్ఘశీతమునకు ఏమియు ఆటంకములేదనిగాని లేదా ఫలని జబ్బుతో నున్నాడు కొంతకాలముకన్న ఎక్కువ బ్రతుకడని గాని వ్రాయవలెను.

(3) దేహ దారుధ్యము చాలక ఫించను గ్రహించుట వారు ఎందునుండి పట్టు త్వము తగ్గినదో సర్టిఫికేటు నిచ్చువైద్యులకు ముందుగ చెప్పవలెను.

(4) తొలిసారి వైద్యపరీక్షకు పించను దరఖాస్తుదారు వైద్యునకు రుసుము చెల్లించవలెను.

(5) అవసరమునకు రెండవసారి పరిక్షింపబడునపుడు గాని, బోర్డుయెదుట హాజరునపుడుగాని రుసుము చెల్లించవలసరములేదు.

(6) కమ్యూటేషను జేయునపుడు మొత్తముగా యిచ్చుద్రవ్యమును ఆజీవు ఆఫీసరుగారు ప్రస్తుతము గవర్నరు జనరలు గారు ఏర్పరచిన లెక్కలప్రకారము నిశ్చయించి భాయపరచుటకు ముందుగా దరఖాస్తుదారు అంగీకరించునో, లేదో తెలిసికొనెదరు. ఇందు నిమిత్తము దరఖాస్తుదారు నివయస్సు నిజమగు వయస్సునకు తక్కువ గాకుండ వైద్యుడు సర్టిఫికేటులో నెంక చెప్పిన అది ఆమోదించబడును.

(7) కమ్యూటేషను భాయపరచినపిమ్మట సదరు ఉత్తరువునందు పెన్షనరుకు తేదీ (సాధారణముగ ఉత్తరువుపడిన నెలలోజూలు)నుండి అములు జరుగును. ద్రవ్యముగూడ అనాదౌతక పిమ్మట సాధ్యమైనంత త్వరలోనే చెల్లించబడును.

(8) కమ్యూటేషను చేయబడిన మొత్తము పిక్షను పుచ్చుకొనుచున్న ప్రెజిడెంట్ యివ్వబడును.

(9) ఒకసారి భాయపరచి అములు జరుగుచున్న కమ్యూటేషను తిరిగి ద్రవ్యము వాడుకునేసినను రద్దుకానేరదు.

(10) పిక్షనులో కొంత భాగమునకు కమ్యూటేషను భాయపడి ద్రవ్యము పుచ్చుకొనులోపుననే ఆసామి చనిపోయినచో నా మొత్తము వాని వారసులకు అందజేయబడును. (గట్టు)

కలకత్తా డిప్యూటీ మేయరును

తొలగించుటకు ప్రయత్నములు

కార్పొరేషను తీర్మానము

మహమ్మదీయసభ్యు లొక్కసారిగా వెడలిపోవుట కలకత్తా, జూన్ 2:— నేటిసాయంత్రమున కలకత్తా కార్పొరేషనులో రెండున్నరగంటలసేపు చర్చ జరిగిన పిమ్మట నీదిన తీర్మానముగీరింపబడెను. ఆల్డరుమౌంట్ యన్. సుహృద్ధీశ్చిప్యూటీ మేయరుగారినిడతనుగూర్చివిచారింపకలకత్తా మునిసిపలు ఆఫ్ఫ 42 పెన్షనుక్రింద కార్పొరేషనువారు వారిని తొలగించుటకై వారిపై చర్చ దీసికొనవచ్చు నేమో తెలియజేయుటకు ఒక సంఘమును నియమింపవలెను అని.

17 మంది మహమ్మదీయ కాన్సిలరులు ఆల్డరుమౌంట్ ఉండగా 18 మంది సభ్యులు మాత్రము సభకు వచ్చిరి. తనపై మోపబడిన నిందలను కాదనుచు డిప్యూటీ మేయరుక స్టేటుమెంటు నిచ్చెను కాని కార్పొరేషను సభకు వచ్చియున్న హిందూ యూరపీయను సభ్యులు తీర్మానమున కనుకూలుగా ఓటుచేసి యుండుటచే ఆస్టేటుమెంటు వీరివీడ నేమియు పని చేయదయ్యె. హిందూ మహమ్మదీయ యూరపీయను సభ్యులు సాంఘిక వైషమ్యములు పనికిరావని యొకవంక ఛెట్నవున్నను వాదప్రతివాదము లతిత్తివ్రముగా జరుగుటచే సాంఘిక వైషమ్యభావములు ప్రవేశించక తప్పదయ్యె.

అలీఖాన్ ప్రభుత్వ న్యాయవాదియు కాన్సిలరు నగు యం. యస్ బాన్సీగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు హిందువులు యూరపీయనులు 64 గురు కాన్సిలరుల సుహృద్ధ గారి యందు సమ్మకము లేదని సంతకము చేయుటచేతనే డిప్యూటీ మేయరు నడతను గూర్చి విచారింపటకు కమిటీని నియమింపవచ్చునని తెలియజేయుచున్న దనిపాయు తన నడతను రుజువు చేసుకొనుటకు అవకాశమిచ్చినట్లుచున్నదనియు చెప్పిరి.

మహమ్మదీయ సభ్యులు లేచిపోవుట

కార్పొరేషనులోనున్న మహమ్మదీయసభ్యులందరు తీర్మానమున కడ్డుపెట్టి ఓటిపోయిన తరువాత సభనుండి ఒక్కసారిగా వెడలిపోయిరి. విచారింపటకు సభ్యముగా ఏవిధ మొనర్చాల్సియుండలేదనియుకమిటీకి తెలియజేయుటకు ముందు కేసును సభ్యముగా చెప్పవలెననియు, కమిటీని నియమించుటకు కారణమే లేదనియు, తనపై మోపబడిన నేరములు నిజములు కావని రుజువు చేసుకొనుటకు డిప్యూటీ మేయరుకు అవకాశ మొసంగవలసినదనియు, తీర్మానము సాంఘిక వైషమ్యములవలన పుట్టినదనియు, మ్యూనుసిపాలిక్రింద పాతి పెట్టబడిన పీఠ కేసు సంవర్షమున న్నుహ్యార్థిగారిపైకోపముండుట యూరపీయనులు హిందువులతో కలిసిరనియు తీర్మానమును ప్రతిఘటించిన మహమ్మదీయులు వాదించిరి.

స్వల్పసంఖ్యాకులలో నుండుటయే నేరమనియు మహమ్మదీయుడుగా నుండుట అంతకంటె గొప్ప నేరమనియు ఒక మహమ్మదీయ కాన్సిలరు చెప్పెను. సుహృద్ధీగారు మహమ్మదీయుడగుటచేతనే యీ తీర్మానము ప్రతిపాదించబడినదియు సత్యమే చెప్పెను.

హిందూ సభ్యులు

తీర్మానమును బలపరచుచు విచారణకు పూర్వమే చాలను తయారుజేయుట న్యాయకాన్త్రమునకు భిన్నమని చెప్పిరి విషయములను కమిటీవారియెదుట నుంచినట్లయిన నేరములను తయారుజేయవలెనో లేదో వారే తెలియజేసెదరు. 64 కాన్సిలరుల తమయందు సమ్మకము లేదని చెప్పుచున్నప్పుడు కారణము లేవియో తెలిసికొనవలెనని నిలువక వెంటనే డిప్యూటీ మేయరు రాజీనామా నొసగియుండవలసినదని యొక సభ్యుడు చెప్పెను.

డిప్యూటీ మేయరు దుమ్మినర్సగుర్చి కావలసినంత సాత్వ్యమున్నదని స్వరాజ్యవాది నృపేంద్రబాబు చెప్పెను మీనాపిహనరీ, కిడ్లగుపూరు అల్లరులు, బాబూజన, జెన్నింగ్స్ విషయము ముదలంపాని నాయన దృష్టాంతములుగా చూపెను. ఈమొదలగు నేరములకు కమిటీవారు విచారింపవలసి యున్నది.

డిప్యూటీ మేయరు

సుహృద్ధీగారు తమ నడతనుగూర్చి తీర్మానింపవలసిన వారిదివరకే తీర్మానించి యుండిరిని చెప్పిరి. కాన్సిలరులయొక్కయు ఆల్డరుమౌంట్లయొక్కయు స్థానములను పూర్తిజేయుటకు కలకత్తా మ్యునిసిపలు ఆల్డరు అధికారమున్నదని నే సనుకొనను అచ్చట సంతకము చేసినవారిలో నొక్కరును నన్ను సమాధానము చెప్పవలసినదని గాని రాజీనామా నీయవలసినదని గాని అడుగలేదు. ఒక సభలో తెలుపబడిన అపవాదములను చెల్లించెదరుగా కొట్టికేసితిని. ఈ విషయములు లాకోర్టులో తేలవలెనుగాని పాక్షికబుద్ధితో నన్నుగూర్చి యీవరకే అభిప్రాయము లేర్పరచుకొన్న జడ్జిల ముందుకాదు. విచారింపవలసిన విషయములు చాల అసపష్టముగా నున్నవి. నాపై నేరముల మోపుటకు కమిటీ యెనుటి కేందరో వచ్చెదరు. తప్పదు సాత్వ్యమునకు గాని మానవత్వమునకు గాని వారిని ప్రాసిక్యూటు చేయుటకు వీలులేదు. నా స్థానమును నేను వదలిపోయిన యెడల నా సంఘమునకు ద్రోహము చేసినవాడ నగును. ఈతీర్మాన ఫలితము మీదనే అంతయు సాధారణమే యున్నది. దేశముయొక్క భావిస్థితి అగమ్యగోచరముగా నున్నది. అని సుహృద్ధీగారు చెప్పిరి.

మేయరుకు వ్రాసిన బాబుపై తా మేల సంతకము లుంచి యూరపీయనుల తరపున పూలంగారు తెలియజేసిరి.

హాజీ అబ్దుల్ రహీముఖాన్ గారి ప్రవర్తననుగూర్చి వచ్చిన ప్రశ్నను జవాబుగా డిప్యూటీ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఆఫీస రిల్లు చెప్పెను:— హిందూమహమ్మదీయులలో వైషమ్యములను కలకత్తా కార్పొరేషను ఉద్యోగులు పెంపొందింప జేయరాదు. కాని దాని విషయమై నియమ నిబంధన లేవియు లేవు. ఈవిషయమును విచారణ నిమిత్తము జనరలు పర్యవసు కమిటీయొంటు నుంచెదను. (ఆ. ప్రె.)

కావలయును

సెకండరీ గ్రేడ్, హయ్యర్ గ్రేడ్, లోయర్ గ్రేడ్ ట్రైనింగ్ నవనాగులు, స్కూల్ ట్రైనర్ కాండ్డేట్లును మా బోర్డు పాఠశాలలకు ఉపాధ్యాయులుగా కావలయును. వేతనములు వారి వారి సామర్థ్యములను, యోగ్యతలనుబట్టి యియబడును. దరఖాస్తుదారులు వారి వారి దరఖాస్తులను 30-6-26 వ తేదీ లోగా మా ఆఫీసుకు పంపించుకొనవలయును.

గుమ్మడపు పెంకటరంగారావు, టి. ప్రెసిడెంటు.
నందిగామ తా. కాబోర్డు ఆఫీసు, నందిగామ, 1-6-26

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతీయసేవకు ప్రతి వ్రాతూ కాలు తెలుపవలెను భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు రూ. 10.0 వై ప్రశ్న ప్రశ్నకు 0-4-0 ఒక సంవత్సరమునా, వార్తలము వ్రాయ. రూ. 2-0-0 వి పి చార్జీ ప్రశ్నము.

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి,
2599 (చిత్తూరుజిల్లా)

మదనవిలాసము

నిక్కాచేతగాని, యితర కారణములవలనగాని కలిగిన శుక్లవర్ణమును తగ్గించి వీర్యమును గట్టిపరచి సంపాదకులును గలిగించు తియ్యని రసాయనము. బొమ్మల సీసా 1 కి తపాలా ప్యాకెట్లో రూ. 3-9-0

2

మోహన ఫార్మసీ

రామచంద్రపురం (గోదావరి)

పరలోకరహస్యములు

యధార్థము. అత్యద్భుతము. ఇదివరకప్పుడును ఎరుగని అపూర్వ తెలుగు గ్రంథము. ఇంద్రుని పరలోక వింతలువిశేషములు చిత్రపిత్రములు రహస్యములు రుజువులతో వివరించబడినది, మరణాంతరహంసము లోకములదివర కెవరికి తెలియ నవి యిందుప్రచురించబడినవి. ప్రతివారును మామూలు సమీచ దివి తీరవలెను. పోస్టేజీ కాక ప్రతివల రూ. 1-0-0

ఆధ్యాత్మికవిద్యాలయం

గర్భాంబీపురపల్లి పోస్టు-విశాఖపట్నం జిల్లా,

రాజమండ్రి

(నవ్యకీయవిలేఖరి)

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్

రాజమండ్రి, జూన్ 2-1926 రా. శ్రీ అవసరాల రామారావుగారికి గోదావరిజిల్లాకు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటర్ పదవిని గవర్నరు మెంటువా రొసంగినట్లు నిన్నటిరోజున ఉత్తరవులు వచ్చినట్లు తెలియుచున్నది. ఈపదవిని ఇదివరలో ఇరువది నాలుగుసంవత్సరములనుండి దివాన్ బహదూర్ శ్రీ శ్రీ శ్రీ వెంకటాచలం పంతులుగారు బడసియుండిరి. రామారావుగారు నాలుగు సంవత్సరములనుండి రాజమండ్రి మ్యునిసిఫ్ ఫలు కోర్టు లలో గవర్నరు మెంటు ప్లీడరుగా పనిచేయుచున్నారు.

కాలమానము

రాజమండ్రియందు గడచిన వారమురోజుల నుండియు ఎండ బహుతీవ్రముగా కాయుచున్నది. నడగాలుపువ్వు చుట్టు పట్టణములలో కొందరు మృతినొందినట్లు వార్తలు వినవచ్చుచున్నవి.

శ్రీకృష్ణవతార తత్వము

ఇది పురాణ రాజముల నన్నింటినుండి మహాభారత వారి వంశములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగతిని వివరముగా నులభింపజేసిన భవన రూపమున వ్రాయబడును. సంకీర్ణములు తొలగినట్లు శాస్త్రీయ సమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రములపై ముద్రింపబడును. 850 పుటలకు దక్కువగావచ్చు. జూన్ 1 నుండియుంచి 8 నెలల కొకరూ 1-8-0 లకు చందా దారులకు పిపీగాఁ బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకులుగాఁ బ్రకటింపబడుదురు. 1, 2, 3 సంపుటములు సిద్ధముగానున్నది.

2208

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,

ఆంధ్రప్రదేశ్ పండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

విలువయగు వస్తువులు

బహుమానము

మా బొంబాయి ఆర్డర్లు 4 సీసాలు (బొంబాయి 0-8-0) నాలుగు రెండు 2-0-0 రూపాయలు కొనుగోరి యీ క్రింది వస్తువులు ఏభయ్యలైతే వుచితముగ పంపబడును 1. అందమగు చేతిగుడ్డ 1. సిగరెట్టుకేసు. 1. వాసనపట్టు. 144. బ్లూ బ్లాక్ యింకీమెట్రలు. 1 ఫోటోకేసు వ్రాపర్ తో సహా కీప్ కలిగినది 12. స్టీల్ షుక్కలు 1. పెన్సలు. 1. కత్తి. 4. సీసాల ఆర్డర్లు వెల రూ. 2/- పొందుభర్ష 0-8-0 కొలది నెట్టు మాత్రమేవున్నది.

Messrs Indian Stores

26 Baburam Ghose Lane, Beadon St. Calcutta

అచరకభస్మము

శ్రీ ముక్త్యాలరాజావారి సంస్థానమున సక్రముగా 800 పుటలులు వేయబడినది. డయిటింగ్ అనే బహు మాత్ర వ్యాధిని బోగొట్టితందుడు తీవ్రపదార్థమును మాయముచేయును, నేడిని, దగ్గును, క్షయను బోగొట్టి కఫమును క్షయింపును.

అనుపానవి శేషములచే నన్నీ వ్యాధులను గుదుర్చును.

సమాప్తపుటాభికమున కంటే హెచ్చుగుణమిచ్చును.

ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

2126 వెల రూ. 1 కి రూ. 5-0-0 లు.

మేనేజరు, ఆర్డరసాయనశాల,

264 ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

శ్రీకృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ

విలురు

బోర్డు, పురపాలక సంఘములకు, వైద్యులకు, ఇతరులకు 85 సంలనుంచి వైద్యశాస్త్రమునందు అభివృద్ధి గలవారిచే తయారుజేయబడుచున్న శాస్త్రీయమైన ఆయుర్వేద ఔషధములు సరసమైన ధరలకు సప్లయిజేయబడును. మందుల గుణము గ్యారంటీ యివ్వబడును. (2880) (కాటలాగు ఉచితము)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 2876 Imperial Telegraph College, DELHI.

అప్పటమైన

చ్యవనప్రాస

2426

(సుప్రసిద్ధమైన ఆయుర్వేద ఔషధము) పరిశుద్ధతకు, లో పరహిత్యమునకు పూచి యివ్వబడును.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన వ్యాధులకు తప్పక మంచి గుణమిచ్చునట్లు పరీక్షచే రూఢియైనది.

దగ్గు

ఉబ్బసము

విస్తారముగా పనిచేయుట

జలుబు

శ్వాసకృచ్ఛము

ఎదుగకుండ జేయుట

రొమ్ము పడికెను

చిక్కిపోవుట, దుర్బలత్వము

కృశించేయు వ్యాధులు మొదలగునవి

కారిజమును మంచిస్థితిలో నుంచును. నులభముగా దీర్చును. కాల్పవర్షిని సరిగా నుంచును.

మిక్కిలి బలకరమైనది. మంచి రుచికలది ఎంతధర యిచ్చినను యింతకంటెను శ్రేష్ఠమైనది దొరకదు. ఎంత వయస్సునందైనను, ప్రతిదినము ఉపయోగించుటకు తగిన శ్రేష్ఠమైన టానిక్. కాడీలివర్ నూనె కంటెను శ్రేష్ఠమైనది 20 టులము (40 దినములకు సరిపోవు) ఔషధము.

వెల రూ. 2-8-0

KALPATARU AYURVEDIC WORKS,

Head Office:-94, G. EY STREET, CALCUTTA

Agents for the Madras Presy :-ANDHRA AYURVEDIC PHARMACY LTD.,

Powell's Extract of Golden

(3421)

పవలుగారి అమోఘమైన గెహ్

నెగరోగమునకు

అద్భుతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.

సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర పిండములయొక్క వాపు, శుక్లవర్ణము, బలహీనము, విపులనోషి మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.

గుణము:- 6 మోతాదుల గెహ్ను పుచ్చుకొనిన తక్షణ ప్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చిగులన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గున దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర రూ. 1-4-0

దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర రూ. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములను సుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.

మా చిత్రపిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.

ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,

Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

అమృతాంజనము

“అమృతాంజనము” నామా నీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుచెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, పొంపాయి

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేర్లు వ్రాయబడినవి 35000 క్రిందికి అర్థములు కలవు ఇదికానునో చైతన్యకల్ప సింధు, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కరలేదు. క్యాబిన్ లో బెండు నెల 3-4-0 లు. ఆను ఖనిజభస్మరాజము ఇందు సమస్త ఖనిజములు కుద్రచేసి భస్మములు చేయు యానాని అయ్యుచేదవిధానములు కలవు. కు 1 కి రూ. 500 కిమ్యతుగల భస్మములు కూడ కలవు. క్యాబిన్ లో బెండు నెల రూ. 2-0-0
రెడ్డి పో ద రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

వేగజాక్ గ్రంథమాల, పూడి పెద్దివారివీధి, బరంపురం (గంజం)
బహుమానము! బహుమానము!!

(గంజాలయములకు మా చందాదారులకు మాత్రమే. 9 రూ॥లు విలువగల యీ క్రింది గ్రంథము లన్నియు 4 రూ॥లకు మాత్రమే యొసంగబడును. 1 రూ॥య అద్వాన్యతో ఆర్డరు వెంటనే పంపవలెను. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము. ఈ కిక్సెనను కొన్ని కోణాల పర్యంతమే.

నవలలు	నాటక గ్రంథములు	పద్య కావ్యములు	చందాదారు లగువారికి
ఉగ్ర శైవము	విజయ విజయము	కులసి రామ యానము	కిరీయ మంచితరుణము.
సర్వమంగళ	విచిత్ర పీఠాబ్ధి	అభివ ధర్మపాఠి	ప్రవేశరుణము 0-4-0
రసపుత్రతీన సంధ్య	ప్రతిజ్ఞా చూడకము	కామాక్షి సరసము	మాత్రమే.
చైతన్యములము			

మరొక: ఇందులో కొన్ని గ్రంథముల మాత్రమే కొరవారికి ప్రత్యేకపు ధర.
మా చందాదారులకు రాబోవుగ్రంథము ‘సర్వమంగళ’ నిండు జర్మన్ క్యాబిన్ లో క్లాసు బెండింగు, సాంఘికనవల. చందా దారులకు రూ 1. ఇతరులకు 1-8-0. పోస్టేజీ వేరు. దీనిని కొన్ని దినములలో పంపవలెను. ఇదే ఇంటిమేమనగా చందాదారులు భావింపవలెను. సంవత్సరముచందా రూ ॥ 4 లు అద్వాన్యగా పంపువారికి పోస్టేజీవగైరా ఖర్చులుండవు. ఇది చాల లాభము. చానుండి పంపునన్నార.

“రాజవైద్య” వెంట్రుకలురంగు

“రాజవైద్య హేర్ డై” తక్షణమే తెలిసిన తెల్ల వెంట్రుకలను మామూలు నలుపు వెంట్రుకలుగాను, నునుపుగాను నిగనిగలాడు నట్లును, ఎప్పటికిని నలుపుగానుండునట్లును మార్చును.
బుడ్డి 1 కి ధర రూ 1-2-0 చిన్న బుడ్డి 1 కి ధర అ. 10
1-2 బుడ్డవరకు వ్యాధులు 0.6-0 అ. 4 పంపించారికి తపాలా ఖర్చులు లేక ఒక కాంపిట్ బుడ్డి ఇనాముగా పంపబడును.

తేలుకటకు విషనివారిణి

ఈ ఔషధము విషమును తక్షణమే పారదోలి బాధను తొలగించును.
ధర 1 కి రూ 0-8-0
1-3 బుడ్డవరకు తపాలా ఖర్చు 0-3-0
రూ 4 లు పంపిన ఒకడజాబుడ్డు తపాలా ఖర్చు లేక ఇనాముగా పంపబడును.

లూకొడరా

“తేలు కు ప్పు” చిన్న పుచ్చులగలనూ మా కార్యాలయమునకు వచ్చిన యినాముగా ఔషధవిద్వి బాగుచేదము. రూ 0-4-0 పంపించారికి కాంపిట్ ఇనాముగా పంపబడును. చిన్న బుడ్డి 1 కి ధర రూ 2-0-0 పెద్దబుడ్డి 1 కి ధర రూ 3-0-0. 1-3 బుడ్డకు తపాలా ఖర్చు 0-5-0
2882 కుష్టురోగములు గలవారు ఉత్తరములద్వారా కుదర్చబడుదురు.
Rajvaid Sri Bamandasji Kaviraj
152, Harrison Road, Bara Bazar, Calcutta.
Telegrams: “RAJVAID” Calcutta.

Zandu

విజంటు కావలెను

తునొప్పి, యిక్ష్మయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట, పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక క్షణములో పోగొట్టుకొని ఖ్యాతిజెందిన “జామా తెలమునకు” సమమున మందు నేరేడి యు లేదు. చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది బుడ్డి 1-కి అకాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.
అమర్ చెందు, శోభా చెందు
యింగ్లీషుమందులు పలనరకులు సల్ఫూరిక్, నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారస్థులు, నెం. 63 నైసప్సనాయునివీధి, మదరాసు.

ఒక నెలవరకుమాత్రము

అసలు ధర రూ 14 నగము ధర రూ 7 అండ్లపత్రిక చదువారులకు మాత్రం

మాయొక్క 22 కార్టెట్లు కోల్డుగోల్డు బంగారమున్నగల గడియారములు లోపలమాత్రం పదిసంవత్సరములకు ఉత్తరవాదము యియ్యబడును అని, అచ్చు తించియున్నారు. ప్రతిగడియారములోను ఒక అందమైన పట్టుపట్టు యిహముగ యియ్యబడును.
ధర 1 కి రూ 7.
స్వానువాపును, తపాలుపెట్టె 808 పి. టి. మద్రాసు.

మానస్థాల్లాసి నీ మాత్రము

30 మాత్రము 0-10-0 (పది అకాలు)
చెలకులభము! (హిస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము) గుణముధికము! శరీరములో ఉష్ణధర్మముచే కలిగిన వైత్యకాల కీమాత్రము దివ్యావృత్తియు, అజీర్ణము, అరుచి, అపులింతలు, అగ్ని మాండ్లము, అతిద్రావము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల యందు బలక్షయము, పిక్కులు, పార్యములు, శరణు ప్రభు, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిన నొప్పలను పోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దమ్మును. ఈమాత్రము మహావాతనొప్పలను తలచిన మాన్యును. ఇందు ఆ నేక పిషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ మగుటచేతను పరమహంసశ్రీయ యని చెప్పవచ్చును. ఒక్కసారి వాడేమాచిన విజము తెలియగలదు.
చిరునామా:— (1078)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం, పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా